

ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

70ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

ЧЕТВЪРТЪК 18 МАРТ 2010 ГОДИНА 19 БРОЙ 64 (5570)

www.duma.bg

Протестираши
гладуват
за работа
в Костенец

8 месеца
полуразрушена
Шабла
чака пари

Стр. 21

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО
издание с **ДУМА**

Стр. 13

Магистрала
„Люлин“
поскъпва

Стр. 7

■ НЯКОЛКО ДУМИ **Раздвоение**

Александър СИМОВ

Една крилата фраза от много време твърди, че няма нищо лошо в това човек да говори на Бога. Лошо ставало, ако чуеш отговор... Тази мрачна шегичка по странен начин напомня на поведението на вицепремиера Цветан Цветанов. Пред медиите вчера той обяви, че ще отиде на протеста на полицайите в събота, защото бил съпричастен към техните проблеми (стр. 4).

Хубаво е от време на време властимашите да проявяват склонност да се омешат с народа. В намеренията на вицепремиера има само един проблем - полицайите всъщност ще протестирамт срещу водената от него политика. Интересно как така един министър може да е съпричастен с критиките към своята собствена персона? Да не би сутрин, докато се бърсне, вицепремиерът яростно га атакува отражението си в огледалото и да го обвинява за бедите във вътрешното министерство? „Как можа да обещаеш на полицайите двойни заплати? Що ти трябва да твърдиш, че при теб няма да има проблеми?“, Вероятно с подобни въпроси се самообвинява Цветанов и заради това ще присъства на протест срещу самия себе си.

Политическото раздвоение на вицепремиера обаче започва да звучи по-скоро като литературен, отколкото политически проблем. Защото в политически смисъл е ясно, че полицайите биха искали Цветанов да посети протеста им, но за да им дадат обяснения за всички неизпълнени обещания. Те не искат от него съпричастност, а реална работа. Нищо друго. Другото вече е литература. В мига, в който се появява на протеста, Цветанов просто ще прилича на човек, на когото Бог е отговорил...

Планът на кабинета разгневи народа

Синдикатите зоват за протести, майките излизат на улицата, данъчните също се надигат

Дъжд от предупреждения за протести и стачки заваля вчера към правителството заради новите антикризисни мерки, подгответи от управляващите. Пакетът от 28 мерки, за който ДУМА писа, разгневи както синдикатите, така и най-активните граждански организации и съсловия в страната. Майките се обявиха

категорично против идеята отпускат по майчинство да се намали наполовина. Ще излезем на протест, ако подобна мярка бъде одобрена от правителството, заявиха от сдружението „Настоящи и бъдещи майки“. Глас надигнаха и данъчните служители, които недоволстват от предложението на Симеон Дянков сами

да поемат осигурявките си. Те смятат да протестираят тази събота. По същото време пред Народния театър се събират да пушат мълчаливо служителите на МВР. Те също са бесни от това, че вместо пари за заплати получиха задължението сами да плащат осигуровки.

От „Подкрепа“ и КНСБ из-

лязоха с официални декларации срещу оповестените 28 нови мерки, планирани от финансовото министерство. Започваме преговори с членовете на синдиката и с гражданиците за организирани стачки и граждански протести, предупреди лидерът на КНСБ Желязко Христов.

Стр. 3 и 11

Стотина души се събраха вчера пред сградата на Народното събрание, за да проведат пореден протест срещу последните поправки в закона за ГМО

11
4
Иван Гонгалов
разбуни музите

Стоичков си
тръгва от ЮАР

Стр. 31

ЕНЕРГЕТИКА
9 77086 134015

□ България

Депутатите отместиха недоволните на 20 м

Милена НИКОЛОВА

Обозначената зона за сигурност около сградите на парламента, правителството и президентството не може да е по-малка от 5 метра и повече от 20 метра. Това решиха депутатите вчера, след като приеха промени в Закона за събранията, митингите и манифестациите. Законът беше върнат от президента за прегласуване. Свободната от митинги зона ще се променя в зависимост от случая, категорични бяха мнозинството гласуващи. Зоните ще се уточняват съвместно с МВР, а утвърждаването ще става от кмета на София.

Мартин Димитров предложи зоната за сигурност да е не повече от 7 метра с аргумента, че ако периметът е между 5 и 20 метра, хората няма да могат да протестират пред президентството и Министерския съвет. На всички им е ясно, че като пише "до 20 метра", зоната винаги ще бъде 20 метра, каза той. От хората няма защо да се пазим, всеки гражданин трябва да знае, че може да дойде пред парламента и да протестира за каквото и да е, смята Димитров. Красимир Ципов от името на ГЕРБ репликура, че ще има случаи, в които дори няма да има нужда от такава зона. Отпадна изискването за свикване на събрание или митинг на открито организаторите най-малко 72 часа преди началото писмено да уведомяват кметството. Така в закона остана срокът от 48 часа за информиране.

Снимка БГНЕС

Военните от трета изтребителна авиобаза в Граф Игнатиево само за седмица събраха 1500 лв. за възстановяване на дете след будна кома. Бригаден генерал Цанко Стойков дари сумата от името на базата на 9-годишния Ники Банков

8 месеца разрушена Шабла чака пари от Бойко

Общината още няма отговор за помощта, обещана ѝ след земетресението през август

Дана РУСЕВА

Вече осми месец община Шабла няма отговор от Министерския съвет каква финансова помощ ще получи след опустошителния трус от 5 по Рихтер. На 5 август м.г. земетресението нанесе значителни щети в общината, напукаха се сгради, паднаха покриви на частни и обществени постройки. Веднага след това Бойко Борисов посети Шабла и гръмко обеща държавна помощ.

Комисията по възстановяване и подпомагане при бедствия

към МС обаче все още не е изпратила информация до общината за сумата, която държавата е готова да поеме. Няма отговор и кога средствата ще стигнат до кметството. Последните известия, достигнали до кмета от ГЕРБ Красимир Кръстев, са, че въпросната комисия още се изгражда. Крайният срок на съставянето ѝ бил краят на месец март. Когато тя започне работа, чак тогава ще бъдат разгледани документите, които Шабла надлежно е изпратила. Трябва да се определи начинът на плащане за част-

ните сгради, църквата, читалището и други обекти с поражения, обясни Кръстев.

Кръстев не скри, че в общината се тревожат колко от направените досега разходи по отстраняване на щетите ще

бъдат признати. Ние ремонтираме каквото можахме, защото ставаше въпрос за административни сгради и детски градини, обясни градоначалникът. Читалището обаче все още не е пипано.

Когато посети Шабла веднага след земетресението на 5 август, премиерът Бойко Борисов обеща солидна помощ от държавата. 650 000 лева ще бъдат преведени на община Добринище, а 125 000 лева ще получи община Шабла. Сумите ще бъдат преведени до седмица, зарече се Борисов. Това обещание бе повторено многократно и пред хората, и пред медиите.

Евакуирал съм всички. Читалището не функционира, няма голяма зала. Кинозалата, която ползвахме за съставите, библиотеката, музеината и художествената експозиция не работят, разказа Кръстев и допълни, че кметството е приютило част от читалищните работници.

8 месеца след обещанията на Бойко Борисов и кметът, и шабленци се чудят на кого да се молят. Бюджетът на община е 4,5 млн. лв. Над 3,5 млн. лв. са необходими за ремонт на покривите, пресметна Кръстев.

Замислят приватизация на БНР, БНТ и БАН

Трябва да се съкратят субсидиите и да бъдат оставени на самофинансиране БНР и БНТ, а също да се приватизира БАН, заяви вчера Красен Станчев, шеф на Института за пазарна икономика. Приватизацията трябва да продължи и с пенсионното дело, здравната система и образованието, добави подгласникът на правителството. Както е известно, Станчев също

като просветният министър Игнатов е завършил философия в Ленинград. Трябва да се продължи с приватизацията и на още съществуващи държавни дружества, например на пътните компании, каза Красен Станчев. Той обаче призна, че приватизацията по време на криза ще бъде на ниски цени и няма да донесе големи приходи за хазната.

До края на седмицата ще се създаде държавна консолидационна компания, в чийто капитал ще се апортират миноритарни дялове на държавата от 55 фирми, съобщи Станчев. От това сега няма да има много големи приходи в бюджета, но е възможно да са една трета от това, което липсва в здравната каса - около 100 млн. лв., смята той.

Чужди чираки в науката ще избират наши професори

Велиана ХРИСТОВА

Чуждестранните учени, които могат да участват в журията за присъждане на научни степени и за избор на професори и доценти в наши вузове и научни организации, може да не са професори или доценти, а да имат единствено степен "доктор". Това гласува мнозинството в Комисията по образование и наука в НС вчера при второ четене на Закона за развитие на академич-

ния състав.

Основанието за това даде министър Сергей Игнатов, защото в египтоложията по света имало великолепни учени, които са само доктори. За българските членове на журията обаче се иска да са професори или доценти, а според юристи различните изисквания за националните и чуждестранните оценители са в разрез с правилата на ЕС. Журналистите нарекоха новия текст "Поправката Игнатов".

Стаята за журналисти в НС заключена заради Диков и Бареков

Заради проблем къде да бъде разположена техника на "Канал 3" и сайта "Бинюз", начело на които са Сашо Диков и Николай Бареков, парламентарните журналисти останаха без стая за отдих и най-вече за пущене, стана ясно от проверка на "ДУМА".

Служител на НС, пожелал анонимност, обясни, че наредждането на Цецка Цачева било заради искане на двете медии и защото не можело да се обособи отделно помещение за тях в централната сграда на пл. "Народно събрание".

Няма такова нещо, коментира за

ДУМА шефът на пресслужбата Христо Краевски, който поясни, че в момента въпросната стаичка е в ремонт. Той подчертава, че решението какво да стане с това помещение тепърва предстои и не изключи варианта то пак да се окаже привилегия за парламентарните журналисти. Според друг източник от пожарната охрана на парламента настояла, преди да бъде върната на медиите, стаята да се приведе в съответствие с изискванията за противопожарна охрана, за да може да стane легална "пушалня" в НС.

Теодор Дечев:

МВР фабрикува доказателства срещу „Октоподите“

Има съмнения, че в МВР са фабрикувани доказателства срещу "Октоподите" месеци преди ареста на Алексей Петров. Това става ясно от вчерашно интервю на Теодор Дечев.

На 1 февруари зам.-председателят на Съюза за стопанска инициатива дее-

позирал в МС писмо до премиера. В него Дечев изразявал тревогата на ССИ, че през последните месеци "представители на МВР се свързват с отделни граждани и ги напътстват да си "спомнят" факти и обстоятелства, злепоставящи изпълнителния директор на ССИ Алексей Петров".

В писмото си Дечев твърди, че служители на МВР са използвани, за да създават "доказателства" за несъществуващи деяния, насищчавани от високо ниво в МВР. Налице е риск да се утвърдят порочни и вредни за обществото практики - да се издирват престъпници по поръчка, пише Дечев.

Цитат на деня

ГЕРБ има безумна нужда от противник, за да е що-годе мобилизирана. ГЕРБ са машина за производство на врагове

Политологът Живко Георгиев за нестихващата енергия на управляващите да откриват нови противници

Планът на кабинета разгневи народа

Синдикатите зоват за протести, майките излизат на улицата, надигат се данъчни, военни, полицаи

Вълна от протести може да заляе страната в следващите дни. Народът е готов да се надигне срещу ужасявящите финансови мерки, които правителството планира да предприеме. За проекта на кабинета да ореже майчинството и да обложи с данък пенсийте ДУМА съобщи вчера. Документът е готов от експерти във финансово ведомство и съдържа 28 мерки, ограничаващи разходите в бюджета.

Реакциите след появата на проекта в медиите бяха светкавични. И от "Подкрепа", и от КНСБ обявиха, че са в стачна готовност и излизат на улицата, ако плановете на правителството станат факт. Няколко от най-активните обществени групи също заплашиха да излязат на улицата. Първи се надигнаха майките и обявиха орязването на обезщетението при бременност и майчинство за геноцид. Служителите на МВР също предупредиха, че са готови на протести и действия заради решението държавните служители сами да поемат осигурявките си. Полицайтите планират да се съберат на мълчалив протест тази събота. Военни протестираха вчера във Варна.

Глава надигнаха данъчните служители. Те също смятат да излязат на улицата на 20 март. Призови за протести дойдоха и от пациентските организации. Техният гняв е срещу готвения закон за лекарствените средства в хуманната медицина. Организациите обявиха, че ще протестират масово, ако законът влезе в пленарна зала в сегашния вид.

Синдикалистите от "Подкрепа" излязоха с изключително остра декларация срещу икономическите мерки на кабинета. Кризата в България се задълбочава, публичните финанси са в критично състояние, страната е изправена пред срив на социалните системи, предупреждават от конфедерацията. Оттам са категорични, че в подхода на правителството отсъства всяка обмислена и балан-

На вчерашното си заседание кабинетът е обсъдил пакет от антикризисни мерки, но в него не е имало предложения за орязване на майчинството и облагане на пенсийте, съобщиха от МС. Предложенията щели да бъдат обсъдени окончателно в рамките на Националния съвет за трристранно сътрудничество

сирана антикризисна политика. В същото време, твърдят от синдиката, нараства обединяването на населението.

"Подкрепа" остро възразява срещу поставените на дневен ред нови, още по-тежки рестрикции, ограничения и съкращения, се казва в документа. Синдикатът заявява готовност за активни протести и стачни действия в защита на своите членове, българските граждани и населението.

За предстояща вълна от стачки предупреди и КНСБ. От много региони дават подкрепа за национална демонст-

рация, обясни Желязко Христов. Той добави, че окончателното решение за протеста ще бъде взето на 22 март. Ръководството на КНСБ категорично отхвърли 28 идеи за "антикризисни мерки". Те прекърсяват тежестта от кризата върху работници, пенсионери, държавни и общински служители, пише в декларация на синдикат.

Заклейняваме този стил на едностранно разработване и предлагане от страна на отделни представители на правителството на мерки и идеи, които не са обсъждани на официалните пре-

Няма документ, отсякоха от МФ

Документ, който съдържа крайни антикризисни мерки, не съществува. Това съобщение разпратиха по обяд от Министерството на финансите. Хората на Дянков определиха твърденията, че такъв "списък" съществува, като "опит да се създаде допълнително напрежение и да се провокират различните обществени слоеве". В условия на криза всички ние трябва да осъзнаме, че се налагат фискални ограничения за стабилизиране на бюджета, които макар и с временен характер, ще доведат до позитивен ефект, казват от МФ. Оттам допълват, че в момента се обсъжда пакет от над 100 идеи, които в петък щели да бъдат представени на Борисов.

През целия ден вчера министри отричаха на заседанието на МС да е ставало дума за придобилия публичност проект. Не сме обсъждали мерки, сопна се Росен Плевнелиев. Всички Рашидов посъветва медийните да питат финансия министър. Александър Цветков обаче призна, че му е трудно да коментира мерки, преди те да бъдат обсъдени в детали. Заради медийния интерес в МС поспешност бе привикан зам. финансият министър Владислав Горанов, който е сочен като един от авторите на скандалните мерки.

говори между синдикати, работодатели и правителство. Считаме ги за вредни и опасни за социален мир в страната, категорични са от синдиката.

Ръководството на КНСБ предупреди също, че няма да допусне "ново, поредно изземване от доходите на хората на наемния труд и пенсионерите, ограничаване правата на майките, военнослужещите, полицайтите и безработните". От синдиката започват допитване до своите структури за провеждане на синдикални и гражданско протести и стачни действия.

БСП: Да пуснат „брадвата на Бойкостов“ пак

Мила ХРИСТОВА

Да се пусне отново предизборният видеоклип с "брадвата на Костов", в който слоганът беше "Гласуваш за Бойко, получаваш Костов", обмисляли в БСП. За това съобщи в парламента Антон Кутев. Според него случващото се отново показва, че прогнозата кой всъщност ще управлява България се събърда. Кутев отново подчертва, че мащабът на Симеон Дянков може да се окаже най-добрата антикризисна мярка за България. Проблемът на държавата не са много разходи, а неспособността на Дянков да събере приходите.

Явно правителството твърдо е решило да наруши социалния

мир в страната, заяви депутатът от КБ Драгомир Стойнев. Според него кабинетът си позволява лукса да облага с данък пенсийте на хората, които са понесли несправедливостите на прехода. По думите му в условия на криза най-голямата тежест ще бъде стоварена на най-слабата част на обществото, за да се прикрият некадърните на управлението. Ако падне придобивката на платеното майчинство от 410 дни, какви са стимули за младите хора да останат в страната, попита Стойнев. Той подчертава, че държавата вече има дефицит от над 1 млрд. лв. По думите му това правителство ще е първото, което ще посегне и ще изхарчи държавния резерв.

Яне излиза на палатка, ако Дянков не си тръгне

Симеон Дянков незабавно да си подаде оставката, или ще окupираме безсрочно сградата на Министерството на финансите. Този ултиматум отправи лидерът на РЗС Яне Янев. Той дори обясни, че имал информация, че се готови нещо подобно и от два месеца насам.

Политикът описа държавата като шей-

на, която се движи по финансовото свлачище към колапс. Освен ултиматуми и критики Янев се опита да даде и съвет към управляващите. Той обясни, че 1 млрд. евро могат да се съберат за около 8 месеца от незаконно придобито имущество. За целта трябвало да се приемат промените в Закона за комисията "Кушлев".

ДПС: ТОВА Е „ГОЛЯМАТА СЕКИРА“

Това е "голямата секира" за народа, отсече Хасан Адемов от името на ГП на ДПС. Хората на Доган се обявиха категорично против замислените мерки на МФ. Според Адемов е неприемливо в условия на криза отнемането на веднъж придобити социални права, а отнемането на доходи ще предизвика сътрепения в обществото.

КОСТОВ ЗАПОДОЗРЯ САБОТАЖ СРЕЩУ КАБИНЕТА

Изтичането в медиите на антикризисната програма е саботаж срещу кабинета, заподозря Иван Костов. Той не бил убеден, че въпросните 28 мерки са на финансия министър. Това били идеи на различни експерти, които все още се обсъждали и не се знаело дали ще бъдат приети. Все пак синият лидер подчертава, че ДСБ е против орязването на майчинството и облагането на пенсийте.

И Военните ще пушат мълчаливо

Военните във Варна ще излязат на протест тази събота и ще пушат мълчаливо. Решението дойде като подкрепа на протеста на колегите им от Пловдив.

Военните недоволстват срещу готвеното от правителството отнемане на социалните и здравните придобивки в армията, което ще намали заплатите им с около 150 лв.

Майките: Това е геноцид

Това не са непопулярни мерки, а геноцид срещу собствения ти народ, срещу неговото бъдеще - децата. Това е едно от мненията във форума "Бг мама". Ще излезем на протест, категорични са от сдружението "Настоящи и бъдещи майки". За тях е истинско безумие идеята плащането майчинство да се наема от 410 на 225 дни. Да не се налага да се върщаме към пелените, защото няма пари за памперси, задават въпроси паникъсаните родители. Майките са категорични, че планираните мерки обръщат младите семейства на мизерия.

Дянков и екипът му, измислил цялото това безумие, трябва доброволно да си покидат оставката, категорични са бъдещите майки.

До протест ще се стигне, ако правителството пристъпи към обсъждане на идеята да се ореже майчинството, което е председател на сдружението Ина Игнатова.

България

Столичани остават без такса „задръстване”

Зам.-кметът на София Любомир Христов обясни по време на семинар, представящ „добри практики” от европейски столици по управлението на мобилността, че такса „задръстване” не е приложима за столицата. В английската столица таксата за влизане в централната зона била 9,5 евро, а в шведската - 1-2 евро, като от няя били освободени колите с чуждестранна регистрация. Пред журналисти Христов посочи, че в София въвеждането на „прогресивната” такса не е приложимо заради многото строителни дейности. Разбра се, че община щяла да преговаря с Европейската инвестиционна банка за пренасочване на средства от заема за строителството на пет кръстовища на две нива към други пътни проекти. По думите на Христов най-вероятно е тази година да започне строителството на кръстовището на две нива на булевардите „Андрей Сахаров” и „Андрей Ляпчев”. Очаква се скоро да бъдат завършени работите по изграждането на първия етап от пробива „Данаил Николаев” от бул. „Княгиня Мария Луиза” до ул. „Веселец”. За втори етап все още не били завършени отчуждителните процедури, за които ще са нужни над 10 млн. лв., каза Христов.

Вицепремиер ще протестира срещу себе си

Цветан Цветанов увери медиите, че в оглавяваното от него ведомство се работи да не се намаляват възнагражденията на служителите заради реформите при здравното осигуряване. Той се ангажира да отиде при полиците, които ще протестират тези събота, защото бил съпричастен към проблемите им. Няма министър на вътрешните работи, който да не иска полиците да вземат по-добри пари, и министър, който да не иска полиците да работят при по-добри условия и по-добра база, каза вицепремиерът. Цветанов обясни, че ситуацията е „изключително тежка, много по-тежка, отколкото когато влязохме в мандата”.

Велико Търново се подготвя за своя празник - 22 март. Работник ремонтира зига, част от подхода към средновековната крепост Царевец, съборен миналата седмица при катастрофа

Фандъкова иска заместник по сигурността

Заместник-кмет по сигурността ще иска да има градоначалничката на София Иорданка Фандъкова. За целта щяла да предложи промяна в структурата на кметската администрация. Официал-

ното наименование на новата длъжност ще бъде „заместник-кмет по сигурност, обществен ред и управление на кризи”.

Друга промяна се очаквала в звеното, извършващо проверките

на общинските структури. До момента то е оглавявано от Ботю Ботев и е подчинено на Столичния инспекторат. Предвижда се то да мине вече на пряко подчинение на Фандъкова. Досегашният

зам.-кмет Юлия Ненкова, която отговоря за направление „Законност, обществен ред и координация”, ще продължи да заема поста, но ще отговаря само за законността и координацията.

Прокуратурата разследва и 60 магистрати

Всеки ден извали сигнали за действащи управници, обясни Николай Кокинов

Около 60 магистрати разследва Софийска градска прокуратура, заяви градският прокурор Николай Кокинов. Според него магистратите са разделени пропорционално на следователи, прокурори и съдии, както е разпределението им в реалния живот. Той бе категоричен, че броят на разследвани магистрати не се е увеличил драстично след въстъпване на новото правителство на власт. Кокинов припомни, че от години СГП има правомощията да разследва магистрати и тази дейност е поверена на четирима прокурори.

Кокинов коментира, че делото срещу братята Маргини върви към при-

Цветанов скочи на ВСС пак

25 висши съдии са много за една нереформирана съдебна система, заяви пред журналисти Цветан Цветанов по адрес на ВСС. Освен това съдебната система не съответствала на добрите практики в Европа и оценките, които получава от ЕК, били абсолютно основателни, отсече Цветанов. Министърт еднозначно призна, че управляващите обмислят варианти за промени в структурата на ВСС, но това решение щяло да се подложи на дебати. Политическа квота във ВСС е просто излишна, заяви Цветанов и призова да се даде шанс на доказани професионалисти, необременени политически. Според него и председателят на ВКС Лазар Груев е бил избран без обективен критерии, пък давал оценка за дейността на МВР.

ключване и уточни, че са разпитани всички свидетели. На следващото заседание щели да бъдат гледани видеозаписите от следствените експерименти.

Прокуратурата всекидневно била сизирана за провеждане на разследвания на действащи управляващи. Кокинов заяви това по повод думите на

премиера, че до седмици ще станат ясни хора от настоящето управление, които са извършили злоупотреби.

Делото за смъртта на Ахмед Емин никога не е идвало в СГП, изрично заяви градският прокурор. Той никога не бил виждал делото, макар в първите часове след сигнала за смъртта на Емин да бил извикан дежурен проку-

Съдниците га внимават в заведенията

Председателят на етичната комисия към Висшия съдебен съвет Цони Цонев коментира информацията, че съдията от Върховния административен съд Панайот Генков е имал нерегламентирана среща с Ангел Христов - „брат Галев”, в столичен ресторант. Цонев обясни, че комисията извършила проверка, която установила, че подобна среща не се е случила. Цонев призова обаче всички свои колеги да бъдат внимателни, когато посещават заведения. Ако видят неподходяща компания, по-добре да напуснат, посъветва той. Цонев съобщи, че делата, по които е работил Генков, ще бъдат проверени, като по този начин ще се изясни и дали той е имал някакви отношения с Ангел Христов.

рор от СГП, който бил на мястото с дежурната група. Кокинов допълни, че се изчаква анализ на следствието, който се прави от ДАНС.

Още от лятото били назначени четири данъчни проверки на фирми на бизнесмена Красимир Георгиев - Красъ Черния. Целта им е да се уточни произходит на финансовите средства на плевенчанина, уточни Кокинов.

Пловдив се споразумя за Цалапица

Кметовете на Пловдив, Стамбийски, Кричим и Перущица се споразумяха за депонирането на отпадъци на сметището край Цалапица. Фактът показа, че нямаме нужда от посредници, подчертава пловдивският Славчо Атанасов, като намекна за готовността на областния управител. Той се договори с колегата си Иван Атанасов и за разсрочено плащане на стапро задължение от 93 хил. лв. на община Стамбийски. Днес кметовете слагат подписи под договор, уреждащ отношенията им.

Няма съдебна воля за борба с престъпността и корупцията

Няма съдебна воля за борба с организираната престъпност и корупцията. Това заяви Цветан Цветанов на конференция, посветена на българския пример в тази борба. Той коментира, че тази битка не е работа само на МВР, а на всички, които имат отношение към нея. Видяхме как се преразпределят и пазят постове в ВСС, разгневи се.

Вътрешният министър заяви, че в България организираната престъпност и

корупцията са влезли в трайна връзка с местната и изпълнителната власт. Цветанов даде за пример задържания Марчело Джотов, участвал в предизборния щаб на кмета на Несебър през 2007 г. Това не е ли срастване на организираната престъпност с местната власт, запита репорторично министърът.

Не можем да посочим за пример добрите практики, които България е прилагала през последните години, защото ако дадем тези практики като резултат, означава, че искаме да въвлечем и Европа в корупция и срастване на организираната престъпност, призна Цветанов. Той констатира, че у нас няма осъдени по висшите етажи на властта, които са част от корупционни схеми.

На Желева й липсвала справедливост

Осъзнаваме един голям проблем в българското общество - липсата на справедливост. Това заяви на същия форум зам.-председателката на ЕНП Румяна Желева, бивша кандидатка за еврокомисар на България и бивша министърка на външните работи. Ние трябва да създадем в българското общество нагласа на нетърпимост към корупцията и организираната престъпност, коментира Желева с твърдението, че „вече има и политическа воля за решаване на проблемите”. Желева апелира към медиите и гражданите „да бъдат по-взискателни към качеството на медийното съдържание“.

□ България

100 шивачки съят чорбаджия за заплати

В „Дупница текстил“ не са взимали пари от декември

Сто шивачки от гръцко предприятие в Дупница ще заведат колективен иск срещу собственика Техохирас Канелис заради неизплатените им от декември заплати. Това стана

ясно по време на вчерашната им среща с началника на инспекцията по труда Александър Крумов.

Освен че не са получавали заплати, работничките не са били и осигурявани. Това се отнася и за тези от тях, които са в

майчинство. Такъв е случил с Надя Асенова, която обясни, че от 3 месеца вече не е получавала парите си за майчинство. Тя била посъветвана от счетоводителката на предприятието да не подава заявление за напускане.

Шивачките от гръцкото предприятие "Дупница текстил" освен с началника на инспекцията по труда в Юстендил се срещаха с юристи. На 8 март те бяха върнати от управителя на фирмата Демостенис Цилинкурис с

обяснението, че пари няма и да подават заявления за напускане. Работничките показваха трудовите си книжки, в които пише, че са освободени по тяхно искане.

Началникът на инспекцията по труда Александър Крумов обясни, че вече са издадени две предписа-

ния на собственика. Ако те не бъдат изпълнени, ще последват санкция. Първото предписание бе за вчера и се отнася за изплащане на заплатите за януари, а другото е със срок до 23 март, когато най-късно шивачките трябва да получат парите си за февруари.

Граждани от Крумовград даряват кръв в Центъра за кръводаряване в болницата в Кърджали за своята 19-годишна съгражданка, която пострада преди два дни в катаклизма със сметошибаща кола в центъра на техния град

Контролират социални домове във Варна

Започват проверки в социалните домове във Варна, за да се разбере как се изразходват средствата и дали са доволни хората от предоставената услуга. Това заяви вчера кметът Кирил Йорданов. Първата проверка е в дома за стари хора "Йоан Златоуст".

В "Йоан Златоуст" става въпрос за публично-частно партньорство и

държавно делегирана дейност. На въпроса дали им искат пари на ръка, повечето от анкетираните са отговорили отрицателно. Капацитетът на заведението е за 43 души, в момента там пребивават 32. 13 души е обслужващият персонал.

Като най-голям проблем се очертал липсата на топла вода и желанието на домуващите за по-

топло отношение към тях. Освен това възрастните хора желаят повече мляко и плодове и телевизор във всяка стая.

Единичната издръжка на домуващите, която включва и заплатите на работниците, възлиза на 5393 лв. Пенсите на хората се носят на място в дома и там се правят съответните данъчни удържки, посочи Кирил Йорданов.

15-дневно бебе с морбили лекуват в Смолян

Бебе на 15 дни с морбили лекуват в смолянската болница. Това е доста рядък случай, но все пак го има описан, каза началникът на инфекциозното отделение д-р Румяна Карагурова. По принцип децата се раждат с единогодишен имунизитет против морбили, но само при условие, че майката е преболедувала болестта. След боледуване или след правилно проведена имунизация срещу вируса на морбили човек си изгражда имунизитет за цял живот. В случая малкият Лейо извадил лош късмет. Ражда се в МБАЛ-Смолян. Изписват ги с 22-годишната му майка Радка Чавдарова. Малко след прибирането си в Девин жената, тъй като е без никакви антитела, се заразява от дребна шарка. Родилката предава болестта на бебето. 12 са болните от морбили в инфекциозното отделение в момента. Всички са от Девин и са роднини - двама възрастни и десет деца.

90 % без работа в Мугла

Около 90% от трудоспособното население на смолянското село Мугла е безработно, каза за "Фокус" вчера кметицата Сийка Радева. Тя обясни, че в селото има четири работни места на половин щат към кметството и пет към Държавното горско стопанство. Това са единствените работни места и хората нямат никаква друга перспектива.

Радева каза още, че около 50 души от безработните са и с прекъснати здравни осигуровки, защото не могат да внасят здравните си вноски, което вече се очертава като сериозен проблем. В селото вече не се произвеждат картофи, защото няма кой да ги купува на едро, откакто пътят Мугла - Девин е непроходим. Единственият източник за приходи на хората е от продажбата на мяко, но все по-малко фермери се занимават с отглеждане на крави. Единственият източник на средства за хората от Мугла е предаването на гъби и диворастящи плодове през лятото.

Проверка на здравните вноски вече и по телефона

Всеки гражданин може вече да провери здравния си статус на цената на градски разговор от цялата страна. Това става на телефон 0700 18 700. Услугата е напълно автоматизирана и изисква само въвеждане на ЕГН чрез клавиатурата на телефона. Компютърната система извършва справка в реално време и "прочита" по телефона дали проверявящият има непрекъснати здравни права или не. Освен това системата дава данни за всички месеци и години, за които вноски не са платени. Услугата работи денонощно 7 дни в седмицата.

Технологията на проверката включва набиране на телефона на кол центъра на НАП 0700 18

700. След това се избира категорията "Осигуряване" от главното меню, следва избор на услугата "Справка за здравен статус", след което клиентът трябва да въведе своя единен граждански номер. Системата генерира автоматично гласово съобщение, което потребител чува в момента.

Информационният център на НАП дава от-

говори и на въпроси за деклариране и плащане на данъци и осигуровки. На телефон 0700 18 700 гражданините могат да получат съвет как да плачат здравните си вноски и да възстановят загубените си права. Цена на обаждането е един градски разговор за стационарен телефон или по стандартната тарифа на мобилния оператор.

Етична комисия по трансплантации

Правителството определи състава на 9-членната Етична комисия по трансплантации към Министерския съвет. Тя включва лекари, психолози, теолози и юристи. За председател е избран проф. д-р Димитър Карадимов, национален консултант по анестезиология и интензивно лечение. Карадимов е член на специализирания научен съвет на "Пирогов" и на специа-

лизирания научен съвет по хирургия, анестезиология, урология, ортопедия при Висшата атестационна комисия. Членове са проф. д-р Владимир Овчаров, проф. д-р Цекомир Воденичarov, доц. д-р Божидар Финков, проф. д-р Милан Миланов, доц. д-р Емил Стоянов, Елица Бърнкова, Надежда Бранковска и Христо Паунов. Съставът е избран за пет години.

□ Икономика

Искат гарантиране на петрола за Бургас - Александруполис

В писмо шефът на „Транснефт“ настоява за сигурност при доставките за тръбата

Не е сигурно, че ще има достатъчно петрол за запълването на петропровода „Бургас - Александруполис“. Това е написал още през септември миналата година шефът на руската компания „Транснефт“ Николай Токарев в писмо до вицепремиера на Русия Игор Сечин, съобщи вестник „Ведомости“. „Транснефт“ е една от трите руски компании (освен „Роснефт“ и „Газпром нефт“),

които участват с общ дял от 51% в компанията оператор на петропровода „Транс-Болкан Пайлайн“. Дельт в проекта на българската страна (в лицето на Министерството на финансите) и на Гърция е по 24,5%. Според първоначалните разчети петропроводът ще бъде с дължина 280 км и с годишен капацитет от 35 млн. т нефт. Стойността му по изчисления на руската страна ще е 1,15

млрд. евро.

Според руския вестник шефът на държавната петролна фирма моли вицепремиера да нареди да се направят пручивания в кратки срокове, за да бъдат представени конкретни предложения за гарантиране на доставките на суровина за нефтопровода „Бургас - Александруполис“, тъй като Русия е решила да участва и в турския проект за

нефтопровод „Самсун - Джейхан“, за който също ще трябва да се осигури суровина. Неофициално от руското Министерство на енергетиката в тази връзка са казали само, че Русия продължава да чака решението на България за строителството на петропровода. Още в края на миналата година премиерът Бойко Борисов заяви, че България ще вземе окончателно решение по въпроса след извършване на оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС). Пресекретарят на премиер-

ра на Русия е казал в отговор на въпрос на „Ведомости“: „Всички наши проекти за пренос на горива са икономически целесъобразни. Не смятаме, че петропроводите „Бургас-Александруполис“ и „Самсун-Джейхан“ са конкуриращи се или взаимоизключващи се.“ От руския вестник посочват, че от „Транснефт“ не са пожелали официално да коментират цитираното от „Ведомости“ писмо, а представител на петролната фирма е нарекъл съдържанието на писмото „фантазии“.

Павилион за всеки търговец на рибната борса във Варна

Общината ще събира рибната борса във Варна

Сградата на Рибната борса във Варна ще бъде заместена със самостоятелен павилион за всеки търговец, съобщи вчера кметът на Варна Кирил Иорданов. Причината е, че

според експертно становище конструкцията на досегашното съоръжение е стара и не подлежи на ремонт. Вече са издадени разрешенията за поставяне на временните обекти. Срокът за поставянето им

е до края на април. Засега се отменя проектът за нов рибен пазар. Рибната борса беше затворена от ветеринарномедицинската служба в града с мотива, че е в лошо хигиенно състояние.

По-добре топломерите да не са собственост на абонатите

Правилно е да отпадне собствеността на потребителите върху уредите за дялово разпределение на топлинната енергия - т.нр. топломери, и те да останат притежание на топлинните счетоводители, а абонатите да си плащат за ползването им в цената на услугата за дялово разпределение. Това становище изказа председателят на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране Ангел Семерджиев, цитиран от БТА. Това ще е много по-удобно от сегашния вариант. Така, когато

потребител се отказва от дадена компания, то тя ще си прибира и уредите, допълни той.

„Сега дори да не харесвате фирмата си за топлинно счетоводство, за да си смените, вие трябва да си смените и уредите. Законодателна промяна на това ще премахне всички пречки пред свободното предлагане на различни услуги от такива компании. Ще доведе и до по-високо качество на услугата, и до намаление на цената“, заяви Семерджиев.

Предложението за поправка,

премахваща задължението клиентите на съответните топлофикации сами да закупуват топломери, идва в момент, в който изтича годността на повечето подобни уреди, сложени от абонатите в периода 2000-2002 г., когато стана задължително инсталиранието им. Батериите на голема част от топломерите ще излязат извън строя след края на настоящия отопителен сезон. Според Семерджиев по-справедливо е фирмите за дялово разпределение да са собственици на уредите, защото така ще има и по-

голяма конкуренция и възможност за смяна на топлинния счетоводител, ако не сме доволни.

Той съобщи още, че с промени в общите условия на електроразпределителните предприятия (ЕРП) ще се скратят значително сроковете, в които дружествата трябва да реагират на жалби от свои клиенти, да отчитат грешки при фактуриране и да извършват други услуги. Времето за получаване на обоснован отговор на жалба от клиент ще се намали от 30 на 18 дни, като постепенно

срокът ще стане 15 дни. Проверка на електромер по искане на потребител ще трябва да се направи до 5 дни, а не се както досега за 10 дни. Времето за подмяна на електромери ще се намали до 5 дни, времето за коригиране на грешка при отчитане ще стане 2 дни вместо сегашните седем. Предварителен договор ще се изготвя за 20 дни, а не за 30.

Семерджиев отново потвърди решимостта на ДКЕВР да изиска от всички ЕРП-ата да намаляват броя на прекъсванията и времето за отстраняване

то им съответно със 7 процента и с 3 на сто ежегодно. Броят на прекъсванията в момента е около 5 средногодишно, нашето желание е този брой да намалее до 3, като в най-развитите европейски държави този брой е 1,5, посочи регулаторният шеф. Минутите на прекъсване годишно средно за Европа са около 75, ние ще постигнем за непланираните прекъсвания някъде към 150 минути към 2013 г. В момента непланираните прекъсвания са около 210 минути средногодишно, допълни той.

Според експерт на Дойче банк

България се обира на рецесия

България има малки шансове да бъде приета във валутния механизъм ЕRM II, а оттам и в еврозоната, а политика, която подчинява всичко на тази цел, поставя под съмнение други икономически цели на страната. Такова е мнението на Гунтер Дойбер, експерт за Източна Европа в Дойче банк.

Свидетели бяхме на това как в Прибалтика се прави всичко възможно, за да се влезе най-после в еврозоната, а това означава драматична рецесия само и само за да се спази критериите за бюджетен дефицит. Икономиките там се свиха с

10-15 процента. Така че бих заплатил дали си заслужава във всяко едно време да подчиниш всичко на тази цел - влизане в еврозоната, което според мен за България дори не е възможно да бъде реализирано при сегашните условия, заявява Гунтер Дойбер пред радио Дойче веле.

Дойбер припомня, че България не за първи път изявява амбиции за влизане в ЕRM II, или т.нр. чакалня за еврозоната. Само че според него и този път институциите, отговарящи за приемането на една страна в еврозоната, сред които са Европейската комисия и

Европейската централна банка, са скептично настроени спрямо България. „Скептично отношение предизвиква и политиката, която подчинява всичко на тази цел - членството в еврозоната. По този начин страдат други икономически цели“, смята Дойбер.

Брюксел ни глобява с 49 млн. лв.

Нова глоба от 49 млн. лв. е наложена на България от Европейския съюз заради нарушения при директните плащания за земеделието, извършени през 2008 г. Писмото от главна дирекция „Земеделие“ е пристигнало вчера, съобщи представителят на българското аграрно министерство. Проблемите са били със застъпвания на площи, за които са платени субсидии, както и с избора на изпълнител на ортографокарта на земеделските земи.

От министерството ще обжалват глобата, която трябва да бъде присъдена от предстоящи плащания. Преди малко повече от месец Европейската комисия наложи на България санкция от 20 млн. евро заради

при покривания, извършени през 2007 г. Тя също се обжалва с аргумента, че България предприема мерки за затягане на контрола.

Основният мотив за стартирането на наказателна процедура е проваленият конкурс на Министерството на земеделието и храните за ортографокарта, каза министър Мирослав Найденов. Министърът каза още, че така общо глобите към България стават близо 90 млн. лв. Найденов заяви, че отговорът за глобата за 2007 година ще бъде изпратен в рамките на срока и уточни, че тече интензивна кореспонденция, за да може да бъде уточнен окончателният вариант на писмото, което ще бъде изпратено от България.

Шефът на ДКЕВР:

По-добре топломерите да не са собственост на абонатите

Икономика

Снимка БГНЕС

Работници строят скеле на Военния клуб в столицата, за да започнат ремонт на сградата

Строителите на „Люлин“ искат още 78 млн. евро

До дни трябва да бъде постигнато споразумение с фирмата „Мана Дженигиз“ за претенциите за осъпяване

Трябва тези дни да постигнем споразумение с турския консорциум „Мана Дженигиз“ за автомагистрала „Люлин“. Ако от първи април не се форсира изпълнението, тогава ще броим отзад напред загубите. Това заяви вчера министърът на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевнелиев. Стремежът е магистралата да бъде съществено завършена към края на годината, а към април 2011 г. да бъде изцяло завършена, за да може към месец май да има Акт 16.

През юни 2012 г. е абсолютно крайният срок, в който трябва да се приключи проектът, иначе влизаме в режим на неизпълнение на проекта. За да се по-

стигне бързина, турският консорциум ще поеме ангажимент да увеличи и броя на българските подизпълнители.

Турската фирма е поискала още 78 млн. евро допълнително към първоначално одобрена цена. Сега, след 4 години работа и вече 42 искания, общата оценка, за която спорим, е 210 miliona euro. Докарали сме до 190 miliona euro, но целта, която сме си поставили, е да успеем да намалим още цената, каза министърът. По неговите думи всеки лев е важен, но и всеки ден е важен.

В момента вървят спорове за това с колко трябва да бъде осъплен проектът - с 30% или три пъти. За съжаление оценката на всички експерти е, че увеличението трябва да е по-високо, призна той.

Фирми погасиха над 10% от заемите от банката за развитие

Над 10% от заемите, отпуснати от банките-партньори на Българска банка за развитие (ББР) по програмите за инвестиционно и оборотно финансиране на малки и средни предприятия, вече са погасени, съобщиха от ББР. Към края на февруари над 270 заема на обща стойност над 48 млн. лв. са погасени от фирмите към търговските банки. 250 от тези кредити са по програмата за финансиране на земеделски производители.

Финансовият ресурс е предоставен на банките на револвирящ принцип. Банките-партньори са длъжни да договарят с крайни кредитополучатели заеми до минимум 95% от предоставената им от ББР кредитна линия. Това означава, че след връщане на заем от кредитополучател търговската банка

трябва да отпусне нов кредит с погасените средства. Търговските банки ползват от ББР кредитни линии на обща стойност 455 млн. лв. за срок от 5 до 10 години в зависимост от типа финансиране. Със средствата за една година са отпуснати над 1300 кредити и са разкрити над 5900 работни места. 80 млн. лв. от ресурса са предоставени за целево финансиране на земеделски производители, а останалите - за оборотни и инвестиционни кредити за МСП.

Максималният размер на

Над 7500 земеделци гали заявление за директни плащания

Над 7500 земеделски производители са подали заявление по кампанията за директни плащания, която стартира на 1 март тази година. Това е заявила Калина Илиева - изпълнителен директор на фонд „Земеделие“, цитирана от *топеу.bg*.

Преди да подадат заявлението по кампанията, земеделските производители трябва да актуализират данните за животните си при личния ветеринарен лекар. Той от своя страна описва в регистрите на НВМС броя на животните, вида, породата, ушната марка. Земеделските стопани могат да проверят коректността на информацията при по-даване на заявлението.

Аз съм един от малкото хора, които се опъват като магаре, призна министърът.

Преди години консорциумът спечели с най-ниската оферта - почти 138 miliona euro. Около 22 оферти са подадени тогава, като най-високата е била 206 miliona euro.

www.duma.bg

кратки

„България ер“ с нов шеф до дни

Изпълнителният директор на националния авиопревозвач „България ер“ Димитър Павлов е напуснал ръководството на компанията, стана ясно вчера. Павлов е поискан да бъде освободен от поста си по „чисто лични“ причини, казаха от компанията. Дружеството още не е излязло с официално съобщение, защото чака да мина съдебната процедура по промяна на актуалното състояние на компанията. Това ще се случи до няколко дни, когато ще бъде обявен и заместникът на Павлов. Според запознати шефското място в „България ер“ ще се заеме от Янко Георгиев, шеф на „Летателна дирекция“ в компанията. Официалната позиция на превозвача е, че се „объркат варианти“. Димитър Павлов беше изпълнителен директор на „Хемус ер“, който пък бе придобит от „Химимпорт“. Варненската фирма впоследствие стана собственик на „България ер“ и Павлов оглави компанията.

Показват царския вагон на изложение в Холандия

Министерският съвет прие решение за предоставяне под наем на Вагон номер 5152 9810 050-1 (известен като Вагон-салон на Цар Борис III), собственост на БДЖ, на Железопътния музей в гр. Уtrecht, Холандия, за участие в изложение Royal Class®, съобщиха от правителствената пресслужба. Изложбата на територията на музея ще се проведе в периода от 14 април до 5 септември. Решението е взето след пряко договаряне по реда на правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала.

Затварят отсечка от пловдивския бул. „България“

Започна ремонтът на пловдивския бул. „България“. Отсечката между ул. „В.Априлов“ и „Победа“, както северното, така и южното платно, се затварят за 45 дни. Строителните дейности са в размер на 7,8 млн. лв., съобщиха от общината.

Над 1 млн. лв. дължи ВиК - Шумен за ток

1,3 млн. лв. са задълженията на ВиК - Шумен за ток. Това съобщиха директорът на дружеството Асен Аврамов. Сумата е за януари и февруари тази година, но има да се изплащат и лихви от 2008 и 2009 година, които вълизат на около 11 000 лева. Поради неплащане на сметките към електроразпределителното дружество през изминалата седмица то е започнало спирането на тока на административните сгради на ВиК във Върбица, Никола Козлево и Каспичан. След разговор с представител на електроразпределителната компания, Асен Аврамов е постигнал договореност да не бъде спиран токът на административните сгради в Шумен и Нови пазар заради електронните каси, тъй като това би било бедствено за дружеството. По молба на директора е бил пуснат токът в Каспичан. Задълженията към ВиК от частния сектор и промишлеността вълизат на четири милиона и триста хиляди лева. Според Аврамов до началото на май нещата ще се нормализират.

Снимки БГНЕС

С помощта на Доминиканската република и Международната организация по миграцията (МОМ) в някои от най-засегнатите от земетресение градове на Хаити бяха изградени палаткови селища, които могат временно да приемат до 1400 бездомници

Ердоган ще гони арменци от Турция

Премиерът на южната ни съседка заплаши с екстрадация 100 000 нелегални имигранти

Турският премиер Реджеп Тайип Ердоган отдава предупредение, че Анкара може да екстрадира 100 000 нелегални арменски имигранти, съобщи турската преса. Изказването на премиера дойде на фона на полемиката заради обвиненията в геноцид, извършен от Османската империя по време на Първата световна война.

"В нашата страна живеят около 170 000 арменци. От тях около 70 000 са турски граждани, а останалите са нелегални имигранти, които повече от 10 го-

дини се намират на територията на Турция. Ако ситуацията продолжава да се развива по този начин, то ние ще преразгледаме отношенията си към тях", заяви Ердоган. Той посочи, че засега Турция проявява търпимост към арменските нелегални имигранти, но ако се наложи, утре може да върне обратно тези хора в страната им.

"Не съм задължен да ги държа в моята страна", допълни той, цитиран от АФП. Хиляди арменци, главно жени, са напуснали обединялата си страна, за да търсят препитание като гледачки и чистачки, посочва

агенцията. Според Ердоган за обвиненията в геноцид са виновни арменските емигранти в САЩ и западна Европа.

"Ние противагаме ръка, но ако нашите събеседници свият своята в юмрук, нищо не можем да направим", подчертава Ердоган. Франс прес припомнъ, че през октомври Турция и Армения подписаха споразумение за установяване на дипломатически отношения и отваряне на границите.

По време на посещението си в Лондон Ердоган остро разкритикува страните, чито парламенти приемат

резолюции за геноцида. В ексклузивно интервю за Би Би Си той предупреди, че кризата, предизвикана от тези резолюции, ще навреди на Армения. Ердоган посочи още, че страните - приятели на Армения, би трябвало да подпомагат процеса на нормализиране на отношенията между Ереван и Анкара.

Турският премиер определи като шоу приемането на резолюции за геноцида и посочи, че това нанася вреда и на арменския народ. Вестник "Заман" съобщи, че шведският премиер Фредрик Рейнфелд е изразил в писмено съобщение съжаление от приемата миналата седмица от шведския парламент резолюция

за арменски геноцид и е подчертал, че Стокхолм не ще продължи да работи за напредък на процеса на евроинтеграция на страната. Тази стъпка е била оценена от Анкара като извинение и Турция ще върне в скоро време посланика си в Стокхолм Зерюн Корутюрк, който бе повикан за консултации в Анкара след приемането на резолюцията от шведския парламент, пише още в "Заман".

Изданието разкри, че британският министър на правосъдието Джак Стро е дал уверения, че долната камара на парламента на Острова няма да приеме проекторезолюция за признаване на арменски геноцид.

Милитаризация в постсоветското пространство

Постсоветското пространство продължава да е зона на потенциални конфликти, съобщава в "Независимая газета". Както показва анализът на военните бюджети на страните от ОНД и Грузия, конфликти е изключително възможно да има в Южен Кавказ и Централна Азия. Същевременно и страните от ОНД, макар и далеко от вероятните горещи точки, също не икономисват от армии си. Създава се впечатлението, че се води подготовка за мащабна война.

Независимо от относителния спад на БВП на постсоветските държави със 7%, техните военни разходи в долларово изражение са се увеличили в сравнение с 2009 г. с 5%, а спрямо 2008 г. с почти с 15%. Сред лидерите в надпреварата във въоръжаването са Грузия (4,56% от БВП), Армения (4,07%), Азербайджан (3,95%), Узбекистан и Украина (по 3,5% от БВП). Впечатление прави фактът, че сред посочените лидери във въоръжаването само при Азербайджан и Узбекистан се наблюдава за 2009 г. ръст на икономическите показатели. В другите държави се наблюдава спад на БВП. При това този спад сред държавите от ОНД е най-голям в Армения - почти 15%.

Меркел иска нов порядък в еврозоната

16-членната еврозона трябва да има възможността да изключва свои членове от организацията, ако някой от тях системно наруши фискалните правила, каза германският канцлер Ангела Меркел.

"Вариантът, който ще се използва само като последна мярка, следва да се прилага за страни, които

отново и отново не отговарят на условията, към които са обвързани като членове на еврозоната", заяви Меркел пред парламента. Тя допълни още, че спешната помощ за задължната Гърция не е правилният отговор, тъй като проблемът трябва да се "атакува в корените".

Украина ще се стабилизира през 2012 г.

Украйнската икономика ще се стабилизира през 2012 г., заяви украинският министър-председател Николай Азаров на първото правителствено заседание след неговото избиране на този пост.

Сливането на промишлеността по време на

предходното управление с 15% означава, че през следващите две години отраслите на националното стопанство ще трябва да регистрират ръст от 7-8% годишно, смята той. "Ако направим това, тогава през 2012 г. не само ще върнем загубеното, но и

ще можем да се стабилизират", поясни Азаров. "Хората очакват от нас решителни действия. Или нашето правительство ще влезе в историята като реформаторско, или ще си отидем безславно както много наши предшественици", добави той.

Киев очаква Медведев през май

Руският президент Дмитрий Медведев ще посети Украйна на 17-18 май, съобщи пресслужбата на украинския държавен глава Виктор Янукович. Двамата президенти са съгласували и въпроса със синхронизираното провеждане на паради на победата. "Инициативата да се проведат военни паради за 9 май по едно и също време в двете държави бе на украинския президент", посочват от пресслужбата.

Рекордна безработица в Хърватия

Около 8000 души са загубили работата си в Хърватия през февруари, с което броят на безработните в страната достигна 317 625 хиляди души. Това е най-високото ниво на безработицата от пет години насам. Сравнено с януари 2010 г., когато 18 000 души загубиха работните си места, ръстът на безработицата е намалял малко.

Пакистански съд обвини американци в тероризъм

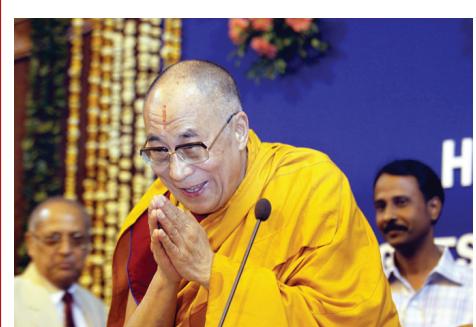
Пакистански съд официално обвини в терористичен заговор петима американски граждани, арестувани миналата година за предполагаеми връзки с Ал Каида. Петимата бяха обвинени в контакти с терористи по интернет. Американските граждани - с пакистански, египетски, юеменски и еритрейски произход, са пристигнали в Пакистан от щата Вирджиния.

Малики обвини комисията в измама

Изборният блок на иракския премиер Нури ал Малики обвини Избирателната комисия в очевидни манипулации, след като неговият съперник Аяг Алауи спечели преднана от 9000 гласа в частичните резултати от изборите на 7 март.

Шинаватра се появи в Черна гора

Бившият тайландски премиер Таксин Шинаватра в момента се намира в Черна гора, на която държава е гражданин, потвърди днес полицията в Подгорица. "Таксин пристигна на 13 март с частен самолет от Дубай в Тиват, на азиатското крайбрежие. Той е гражданин на Черна гора и в момента се намира тук. Това е първият случай, когато официален източник в бившата югославска република потвърждава, че Таксин Шинаватра се намира там и че има черногорско гражданство.

Тибетският духовен водач Далай лама изнесе реч на тема "Човешките права през призмата на всебицата отговорност" в Мадха Прадеш, Индия

□ Свят

ЕК критикува оптимистичните прогнози

Препоръчаха на България да следва стриктна фискална политика

Eвропейската комисия (ЕК) предупреди пет водещи икономисти в еврозоната, че мерките им за намаляване на бюджетните дефицити не са достатъчни, предаде Асошиейтед прес. ЕК обярна внимание на Германия, Франция, Испания, Италия и Холандия, че разчитат твърде много на стабилно икономическо възстановяване, за да покрият целите си за намаляване на дълговете. Опасните последици може да доведат до положение, при което тези страни да

не успеят да изпълнят целите, заложени в бюджета.

Оценката на комисията след прегледа на програмите за стабилност и конвергенция на 14 страни членки на Европейския съюз е, че на повечето от тях очакванията за растеж са твърде оптимистични. Според Брюксел бюджетните прогнози могат да се окажат по-лоши от планираните. В някои случаи стратегията за консолидиране на държавните финанси не се подкрепя от конкретни мерки след 2012 година. В публикувания доклад на Евросъюза е посочено, че петте най-големи страни, въвели еврото, имат "поскоро оптимистични прогнози" за растеж, залегнали в правителствените програми за намаляване на бюджетните дефицити. Според комисията в прогнозите на Франция няма никакви "буфери", посочи в.

"Монд", а Великобритания трябва да се преобри с "несигурността" в плановете си за понижаване на дефиците, отбелзява Би Би Си.

Цялостната финансова картина изглежда ограничаваща през 2010 година, неутрална през 2011 г. и с известно финансово отпускане през 2012 година. Очаква се взетите мерки за консолидиране и силният политически ангажимент за финансова дисциплина да компенсират частично рисковете, произтичащи от леко завишени положителни очаквания за растеж и държавни приходи, добавя ЕК.

Еврокомисията съобщи, че само България и Естония планират да задържат държавния дефицит под 3 на сто от брутния вътрешен продукт, което е залегнато в пакта за стабилност и растеж. Брюксел

призова България да следва стриктна фискална политика, която ще компенсира "леко оптимистичните очаквания за ръст и постъпления в бюджета". От София се очаква също да прилага планираните структурни реформи. Подобряването на конвергентната програма на България цели за задържи солидното бюджетно състояние. След като бе достигнат дефицит от 1,9% от БВП през 2009 г., се планира общият държавен дефицит да бъде балансиран през 2010 г. и да има излишък от 0,1 на сто от БВП през 2011-2012 г., отбелзява Европейската комисия.

* **Брюксел направи оценка за ситуацията в Белгия, България, Германия, Естония, Ирландия, Испания, Франция, Италия, Холандия, Австрия, Словакия, Швеция, Финландия и Великобритания**

Снимка БГНЕС

Президентът на Беларус Александър Лукашенко, който е на двудневно посещение във Венецуела, заяви в реч пред парламента, че Беларус се надява да "сподели опита си в създаването на интегрирана система за отбрана"

Затворник от Гуантанамо съди Белгия

Белгиец, прекарал три години в затвора за предполагаеми връзки с исламски терористи в американската база в Гуантанамо, Куба, съди белгийската държава, тъй като според него тя не му е оказала достатъчно помощ, за да бъде гражданинът освободен по-бързо, съобщават белгийски медии.

Роден в белгийския град Антверпен, той заминал през 2001 г. за Пакистан, като минал през Афганистан. В Пакистан обаче бил "подхвърлен" на американските тайни служби като терорист.

Оттам бил прехвърлен в Гуантанамо, където останал затворен три години. През това време бил подложен на физически и психически мъчения, както останалите затворници. От затвора бил пуснат през 2005 г., след като срещу него не били повдигнати никакви официални обвинения и нямало съдебен процес. Освен за неоказване на помощ белгиецът смята да съди държавата и за това, че след като се върнал в Белгия, той бил подложен на съдебно разследване. Случаят е прецедент за страната.

ОПЕК: Консумацията на петрол ще расте

Организацията на страните производители на петрол (ОПЕК) прогнозира за периода до 2020 г. ръст на ежедневното търсене на петрол всяка година средно с 1 миллион барела. Според доклад на организацията търсенето на петрол през 2010 г. ще бъде на равнище от 84,6 милиона барела дневно, през 2011 г. - 85,6 милиона барела дневно, през 2012 г. - 86,7 милиона барела, през 2013 г. - 87,9 милиона барела, през 2020 г. - 95,4 милиона барела, а през 2030 г. ще достиг-

не 105,6 милиона. През 2009 г. търсенето на петрол е било 84,2 милиона барела. В страните от ОИСР се очаква търсенето на петрол през 2010 г. да бъде на равнището от 45,5 милиона, което ще се запази до 2013 г. През 2009 г. тези страни са консумирали по 46 милиона барела "черно злато" ежедневно. ОПЕК прогнозира, че търсенето на петрол в тези страни ще спадне до 43,4 милиона барела през 2030 г. Картьель прогнозира, че през 2010 г. производството му ще

бъде на равнище от 29,3 милиона барела дневно, като през 2020 г. се очаква то да достигне до 34,3 милиона. На срещата си във Виена страните участници в картела се очаква да обсъдят огромната неопределенност в световната икономика, волатилността на цените на "черното злато", растежа на търсенето на енергоносители. В ОПЕК влизат 12 страни: Алжир, Ангола, Венецуела, Ирак, Иран, Катар, Кувейт, Либия, Нигерия, ОАЕ, Саудитска Арабия и Еквадор.

ОПЕК:

Свят

Приемливо решение?

Норвежки политолог прогнозира конфедерация за Сърбия, Косово и Албания след 50 години

Интервю на Йохан ГАЛТУНГ, основател на науката за мира иренология (от гръцки εἰρήνη - мир - бел. прев.), пред Таня Вуич от вестник "Политика"

ПОЛИТИКА ONLINE

На 17 февруари Косово отпразнува втората година на независимостта си. Ала Сърбия депозира жалба пред Международния наказателен съд, който от декември миналата година дебатира дали тази едностранно обявена независимост е в съответствие с международното право. С други думи Белград не се отказва от "Южна Сърбия". Норвежкият политолог Йохан Галтунг предлага алтернативно решение: Косово да стане кантон по подобие на швейцарския модел. Галтунг прогнозира, че през идните 50 години ще бъде създадена конфедерация, в която ще влизат Сърбия, Албания и Косово.

PROF. JOHAN GALTUNG

Йохан Галтунг

□ През 90-те години на миналия век различни посредници са проявявали интерес към Балканите. В този контекст сме запомнили добре дейността на финландския политик Марти Ахтисаари, лауреат на Нобелова награда за мир. Каква е Вашата гледна точка за водените от Ахтисаари преговори?

- За да се разбере посредническата роля на Марти Ахтисаари, трябва да се познава неговият произход. Ахтисаари е израснал в анклав на финландски мисионери в североизточната част на днешна Намибия. По времето, когато тази част на Африка беше колония на Германия, германците поканиха група финландски мисионери да се настанят в тази част на Югозападна Африка. Семейството на Ахтисаари имаше много силно влияние в тази общност, която вярваше в неоспоримото превъзходството на белите. Много бързо Ахтисаари успя да се наложи

като посредник. В това си качество той взе участие в изработването на едно от най-лошите решения за независимост в историята на Африка. Решението за независимост на Намибия предвиждаше обширни обработвани терени да бъдат дадени на малка група бели заселници, докато черните бяха принудени да се съберат в затънени краища и да живеят в мизерни условия. Оттогава започва международният възход на Ахтисаари. Светлина върху това, което Ахтисаари направи в Белград по-късно, както и върху основанието да получи Нобелова награда за мир хвърлят прочутите рецели, разменени със Слободан Милошевич. На въпроса на Милошевич какво ще стане, ако Сърбия откаже да изпълни исканията на Запада, Ахтисаари, казват, със замах изчистил всичко, което било пред него на масата за преговори, и казал: "Белград ще стане равен като тази маса, градът ще бъде изравнен със земята от американски бомбен килим."

□ Какво е според Вас приемливото за всички страни бъдеще на Косово?

- Кантонизация по модела на Швейцария, като в този кантон мнозинство ще бъдат албанците, докато в най-малко три други кантони мнозинство ще са сърбите: един около Прищина, два на Север към Сърбия. В сръбските кантони езикът на администрацията трябва да бъде само сръбски. Ала ако сръбските кантони, които остават в рамките на "Република Косово", започнат да се ориентират към Сърбия, трябва да се очаква, че албанските кантони ще се ориентират към Албания. Вярвам, че през идните 50 години на Балканите ще бъде създадена конфедерация, която ще обединява Сърбия, Косово и Албания. И трите ще могат да станат членки на Европейския съюз по подобие на страните от Бенелюкс. Възможно е на Балканите, подобно на скандинавските страни, да се получи групирание, в което едни страни да са в състава на ЕС, а други не.

□ От много години пътят на Сърбия към Европейския съюз е осенян с препятствия. Какво е глобалното значение на ЕС сега?

- Логично е Сърбия да се присъедини към Европейския съюз. Сърбия във всяко едно отношение е европейска държава, но тя няма силата и традицията на Швейцария, за да остане извън ЕС. Европейският съюз е могъща регионална организация, която постепенно се превръща в свръхдържава и която отдавана много добре познава света. От 27-те членки на брюкселското семейство близо 11 са били колониални сили, които и до днес ревниво пазят отношенията си с бившите си отвъдморски територии. Америка днес е глобална сила в свободно падане. Китай не се интересува от статута на суперсила. Европейският съюз е

Снимка БГНЕС

Президентът на Сърбия Борис Тадич в разговор с френския външен министър Бернар Кушнер за евроинтеграционната перспектива на Белград

единственият регион в света, който би могъл да има такава амбиция. Колкото съм убеден, че Сърбия трябва да стане член на Европейския съюз, също толкова мисля, че не трябва да се присъединява към НАТО. Това е инструмент на една умираща сила, която се опитва да намери съюзници на Стария континент, за да отслабва ЕС.

□ Вие силно критикувате бомбардировките на Сърбия от НАТО през 1999 година. Защо?

Седемдесет и девет годишният норвежки математик и социолог Йохан Галтунг е участвал като преговарящ в усилията за разрешаване на около 40 международни конфликта. Създател е на Института за изследване на проблемите на мира и е член на Консултивният съвет на Фонда на Обединените нации за демократия. Професор Галтунг, който е бивш генерален директор на Международния университетски център в Дубровник, е тънък познавач на историята на Балканите. Автор е на над сто произведения. В средата на февруари професорът бе на посещение в Белград по покана на Центъра за изследване на проблемите на мира на факултета по политически науки по повод публикуването на неговата книга "Към мир с мирни средства". Това е първата негова книга, преведена на сръбски език.

ЕнергонастойВане

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Татьяна ИГОРЕВА

Министерството на енергетиката предлага да се обединят ресурсните потенциали на равните енергийни компании за реализирането на иновационни проекти в чужбина. Както заяви ръководителят на ведомството Сергей Шматко, сега министерството обсъжда с ръководството на "РусГидро" детайлите по консолидацията на предприятията в отрасъла, в това число проекти, ремонтни и научни. В министерството обаче уточниха пред "Российская газета", че засега не става дума за създаването на обща голяма фирма.

Сергей Шматко отбележа, че създаването на нов облик на хидроенергийния отрасъл е необ-

ходимо за реализирането на амбициозни задачи по навлизането на чуждите пазари. "Днес се обсъждат доста проекти по създаването на хидроелектростанции както в богати, така и в бедни страни", констатира министърът. И добави, че Русия вече е реализирала редица проекти в чужбина по изграждане на хидроелектростанции, които успешно работят. "Това е най-добратата препоръка за руската хидроенергетика", каза Шматко.

Според министъра на енергетиката чуждият пазар е перспективен за развитието на хидроенергията във връзка с дискусията за промените в климата на планетата, които "в дългосрочна перспектива ще доведат до създаването на карбонови

Снимка БГНЕС

Саяно-Шушенската ВЕЦ е най-голямата в Русия

тин подписа постановление за дългосрочния пазар на мощността. В него нямаше ценови параметри - основния ориентир за фирмите за реализирането на инвестиционните им програми. Пазарът на мощността е механизъм за възвръщане на инвестициите в изграждането на нови мощности в Русия и ценовите параметри ще зависят от региона на строителството, типа и обемите. Засега обаче може да се говори само за стойността на електроенергията като цяло. През 2011-2013 г. тя ще е средно 151 хиляди рубли за мегават месечно в европейската част и 182 хиляди рубли - в Сибир.

А засега в Министерството на енергетиката се надяват, че в най-скоро време енергийните фирми ще определят и развитието на родните мощности. "В продължение на три месеца, може би до края на юни, ние се надяваме да подпишем договори за предоставяне на мощност", каза Шматко, като уточни, че такъв срок е необходим за провеждането на корпоративни процедури и утвърждаването на договорите от акционерите на енергийните компании.

Разговоря Лилия ТОМОВА

Правителството ще намалява наполовина срока за обезщетение за временност и раждане - от 410 на 225 дни. Как ще коментирате идеята, Светлана?

- Направо не е за комен-

Смучат от хората

Новите управляващи не само че не създават по-добри условия, а рушат вече създаденото

тар. Нещото, което ме потриса, е, че антикризисните мерки на правителството не са за хората, а са от хората. Буквално, макар и неизящно казано - смучат от хората. Имам усещането, че работят по стария незабравен принцип: "Има човек - има проблем, няма човек - няма проблем". Е, не става така! За майчинските - как ще ни поощряват да не сме застраваща нация? Как ще ни поощрят да искаем да раждаме децата си в България? Има и друго - тези "нови

хора" не само че не създават по-добри условия за народъ, просто рушат вече създаденото.

■ Вие сте младите, вие сте на ход. Може и да се "освествят"...

- По принципа "проба-грешка" - пак проба. Днес предлагат промени, в същия ден коментарите, включително по интернет форумите, за-гряват, подгряват, нажежават обстановката, мълчи се ден-два - и утре няма да застанат зад това, което вече са предложили. Това е безумие! Почти съм убедена, а всъщност и силно се

надявам точно това да се случи, защото са много безпаметни предложенията. Тези хора сякаш не живеят в реалността, или поне не в нашата обща реалност. А като не могат да се справят с управлението на държавата, да вземат да погледнат как се управлява един град, например Варна. При нас първото, което направиха при приемането на бюджета, беше да решат да не увеличават никакви данъци, такси, налози, а и да отделят доста пари за социалните услуги. За да има грижа за хората в ситуация на криза.

Както се прави в Европа всъщност... А нашата държава за пореден път доказва, че върши обратното на това, което трябва.

Не може с данъци да се облагат пенсионерите. Нямам личен мотив да съм и против това - за жалост имам само една жива баба. Но не може хората, изградили страната, да бъдат наказвани за това, че са се трудили, съграждали, че са работили. Безнравствено е даже поради това, че са ни създали и възпитали. Няма морал и нравственост в такова управление!

Мика Зайкова:

Те са просто зловещи

Мерките засягат всички групи българи, твърди икономическият експерт на КТ „Подкрепа“

Разговоря Ева КОСТОВА

■ Вчера ни станаха известни мерките, които правителството иска да вземе за ограничаване на дефицита в консолидираната фискална програма 2010 г. Вие като експерт как ги характеризирате?

- Накратко: просто зловещи. И не оставят незасегнат нито един българин. С поемането на осигурителните вноски от служителите в държавната администрация - МВР, въоръжените сили, Висшия съдебен съвет и Сметната палата, на практика сваля заплатите на тези хора от 12,1 до 13%. Същите тези заплати ще бъдат обложени, както и на всички работещи, без да се приспадат осигурителните вноски. Тоест ще плащаме нещо, което няма да влезе в джобовете. Предвижда се да се намалят средствата за работна заплата с 10% на всички бюджетни структури, които не са извършили малоумните съкращения от 15%. Малоумие е по простата причина, че има министерства, които, ако намалиш 25%, няма да се усети, но как да съкрати да речем земеделският министър лекарите от ДВСК, които упражняват контрол върху храните, които и сега не стигат, за да знаем какво ядем? Как министър на труда да съкрати хората от Агенцията по заетостта, след като безработицата и заетостта са в окаяно състояние? Как да съкрати Инспекцията по труда от своите 256 инспектори, които контролират 15 хил. фирми?

На някой му е хрумната безумната идея да обложи с 10% доходите от пенсии, които са толкова нещастно мизерни, че в Европа не, ами сигурно и в Азия няма такива. Минималната пенсия ще бъде необлагаем минимум, тя е 136,08 лв. Само че човекът, който взима 137 лв. пенсия, ще му вземат 13,70 и той ще получи като пенсия нетен доход, по-малък от минималната пенсия. Още по-голямото безумие е, че искаят да обложат т.нар. социална пенсия. Това всъщност е помощ, която държавата дава за възрастни хора. И се получава така, че ако човек има 101 лв. социална пенсия, ще му вземат 10,01 лв. А пък и повечето пенсионери работят не защото много им се работи, а за да допълват

мизерните си доходи.

Но най-страшното безумие е отношението към онези млади жени, които създават деца. Как е възможно такова нещо? Ние сме в дълбока демографска криза. Малкото млади семейства, които искат да имат деца, ще бъдат ударени с отнемане на половината отпуска за временност и още на третия месец младата майка трябва да си хвърли бебето и да търчи да работи, за да бъде обложена отново... По отношение на класовете пък искам да подчертая, че с тази мярка се денонсираят Кодексът на труда, редица закони, както и социалният диалог въобще.

■ Пълен потрес. А уж бяхме отличните на Европа?

- Ние не сме Гърция. Откъде накъде ни идва това на главата. Още през август "Подкрепа" в лицето на лидера си напомни, че на държавата ѝ трябва свеж финансов ресурс. Но той може да се получи по друг начин: чрез продажба или приватизация през фондовата борса на минартартните дялове на държавата; евробондационен заем, ще се наеми кой да купи книга с евро. Предложихме да се вземат специални мерки за продажбата на вредните емисии по протокола от Киото. Тогава щяхме да вземем близо 2 млрд. и курс. И досега си питат ушите. лично д-р Тренчев предложи на финансия министър да обмисли възможността за амнистия на капитала, т.е. има едни момчета, спечелили едни пари, най-бързият начин да им вземеш от парите е да направиш амнистия и да сложиш да речем двоен данък.

Петър Димитров:

Невиждана политическа наглост

Готовите от правителството антикризисни стъпки са многократно усилены прокризисни намерения, казва депутатът от БСП

Разговоря Мая ЙОВАНОВСКА

■ Господин Димитров, наистина антикризисни ли са готовите от управляващите мерки?

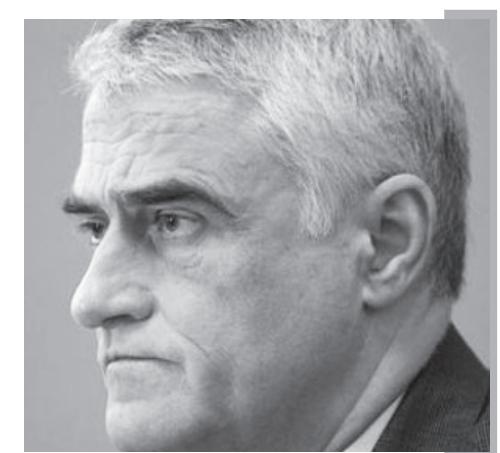
- Ако едни мерки са антикризисни, те трябва да подкрепят рухналия пазар, да подкрепят търсенето и да подпомагат това, да има повече пари за бизнеса и за хората. А това, което се подготвя, ще направи точно обратното. Искат да режат от парите на хората, от това ще падне потребителското търсене, ще се свие допълнително вътрешният пазар, който кризата и без друго е смачкала почти изцяло, и в резултат - състоянието в държавата ще стане драматично. Тези мерки не са антикризисни, те са многократно усилены прокризисни мерки.

■ Това как ще се отрази в социалната сфера?

- Ще съсипе хората. Няма да има социална група, върху която това издевателство да подейства. Това, че държавните служители ще си плащат осигурявките, директно ще им намали заплатите. Искат да обложат и пенсионерите - хората, които са работили цял живот, ще ги накарат да плащат, за да спасяват България от кризата? Това е невиждана политическа наглост! Такова нещо не съм виждал и при действително тежката криза през 1997 г.

■ Вие бяхте в управлението като министър на икономиката и сте напълно наясно с цифрите. В какво състояние оставихте държавата?

- За да упрекнеш някого за нещо, трябва да направиш повече от него. Можеш да кажеш - ето тук нямаше магистрала, аз направих магистрала. Тук нямаше атомна централа, аз направих атомна централа. Но да не си направиш нищо и да обосноваваш собственото си неправене на нищо с направеното от другите - това е жалко. Управляващите си сменят мнението от сутрин до вечер по няколко пъти. Министър седмица Министърският съвет прие да бъде вдигната здравната вноска, а няколко дни по-късно гласува намаляване на здравната вноска... Психиката на българина по принцип е

такава, че когато му е най-добре, е недоволен. По време на нашето управление чуждите инвестиции достигнаха 8,5 млрд. евро за година, удвоихме фискалния резерв за четири години, удвоихме пенсийте за четири години, осигурихме ръст на работните заплати с по 20 на сто годишно, а непрекъснато се обяснява на висок глас, че по наше време било много лошо. Това е една непрекъсната манипулация. Само преди ден също имаше манипулация с парите за АЕЦ "Белене" - в какво били вкарани. Ще попитам - с какво се плаща техническият проект, с какво е покрито оборудването, господин премиер? Толкова ли им е трудно да направят една проста сметка? Това е един елементарен подход за мачкане на миналото, с който българите много скоро няма да може да бъдат манипулирани.

- Ако това продължи - орежат се социалните придобивки на хората и потреблението не се стимулира, какво ще се случи?

- Това е големият парадокс, че българинът много често мисли с ушиите си и слуша това, което му говорят. Не може да затягаш примката до безкрай и да очакваш, че хората ще го понесат. Всяка търпимост има граници. Това обаче ще направи българите политически активни. Политическата активност беше притиснена, но хората вече не мълчат. Започнаха да излизат на улици и да протестираят. И тези уж антикризисни мерки, които готви правителството, ще изкарат на улици милиони хора.

Общество

ВАСИЛ ПОПОВ

Един български офицер от нашия военен контингент в Афганистан - майор Даниела Благоева, около 3 март употребила израза "турско робство", което обидило турските офицери от натовската мисия в Кабул. Националният командир на нашите сили Петко Лилов се извинил на турския си колега за "терминологичната грешка" и свалил текста от интернет.

Браво! Браво, Благоева, ти си един достоен български офицер, истински патриот и човек с национално достоинство и самочувствие. Ние се гордеем с теб.

Браво, Лилов! Ти си един гъвкав дипломат от типа "мир да има". Дано да си останал на ръба на резила и да не си се навел като гътвверен (питай турския си колега за превода).

Два пъти браво за тая несериозна случка не е малко. Можеше да бъде три пъти браво, ако текстът на майора си

Светослав ЯНАКИЕВ

- Май ще ни ловят вече с хайки...
- Не нас бе, бездомните кучета.
- Че каква е разликата?!

Да не се навеждаме

беше останал в мрежата, белким доста хора научат нещо повече от историята. В последните двайсет години видяхме доста инфартилни опити за "терминологично" словоблудство от типа на "османско владичество" та чак до суперскромното и оправдателно "османско присъствие". Свидетели сме как някакви национални дупедавци промиха учебниците от термина "турското робство", за да промият мозъците на новите поколения българи. Дипломатическата порнография стигна дотам един български държавник да

се извини пред днешна Турция за т. нар. възродителен процес. Още ни е яд, че този човек говореше от наше име, без да ни е питал.

Някой да е чул днешен турски държавник да се е извинил за петвековното турско робство? Няма такова кино. В българската народна памет уж безодбидното "османско присъствие" е останало с "дишахък" - данък, че турчинът си е хабил зъбите, докато плюска бесплатно на българска софра, с поруганите жени и девойки, с хилядите отрязани глави. Ако в учебника ви го

няма, надникнете в народното творчество - приказки, предания и тъжни песни ще ви осветят паметта. И не за да се мразим, а за да не се навеждаме.

Но много е важно майор Благоева да не се безпокои изобщо. Защото българската държава, държавното управление няма възприето и утвърдено становище по "терминологията" турски ли е робството, или присъствието е османско. Добре, че не е оцеляла Византия, зер някой старателен нашенец щеше да се поклони за извинение, че и тя ни е пороби-

ла за два века. Готови да се извиняват много, пък няма на кого.

Сега и ние можем съвсем дипломатично да посъветваме турските военни да не се правят на пленската по дебелото дупе ханъма. Те се правят на европейци, а се гордеят, че техните деди и прадеди са ни обиждали петстотин години. Как иначе да си обясним, че в приемната на турския генерален щаб в Анкара на двете стени има монументални картини, изобразяващи превземането на Видинската крепост и на Будапеща?

Рефреш

авторката на цитираното по-горе прозрение. За разлика от г-жа Желева българите отдавна са усетили "липсата на справедливост" и търпеливо понасят волнищата несправедливост, без да окат по високи форуми. Което едва ли е качество за народопсихологията и осъзната необходимост на гражданското общество, формиращо се главно при крайна нужда и по интереси.

Ние трябва да създадем нагласа на нетърпимост към корупцията и организираната престъпност, препоръча Желева с търдението, че вече имало политическа воля за решаване на тези проблеми. Обединителката на нациите обаче пропусна да ни получи, пък и не беше по темата на форума, на нетърпимост към управлensките експерименти, които у нас засенчиха дупките по улиците и пътищата, всекидневните междуинституционални скандали и дори

частотата на природните катализми по света. Както е тръгнало, проектът от 28-те мерки за ограничаване на дефицита по консолидираната фискална програма за 2010-а ще ни накара да забравим петното, което ни лепна Желева, и току-вик предложим подобен ней корифей за престижна европейска служба.

Желева апелира специално към медиите и граждани "да бъдат по-взискателни към качеството на медийното съдържание" - според нея медиите у нас не били достатъчно свободни, защото "се намират в ръцете на хора с власть, които не са заинтересованы в информацията и истината да достига до българските граждани".

Еврика! Полезно е да идват у нас европейски лидери ако не за друго, поне да освежават паметта ни за хора, които искаат да забравим, и за прозрачни истини, които не можем да игнорираме.

Така стана и с рефреша на Желева (от глагола refresh - опреснявам, освежавам, ободрявам, подкрепям и пр. значения от английски). Друг въпрос е, че когато започнеш да сочиш медиите с пръст и те, пеещите до вчера осанна, започват да ти пречат, идвя един предизвестен край, който дори късопаметното ни гражданско общество помни.

Вчера политолози спориха дали дневният ред на парламента се разминава с дневния ред на обществото. Някои твърдяха (в подкрепа на Желева), че медиите от посредници са се превърнали в актьори и непрекъснато "редактират" дневния ред на обществото.

Къде са тогава управниците? Има ли пилот в самолета? Май не само Желева ще трябва да чете с молив в ръка автобиографична книга на Мартенс "Европа: Боря се и превъзмогвам".

ВЕСЕЛКА ВЕНКОВА

Осъзнаваме един голям проблем в българското общество - липсата на справедливост. Това заяви по време на международния форум "Българският пример в борбата с организираната престъпност и корупцията в Европа" зам.-председателката на ЕНП Румяна Желева, бивша кандидатка за еврокомисар на България и още по-бивша министърка на външните работи.

Визитата у нас на председателя на ЕНП Вилфред Мартенс и на генералния секретар Антонио Лопес ками отново на сцената

Датата

18

www.duma.bg

1858 - В ПАРИЖ СЕ РАЗХАДА РУДОЛФ ДИЗЕЛ (1858-1913), НЕМСКИ ИЗОБРЕТАТЕЛ. През

1873 г. завършва гимназия, а през 1875 г. и Политехническото училище в Аугсбург като най-добър ученик. Обучението си продължава в Мюнхенското висше политехническо училище, което завършва през 1880 г. На 27 февруари 1892 г. Дизел подава заявка за получаване на патент на "нов рационален топлинен двигател". Получава го в имперското патентно бюро в Берлин на 23 февруари 1893 г. под името "Метод и апарат за преобразуване на висока температура в работа". От 1893 г. се разработва новият двигател в Аугсбургския машиностроителен завод при финансово участие на фирмите на Фридрих Круп и братя Зулцер. Първият функциониращ двигател е направен от Дизел там през 1897 г. Мощността на двигателя е 20 конски сили при 172 оборота в минута, КПД 26,2% при тегло пет тона. Тези параметри превъзхождат с много съществуващите двигатели на Otto с КПД 20% и корабните парни турбини с КПД 12%, което предизвика незабавен интерес от промишлеността. Рудолф Дизел умира на 30 септември 1913 г. на кораб, който прекоява Ламанша.

1913 - КРАЛЯТ НА ГЪРЦИЯ ГЕОРГИОС I (1845-1913) Е УБИТ В СОЛУН. Роден е на 24 декември 1845 г. в Копенхаген, Дания. Датският

принц Георгиос е само на 17 години, когато е избран за крал от гърцката национална асамблея, която е дethronirala предишния крал Ото I (1815-1867). Управлява Гърция от 1863 до 1913 г. Управлението му съвпада с експанзивното разширяване на гърцката държава, възстановена през 1830 г. след четири века османска власт. Ограничена до Пелопонес, Атика и Беотия при идването му на власт, 40 години по-късно Гърция е двойно по-голяма. Убит е с изстрел в гърба, докато се разхожда из Солун.

1965 - КОСМОНАВТЪТ АЛЕКСЕЙ ЛЕОНОВ ИЗВЪРШВА ПЪРВОТО ИЗЛИЗАНЕ В ОТКРИТИЯ КОСМОС. Леонов е роден на 30 май 1934

г. в Кемеровска област, Русия. Избран е за член на първия отряд на космонавтите на СССР през 1960 г. Участва в мисията на "Восход-2" съвместно с Павел Беляев като втори пилот на кораба. По време на този полет Леонов извършва първото в историята на космонавти излизане в открытия Космос с продължителност 12 минути и 9 секунди. По време на излизането проявява изключително мъжество, особено в извънредната ситуация, когато надулият се космически скафандр е пречел за безпрепятственото завъртане на космонавта в космическия кораб. Леонов успява да влезе в шлюза едва след изпускане на излишното налягане.

1980 - 50 ДУШИ ЗАГИВАТ ПРИ ЕКСПЛОЗИЯ НА РАКЕТА ВОСТОК-2М НА КОСМОДРУМА ПЛЕСЕЦК (СССР). Плесецк е руски космод-

рум, разположен в Архангелска област, на 800 км северно от Москва и южно от Архангелск. На 18 март 1980 г. ракета Восток-2М експлодира на ракетната площадка и убива 48 души. При разследване на подобен, но избегнат инцидент се открива, че спойка между оловото и калата във водородно пероксидните филтри е причинило аварията и ракетата е експлодирана.

2004 - 39-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ РАТИФИЦИРА СЕВЕРНОАТЛАНТИЧЕСКИЯ ДОГОВОР. Членството на България в НАТО се

поставя за първи път като политически въпрос на 23 юни 1990 г., когато Соломон Паси - председател на Атлантическия клуб, внася в парламента предложение за присъединяване към Северноатлантическия договор. На 18 март 2004 г. Народното събрание на Република България ратифицира Северноатлантическия договор, подписан за първи път от страните - основатели на пакта, на 4 април 1949 г. във Вашингтон, а на 29 март 2004 г. документите по присъединяването към Северноатлантическия договор на седемте нови страни (България, Естония, Латвия, Литва, Словакия, Словения и Румъния) са депозирани във Вашингтон. България е приета в НАТО на 29 март 2004 г.

Дубай - хроника на един предизвестен срив
Ибрахим Вард (стр.3)

Да се преосмисли стойността на професиите
Пиер Рембер (стр.2)

МОНД

LE MONDE.
diplomatique
българско издание

18 март 2010, година 7, брой 3 (64)

lmdbg@press.bg; mondediplo@gmail.com

www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Социалдемокрацията в края на цикъла си

Игнасио Рамоне

ИДЕИТЕ също умират. Гробищата на политическите партии са препълнени с гробници, където почиват останките на разни организации, които някога са будели страсти, вълнували са тълпите, а днес са пасбище на забравата. Кой в Европа например си спомня днес радикализма? Една от главните политически сили на левия център през втората половина на XIX век, която вярваша на историята отнесе... Какво стана с анархизма? Или със сталинския комунизъм? Какво стана с онези велики народни движения, способни да мобилизират милиони селяни и работници? Дали не са били просто бълнуване? (1)

Поради собствените си отричания, предателства и откази от принципи европейската социалдемокрация върви към своето погребение. Нейният жизнен цикъл, изглежда, свършва. И най-неразбираемото е, че тази перспектива изненава точно когато ултралибералният капитализъм преминава през един от най-лошите си моменти.

Защо социалдемокрацията умира, когато ултралиберализът е в дълбока криза? Без съмнение, защото при толкова социални катастрофи не успя да събуди народния ентузиазъм. Плава по течението слепешката, без компас и без теория. Създава впечатлението, че е повредена, с хърбаб ръководен апарат, лишен от организация и идеи, без доктрина и посока... и най-вече без самоличност. Социалдемокрацията беше организация, която трябваше да извърши революцията, но се отказа от това намерение, беше партия на работниците, а днес е партия на градската средна класа.

Скоростните избори показваха, че европейската социалдемокрация вече не умеет да говори на милионите избиратели, жертва на бруталността на слединдустриалния свят, породен от глобализацията – на тези множества от работници еднодневки, нови бедни от предградията, изхвърлени в разцвета на трудовата си възраст, младежи в постоянна несигурност, семейства от средната класа на прага на мизерията. Цели

неолибералния шок, за които социалдемокрацията явно не разполага с подходящи думи, нито с лек.

Резултатите от европейските избори през юни 2009 г. посочиха днешния провал. Повечето партии от семейството на социалдемокрацията паднаха от власт. Опозиционните също отстъпиха, особено във Франция и Финландия.

Не успяха да убедят хората, че са способни да дадат отговор на икономическите и социалните предизвикателства на катастрофата на финансовия капитализъм. И ако все пак липсваше доказателство, че европейските социалисти не са способни да предложат една различна от преобладаващата в Европейския съюз политика, това доказателство дойде с Гордън Браун и Хосе Луис Родригес Сапатеро, които подкрепиха срамния избор на ултралиберала Жозе Мануел Дурау Барозу (един от четириимата на срещата на върха на Азорските острови) за председател на Европейската комисия.

През 2002 г. социалдемократите управляваха в петнадесет страни на Европейския съюз, а днес, макар финансата криза да докажа, че в морално, социално и екологично отношение ултралиберализът е в задънена улица, те управляват само в пет страни: Испания, Гърция, Унгария, Португалия и Великобритания. Не успяха да извлекат полза от неолибералния провал. А правителствата на Испания, Гърция и Португалия, атакувани от финансите пазари и притиснати от „кризата на дълга“, ще се окажат още по-дискредитирани и непопулярни, когато започнат да прилагат с желязна ръка програмите за затягане на коланите и противонародната политика, изисквана от логиката на Европейския съюз и главните му цербери.

За социалдемократите отказът от собствените им основополагащи принципи стана нещо обичайно. Още преди време европейската социалдемокрация

(На стр. 2)

(1) По Хорхе Манрике, „Стихове за смъртта на бащата“ (1477 г.).

Правителствата под диктата на банките Може ли една държава да фалира

MAX NEUMANN (2002)

„Няма да плащаме за вашата криза“. Разпънатите в края на февруари транспаранти в Атина, където стачките срещу плановете за икономии следват една след друга, едва ли биха стояли неуместно в Исландия, чието население негодува срещу идеята да изплаща огромните дългове, наследени от банковия крах. Нито пък в ръцете на испанските демонстранти, протестиращи срещу увеличаването на пенсионната възраст, или на милионите работници, останали без работа в началото на икономическата рецесия. Международният валутен фонд (МВФ), който проповядва „стабилизиране“ на социалните разходи, предупреди: оздравяването на Европа „ще бъде изключително болезнено“.

Лоран Кордоние*

ЗАРАЗЛИКА от което и да било домакинство или предприятие, една държава, оказала се неспособна да плаща дълговете си... не ги плаща, без при това да бъде заличена от търговския регистър или от лицето на земята, тоест без да е принудена да разпродаде имуществото си, за да се разплати с кредиторите. Фалитът на домакинството води до ликвидация: продажба на семейното имение и сребърните прибори, за да се платят (доколкото е възможно) заплатите на прислугата и борцовете към доставчика на храна, ногариуса и банкера – оставяме читателя сам да си представи положението в семействата, живеещи под прага на бедността. При фалит на предприятие се продават (доколкото е възможно) машините, мебелите, патентите, автомобилите и т. н., за да се плати (доколкото е възможно) на доставчиците, банките, другите кредитори и работници, които търпеливо чакат да получат, макар и със закъснение, заплатите си.

За разлика от изпаднало в затруднение предприятие, което няма как да опита да се „възстанови“, като увеличи цените си в момента, в който клиентите му го изоставят, и което няма възможност да намали разходите си (след определен праг), държавата разполага с политически средства, за да предотврати катастрофалния сценарий на изпадането си в неплатежоспособност, като увеличи приходите си и намали разходите си. Относно приходите, за да опита да се „възстанови“, е достатъчно да увеличи данъците, като се „прицели точно“ (вж. статията на Фредерик Лордон „Неотложна необходимост от противовошок“ в Монд дипломатик от 4 март 2010). Тоест като започне да удържа повече от най-заможните социални категории – онези, които спестяват най-много (1) (така операцията няма да се отрази особено върху потребителските разходи) и които възможност са кредиторите на държавата.

На практика мярката означава премахване на тази възможност от неолибералната епоха, която предоставя на заможните класи свободен избор

при разпределението на излишъка от неизразходваните им доходи: да ги използват за плащане на данъци или да получават лихви за тях, финансирайки държавния дълг, като отказът им от първата възможност възможност възможност прави необходима втората. Достатъчно е нещата да бъдат формулирани по този начин, за да стане ясно, че увеличаването на данъците за заможните класи винаги ще се разглежда като краен случай от европейските правителства.

Веднъж изключено перото на приходите, при отказ от увеличаване на данъците, държавата запазва правото си да орязва грубо публичните разходи (и неминуемо – предоставянето на обществени услуги), като намалява заплатите, пенсийте, броя на държавните служители или обществените поръчки. Всичко върви в тази посока. Но това със сигурност няма да осигури необходимата сума. Например, като не се назначават нови служители на местата на 50% от излизашите в пенсия във Франция, държавата спестява 500 милиона евро годишно... в същото време се губят 3 милиарда евро от намаляване на ДДС за ресторантърския сектор (за година) и 25 милиарда от освобождаване на работодателите от задължението да плащат осигуровки, които (на теория) държавата трябва да възстанови на системата за социално осигуряване.

**Хипотезата за
неплатежоспособност на
държавите Вече не изглежда
напълно невъзможна**

ТЪЙ КАТО, освен тези фискални подаръци, постъпленията от данъци продължават да са ограничени заради посредствения растеж, поддържан от един дълбоко депресивен финансов и глобализиран режим, хипотезата за неспособност

(На стр. 4-5)

(1) През 2003 г. 20% от най-богатите френски домакинства спестяват една трета от доходите си срещу по-малко от 10% за всички останали домакинства. Източник: „Comptes nationaux“, Institut national de la statistique et des études économiques (Insee), Paris, 2009; www.insee.fr

Когато удря часът на равносметката

Дебатът за неравенството продължава да се развива в Обединеното кралство, подхранван от рецесията, ексцесите на финансовите среди и наближаващите парламентарни избори през пролетта. Едно изследване разбулва скритото лице на системата на възнагражденията.

ПИЕР РЕМБЕР

СЛЕД като толкова дълго всичко и всички се оценяваха с мярката на паричния им рандеман – какво носите на акционерите? – неизбежно бе един ден въпросът да се върне към оценителите, но вече зададен другояче: какво вие носите на обществото?

Именно към такова обръщане на перспективата призовава едно проучване, публикувано през декември под егидата на New Economic Foundation (1). В него три британски изследователки – Елис Лолър, Хелън Кърсли и Сюзън Стийд, разглеждат до някъде присмехулно въпроса за неравенствата, като сравняват възнагражденията в някои професии, подбрани от двата края на скалата на доходите, със „социалната стойност“, която тяхното упражняване поражда. В случая с работник по рециклиране, на когото се плаща по 6,10 лири стерлинги на час (около 7 евро), авторките смятат, че *всяка похарчена за заплати лира създава стойност от 12 лири за цялата общност*. В замяна на това, *макар и да получават възнаграждения между 500 000 и 10 милиона лири, крупните банкери унищожават 7 лири социална стойност за всяка лира създадена финансова стойност*. Така общата равносметка за най-добре платените професии понякога излиза отрицателна, както вече го подсказа финансата буря, развилияла се от 2008 г. насам...

Методът, наречен „социална доходоносност на инвестициите“ и използван за количествено пресмятане на стойността, по-родена от дадена заетост, улавя стандартната икономическа теория в собствения ѝ капан.

„Вие сте творците на историята“ (детайл, 1965-1968)

Високите заплати отразявали приноса на висшите ръководни служители за предприятието. Според ортодоксалната мисъл *нашата полезност произтича от парите*, подчертават изследователките. *Колкото повече печелим, толкова по-полезни сме. От това следва, че за да се повиши колективното благоденствие, трябва да се увеличи общият приход*.

Подобно схващане за света води например до това да не се придава никаква стойност на домакинската работа, която в преобладаващата си част се отрежда на жените. А също така да не се взема под внимание фактът, че икономическият процес противача и преди, и след

паричния обмен. Наистина, производството и потреблението на стоки и услуги предизвикват неволни отзиви, наричани „външни ефекти“, които могат да са положителни или отрицателни, незабавни или отложени: автомобилът превозва, но и замърсява, книгата развлечва и просвещава. Тези вторични ефекти могат да бъдат преценени, като се даде цифрово изражение на разходите за замърсяването и на ползата от просвещаването. Същото е валидно и за професиите. За да се определи нетният социален принос на дадена професия, обясняват Лолър, Кърсли и Стийд, е необходимо да се държи сметка за косвените ѝ въздействия върху икономиката, околната среда, обществото и т.н.

Данъчен съветник или социален грабител?

ДА РАЗГЛЕДАМЕ примера с един специалист по рекламиата. Неговата дейност е насочена към увеличаване на потреблението. От това произтича, от една страна, създаване на заетост (в сектор реклама, но също и в заводите, търговията, транспорта, медиите), и от друга, увеличаване на задължността,

затлъстяването, замърсяването, използването на невъзбновяеми енергийни източници. Чрез поредица от изобретателни и поняко- га фокуснически пресмятания трите изследователки оценяват всички печалби и разходи от свръхпотреблението, дължащо се на рекламата. Остава само да ги сравнят: *За всяка лира полу-*

жителна стойност се създават 11,50 лири отрицателна стойност. С други думи, работещите в рекламния сектор унищожават стойност от 11,50 лири всеки път, когато създават стойност от една лира.

Пропорцията се обръща, ако разгледаме работата на хигиенист в болница. Тежка, невидима, непрестижна, зле платена и обикновено възлагана на подизпълнители, тази работа обаче допринася за общото функциониране на здравната система и намалява риска от вътрешноболнични инфекции. Като се основават по-конкретно на статия от *British Medical Journal*, посветена на здравните ползи от наемането на един допълнителен хигиенист, както и на разходите за прихванатите в болниците заболявания, авторките смятат, че *за всяка лира стерлинг, която изразходва за заплати, тази работа произвежда повече от 10 лири социална стойност*. Като при това, уточняват те, *вероятно тази преценка е под реалните стойности*.

Методът позволява също да се установи, че данъчен съветник, чието изкуство се изразява в лишаване на общността от продукта на данъка, унищожава четиридесет и седем пъти по-голяма стойност, отколкото създава, за разлика от служителката в детски ясли, която чрез предоставяното на децата обучение и освободеното време на родителите въръща на общността 9,43 пъти повече от заплатата си. В тези цифри след десетичния знак без съмнение има нещо твърде причудливо. *Не сме си поставяли за цел да постигнем точност с пресмятанията си*, обясняват Лолър, Кърсли и Стийд, *вероятно сме пропуснали някои от аспектите на стойността. Целта ни беше да привлечем вниманието към този проблем*. Да противопоставят създаването на стойност за обществото на създаването

на стойност за акционера; да предложат коренна промяна в начина на възнаграждаване на труда, който валоризира чрез свръхвисоко заплащане някои от най-вредните професии, като съответно обезсърчава дейностите, които са полезни за най-много хора. И мимоходом представят на три от шестте анализирани професии сметката за поразите им.

Неравенствата, които довчера още бяха оправдавани в името на „теорията за процеждането“ (*trickle-down theory*), според която богатството на най-заможните е от полза за всички, тъй като в крайна сметка се процеждало и надолу към бедните, днес беспокоят дори и либералите, като със задълбочаването си разсейват и последните илюзии за „честитата глобализация“. В Обединеното кралство през януари бе публикуван доклад на правителството, който подробно излага анатомията на едно трайно разслоено общество, в което 10-те проценти най-богати хора притежават 97 пъти повече от 10-те проценти най-бедни (2).

В проучване на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), посочено в този доклад, се изтъква, че между средата на 80-те години на XX век и средата на първото десетилетие на XXI век неравенствата в доходите са се задълбочили в деветнайсет от проучените двайсет и четири страни. Здравната и социалната цена на това главозамайващо раздалечаване са документирани (3). Независимо от съвпаденията на диагнозите обаче, кое правителство би дръзно да предпише двете известни до днес лекарства: данъчна политика за облагане на високите доходи и ограничаване на свободната търговия с цел облекчаване на натиска върху ниските заплати?

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Весела Генова

(1) Eilis Lawlor, Helen Kersley, Susan Steed, „A bit rich. Calculating the real value to society of different professions“ (Малко богат. Изчисляване на дейностите на различни професии), New Economic Foundation, London, 2009; www.neweconomics.org

(2) John Hills (sous la dir. de), „An anatomy of economic inequality in the UK. Report of the national equality panel“ (Анатомия на икономическото неравенство в Обединеното кралство. Доклад на националната

експертна група по равенството), Government Equality Office – London School of Economics and Political Science, London, 2010.

(3) Вж. проучването за ефектите от неравенствата в гъвадесем и три богати страни, проведено от епидемиологите Richard Wilkinson и Kate Pickett: *The Spirit Level: Why More Equal Societies Almost Always Do Better* (Равнището на духа. Защо обществата с повече равенство почти винаги се справят по-добре), Penguin Books, London, 2009.

Социалдемократията в края на цикъла си

(От стр.1)

реши да стимулира приватизацията и свиването на държавния бюджет за сметка на гражданите, да приема неравенството, да увеличи пенсионната възраст, да разтури държавния сектор и в същото време да насищава концентрацията и сливането на мегапредприятията и да облагодетелства банките. От години тя приема, без големи угрози, изкореняването на мизерията. Престана да смята за приоритетни някои от целите, които бяха част от идеоло-

гическата ѝ същност, като пълната заетост, например, защитата на извоювани социални придобивки, развитието на обществените услуги, изкореняването на мизерията. В края на XIX век и до 1930 г. всеки път, когато капитализът правеше скок с нови последици, социалдемократите, почти винаги подкрепяни от левицата и профсъюзите, даваха оригинални и прогресивни отговори: всеобщо избирателно право, безплатно образование за всички, право на работа, социални застраховки, на-

ционализации, социална държава, държава на благоденствието и т.н. Днес това политическо въображение изглежда изчерпано.

Европейската социалдемократия е лишена от социална утопия. В житейските възприятия на нейните избиратели, дори в най-скромните, побеждава консуматорството и желанието за забогатяване, за забавления, за обилие, за щастие без виновно съзнание. Изправени пред този господстващ хедонизъм, набиван в главите от рекламата и от масовите средства за манипу-

ляция, водачите на социалдемократията не се осмеляват да вървят срещу течението. Дори се самоубеждават, че не капиталистите се обогатяват от работата на пролетарите, а напротив, че бедните се възползват от данъците, плащани от богатите... Мислят, както твърди италианският философ Рафаеле Симоне, че социализът е възможен само когато нещастието надминава многократно щастието, когато страданието надвишава значително удоволствието и когато хаосът побеждава структурите (2).

Може би затова, в противовес, с толкова устрем и творчество, днес се ражда новият социализъм на XXI век в някои страни на Южна Америка – Боливия, Еквадор, Венецуела. Докато в Европа цикълът на социалдемократията отива към края си.

(2) Raffaele Simone, „Les socialistes proposent toujours le sacrifice“ (Социалистите винаги предлагат жертването), *Philosophie Magazine*, № 36, février 2010, Paris.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
испанско издание
Превод Венко Кънев

Дубай – хроника на един предизвестен срив

ФИНАСОВАТА криза от 2007-2008 г. като че ли щеше да подмина Дубай. Емирството грееше с целия си блясък, мегапроектите се множаха и държавните му инвестиционни фондове изсмукваха акциите на големите международни банки (1). Дори в апогея на кризата през октомври 2008 г. Дубай (чийто проект за най-високия небостъргач в света, известен тогава като Бурж Дубай, вече се осъществяваше от компанията „Емаар“) обяви, че ще се издига нова, още по-висока сграда. Тази Вавилонска кула, висока повече от километър, проектирана от „Накийл“ – другия гигант в строителството, трябаше да се извиси сред нов град, разположен на площ от 270 хектара с предназначение да олицетворява „сърцето на новия Дубай“. Цена на проекта: 160 милиарда долара за целия комплекс; 45 милиарда само за кулата.

Дубай по онова време предлагаше на света не просто историята на един успех, а истински модел на развитие. В началото, като оставим настрана пристанищата и географското му положение на кръстопътя между Азия, Африка и Близкия изток, емирството не разполагаше с големи възможности. Сравнително малко като територия и с осъкъдни човешки и енергийни ресурси, то от едно поколение насам се готовеше за епохата след петрола. По подобие на Хонконг или на Сингапур изобщо не направи опит да развива демокрацията, а се съсредоточи върху икономическия растеж и свободното предприемачество.

Гигантският пристанищен комплекс Джебел Али и неговата зона за свободна търговия, открити през 1985 г., предопределиха на Дубай ролята на регионално пристанище за реекспорт. Оттогава държавата не пестеше пари за инфраструктура – пътна, морска, въздушна. С цел да се наಸрчава развитието на дейности, свързани с международните финанси, интернет, медиите, медицината, неправителствените организации и др., бяха изградени специализирани комплекси, предлагачи изгодни условия (2). Освен това Дубай отвори широко врати за чуждестранни работници. Те вече представляват над 90% от населението, а в някои сектори, като строителството, са принудени да понасят условия на труд, които понякога са почти робски.

Друга особеност на модела: властта е в ръцете на един господар. Шейх Мохамед бин Рашид Ал Мактум, емир на Дубай и министър-председател на Обединените арабски емирства (ОАЕ), владее до съвършенство стила и езика на мениджър, какъвто беше преди да влезе в политиката. Нещо, което съвсем подхожда на емирство, където господстват две големи публични компании: Dubai World и Investment Corporation of Dubai (ICD). Вездесъщ търговски представител на „марката“ Дубай,

Довчера превъзнесън, Дубай, раят на спекулациите и разточителството, се олюява. Емирството не беше подминато нито от неблаговидните аспекти на глобализацията, нито от регионалните напрежения.

ИБРАХИМ ВАРД*

Бурж Халифа. Снимка: Joi Ito, www.flickr.com

възхваляван от международната бизнес преса, обект на изучаване в търговските школи, „шейх Мо“ непрекъснато повтаря своето „кредо“ (3): да бъде само от световна класа, пръв навсякъде по света (4).

Когато миналия януари професор Майкъл Портър от Харвардския бизнес факултет, без съмнение най-известният гуру по стратегия, пристига в Обединените арабски емирства, за да изнесе лекцията си „Конкурентоспособността на емирствата“, „шейх Мо“ седи на първия ред, придружен от министрите си и от триста и петдесет висши чиновници. Почти постоянно присъстващ в новите медии и в социалните мрежи, той изпраща кратки съобщения на своите привърженици, за да сподели в реално време впечатленията си от лекцията (5).

Нагревара за привличане на най-добрите университети или най-престижните музеи

ЗА МОДЕЛА на Дубай се изписа много и редица влиятелни мислители изказаха възхищение. Томас Фридман, (много) прочутият автор на уводни статии в *Ню Йорк Таймс*, изразява безграницното си възхищение и не престава да призовава арабския свят да следва примера му: *Жителите на Дубай градят бъдеще, основаващо се предимно на благото, а не на оръжието, на частната собственост, а не на пръщевките, на услуги, а не на петрола, на конкурентоспособните в световен мащаб компании, а не на терористичните мрежи. Целта на Дубай е да поддържа арабското достойнство чрез успеха, а не чрез самоубийството.* Следователно

неговите граждани се стремят да прегърнат бъдещето, а не да го взривят (6).

Моделът наистина спечели последователи. Други емирства от региона като Абу Даби, Бахрейн или Катар започнаха също да предлагат зони за свободна търговия и сълнчеви дестинации, често на по-добри цени, както и културни и образователни начинания. Получи се своеобразна надпревара за привличане на най-добрите музеи или най-престижните университети (7). Тогава Дубай реши да превключи на по-висока скорост. Ако градовете съперници също имат амбицията да се превърнат в храмове на консумацията, развлеченията и спектаклите, най-добрият начин да блеснеш е с гигантски и разточителство. Навсякъде се строят луксозни хотели? Дубай пък ще си има хотел със седем звезди.

Сякаш в надпревара за Книгата на рекордите на Гинес се оповестяват възможно най-скъпи и екстравагантни проекти. Градът-държава ще трябва да заслужи всички суперлативи – *най-популярната туристическа дестинация в света*. Тя ще разполага с най-големия търговски център на планетата, с най-големия аквариум, със ски център настрад пустинята, с плаж, който ще бъде охлаждан, с постоянно въртящ се небостъргач и – на това вече станахме свидетели – с най-високата кула.

Други мегаломански проекти чакат ред да се превърнат в събитие и да предизвикат фурор, независимо от тяхната човешка, екологична и финансова цена: „Дубайланд“, нещо като „парк на парковете за забавления“, два пъти по-голям от „Дисни Уърлд“, в който ще бъдат възпроизведени седемте чудеса на света; Палм Айъндс, „осмото чудо на света“, с три луксозни балнеоложки, жилищни и туристически комплекси, разположени на островни терени във формата на палма, отвоювани от морето; „Светът“ (The World) – архипелаг от триста изкуствени острова, възпроизвеждащ карта на планетата, ще включва комплекс от хотели и вили. На дневен ред е „Вселената“ – архипелаг, представляващ Сълънцето, Луната и планетите от сълнчевата система...

Мегаломания или скок в бъдещето? Очевидно се раздуващо огромен спекулативен балон. Правителството приложи хитрост, за да забави спукването му. Звезди (като футболиста Дейвид Бекъм и актьора Brad Pitt) бяха приюткани да си купят вили в скъпите комплекси с идеята присъствието им да бъде използвано като маркетингов инструмент.

На чужденците, които купуваха жилища, се предлагаха документи за пребиваване. Но тези инициативи се провалиха. При наличието на прекалено голямо предлагане, търсенето намаля. Цената на петрола, която през юли 2008 г. достигна 147 долара за барел, в хода на световна криза спадна наполовина. Многонационалните компании, които прекалено разточително бяха раздули щата си по време на бума, съкратиха драстично местния персонал. Чужденците, които доскоро бързаха да си купят вили, започнаха да премислят дали да предприемат тази стъпка. Накратко, пазарът на недвижими имоти започна да се срива и финансовите компании, които бяха силно застрашени, вече не бяха в състояние да дават заеми.

За емирството 2009 г. е наистина *ужасна година*. И ако правителството, загрижено да избегне паниката, се затваря в мълчание, хората не могат да бъдат заблудени: панорама от недовършени небостъргачи и полуупразни сгради замества гората от кранове. На 14 януари компанията

(На стр. 4-5)

ДОСИЕ: ПРАВИТЕЛСТВАТО ПОД ДИКТАТА НА БАНКИТЕ

„Монд дипломатик“, 4 март 2010

„Чужди пари своя пазва топлят, и още как!“, от СЕРЖ АЛИМИ

„Неотложна необходимост от противошок“, от ФРЕДЕРИК ЛОРДОН

„Как данъчната несправедливост разду гръцкия дълг“, от НИЛС КАДРИЦКЕ

„Монд дипломатик“, 18 март 2010

„Може ли една държава да фалира“ от ЛОРАН КОРДОНИЕ

„Дубай – хроника на един предизвестен срив“, от ИБРАХИМ ВАРД

(1) Вж. Ибрахим Вард, „Суверенни фондове“... хищници, спасители или наивници“, *Монд дипломатик*, май 2008.

(2) Aamir A. Rehman, *Dubai & Co. Global Strategies for Doing Business in the Gulf States* (Дубай и Ко. Глобални стратегии за бизнес в тържавите от Персийския залив), McGraw Hill, Columbus (Ohio), 2007.

(3) Неговото име впрочем стои под произведение, озаглавено: *Ma vision. Défis dans la course pour l'excellence* (Моята идея. Предизвикателства в надпреварама за съвършенство), на арабски език, Motivate Publishing, Dubai, 2006.

(4) Ian Parker, „The Mirage“ (Миражът), *The New Yorker*, 17 октомври 2005.

(5) <http://twitter.com/HHSHKMOND>

(6) Thomas Friedman, „Dubai and Dunces“ (Дубай и тъпачи), *The New York Times*, 15 март 2006.

(7) Вж. Акрам Белкац, „Зад екологичната витрина на Персийския залив“, *Монд дипломатик*, август 2008.

Проблясъци

Бен Бернанке, председател на Федералния резерв на САЩ:

Трябващ да бъдем по-взискателни към банкерите.

(3 декември 2009, Вашингтон, пред Банковата комисия на Сената.)

Жан-Клод Трише, председател на Европейската централна банка:

Не мисля, че нашите демокрации ще се съгласят втори път да се притекат на помощ на финансовата и на реалната икономика, както веднъж го направиха.

(Интервю в *Le Monde*, 18 ноември 2009.)

Джонатан Д. Остри, заместник-директор по изследователската дейност към Международния валутен фонд, който не престана да настоява за по-голяма либерализация на движението на капитали:

При някои обстоятелства контролът на капиталите е законен елемент от инструментите за управление на постъпващите финансни потоци. („Capital inflows : The role of controls“ (Приток на капитали: ролята на контрола), IMF Staff Position Note, Вашингтон, 19 февруари 2010.)

Фредерик Смит, президент-основател на транспортната компания FedEx (с близо триста хиляди служители по света), отговаря на въпрос относно тезата, че финансите дълго време са допринасяли за растежа:

Това в голяма степен беше димна завеса... През 1983 г. дълът на финансовия сектор в печалбите на американската икономика беше 15%. През 2008 г., последната отчетна година преди кризата, неговият дълг в печалбите нарасна до една трета! Между тези две дати сферата на финансите не е измислила нищо, което да оправдае присвояването на такъв дълг от печалбите на цялата икономика... Единственото, което финансистите измислиха, е система, в която разделят активите на траншове и ги вкарват в цялата икономика с бързината, с която действат електронните пазари. Те твърдяха, че това създава стойност и диверсифицира рисковете. В действителност се случваше обратното: това не добавяше истинска стойност и водеше само до концентрация на рисковете.

(*Les Echos*, Париж, 29 юни 2009.)

Дубай - хроника на

(От стр. 3)

„Нахийл“ обявява „забавяне“ на проекта си за гигантска кула. Този вид съобщения, в много случаи придвижени със закриване на работни места, ще станат нещо обичайно. На 16 февруари правителството под сурдинка известява сливането на два държавни инвестиционни фонда – Dubai International Capital (DIC) и Dubai Group, както и първите предназначения на висши ръководители. На 22 февруари Абу Даби се притичва на помощ на Дубай, като се ангажира с покупката на 10 милиарда от 20-те милиарда долара съкровищни бонове и облигации, емитирани от емирството.

Какви политически и търговски гивиденти получи Абу Даби в замяна на оказаната от него помощ?

ДОКАТО правителството се опитва да създаде усещане за връщане към нормалното положение, на 25 ноември нов шок разтърсва финансите: Dubai World – конгломерат от десет публични компании, сред които „Нахийл“ и DP World, третият в света пристанищен оператор – иска отсрочка от шест месеца за връщането на дълговете си. За да не бъдат докарани пазарите до лудост, съобщението се прави в началото на дългите почивни дни по повод празника Айт ал Адха (Курбан Байрам) в мюсюлманския свят и Деня на благодарността в САЩ.

Напразни усилия. Защото съвсем скоро настъпва падежът на исламските облигации (сукук) на „На-

хийл“ на стойност 3,5 милиарда долара. Пораждат се опасения от нов трус в световната икономика при евентуално неплащане на задълженията. През дните, последвали искането за мораториум, ставаме свидетели на намаляване на рейтинга на компании от емирството от страна на финансовата агенция „Мудис“, както и на многобройни намеси на Централната банка на ОАЕ с цел да се инжецират свежи пари в системата и да бъдат „ успокоени“ инвеститорите. Dubai World полага големи усилия да предговори дълга си със стотина кредитори и да преструктурира компаниите от групата (8). На 30 ноември компанията „Нахийл“ иска прекратяване на транзакциите с всички нейни облигации, котирани на борсата. При това тези сукук не са облигации като другите: те дават на притежателите си права върху производните недвижими активи (9). Идва ред на финансовите лешояди. Спекулативни фондове купуват дълга на безценица, като залагат на очакването, че Абу Даби ще спаси Dubai World или че съдебен процес срещу държавата ще донесе печалби.

В тази обстановка излиза наяве непрозрачността на системата. Компанията Dubai World е 100% собственост на емирството, което обаче заявява, че не гарантира дълга ѝ, оценяван на 59 милиарда долара. Няяснота има и по общия размер на държавния дълг. Официално става

(8) Robin Wigglesworth, Anousha Sakoui, Simeon Kerr, „Cost of Dubai default insurance rises sharply“ (Цената на застраховката срещу неплатежоспособност на Дубай рязко нараства), *Financial Times*, London, 15 февруари 2010.

(9) Вж. *Islamic Finance in the Global Economy* (Исламските финанси в глобалната икономика), Edinburgh University Press, 2010, ново издание. Вж. също „Paradoxes de la finance islamique“ (Парадокси на исламските финанси), *Le Monde diplomatique*, septembre 2001.

Може ли една

(От стр. 1)

за обслужване на държавните дългове – не само в Гърция, но и в Испания, Португалия, Италия, Франция, Обединеното кралство, Япония и САЩ – вече не изглежда напълно невъзможен сценарий. Още повече че надделява не рационалният анализ на финансовото положение на всяка държава, а по-скоро преценката на ситуацията от страна на заемодателите и спекулантите. А щом тези действащи лица се увлекат по вероятността за катастрофален сценарий (нищо не им доставя по-голямо удоволствие от това да се обзаят за тенденциите), те предизвикват движения на покупки и продажби, налагащи низходящата или възходящата тенденция, която стои в основата на облозите им. Поради това увеличаването на лихвените проценти по държавните дългове (онова, което наричаме „крах на облигациите“) до голяма степен се дължи на едно самореализиращо се пророчество, чиято осезаема последица потвърждава първоначално направените от тях облози.

В учебниците по икономика очевидно не фигурира точният момент, в който прагът на задължняване за държавите и критичното ниво на лихвите ще изглеждат достатъчни, или, напротив, ще се смятат за избегнати, чрез ефекта на снежната топка, съчетаващ натрупването на дефицити и повишаването на изискуемите лихвени проценти. Той зависи от прага на обществена и политическа търпимост, позволяваща да се наблюдава пасивно унищожаването на производствения капацитет на държавата в името на изплащането на лихвите по дълга. Според теоремата на Фернан Рейно може да мине „известно време“, преди чашата да прелее. Но колко точно?

Достигне ли се прагът, съвсем скоро държавите изпадат в неплатежоспособност. Освен оказването на финансова помощ от страна на Международния валутен фонд (което би било „унижение“ според председателя на Европейската централна банка Жан-Клод Трише, коментиращ случващото се в Гърция), остава единствено възможността за финансиране чрез емитиране на пари. Американският посткейсиански икономист Томас Пали предлага Европейската централна банка (ЕЦБ) да разработи система, даваща право за валутно рефинансиране на част от държавните дългове. Правото да се вземе заем от ЕЦБ – емитирана за случая валута – ще се предоставя на държавите от еврозоната на базата на годишни квоти, отчитащи значението на всяка страна и нейната конюнктура (2). Всичко това ще доведе до създаване на своеобразен „автоматичен стабилизатор“. Като им дава пари при ниска лихва, ръководената от Жан-Клод Трише

институция ще подпомага държавите, както подпомогна банките през 2008 и 2009 г.

Недостатъкът на това предложение (все пак уместно в своята същност) се състои в това, че в устава на ЕЦБ изрично е посочено, че институцията не може пряко да рефинансира държавите членки, с което се цели да се предотврати всяко „либерално“ бюджетно отклонение – но и в този случай методът изглежда не е ефикасен...

Със сигурност съществува и друга възможност. Без да се стремят да узурпират ролята на съветник на Великия везир, изпълнявана успешно от „Голдман Сакс“ (3), европейските държави биха могли да задължат банките, действащи на територията им, да рефинансираят държавите в затруднение. Когато падежът на дълговите ценни книжа настъпи, те ще бъдат принудени да гарантират новите емисии ценни книжа. Като замествят стиснатите рентиери, те ще кредитират държавите при по-малки лихвени проценти. Въщност принудителното отпускане на заеми само ще накара банките да се нагушат допълнително, което, трябва да се съгласим, ще им излезе донякъде солено.

Валутните и финансовите институции в еврозоната вече държат 1000 милиарда евро ценни книжа с ненастъпил падеж по дълговете, натрупани вследствие на отпускането на кредити на публичните общини (държави, региони, държавни учреждения и др.) и 1500 милиарда чрез придобиването на ценни книжа. Тоест осем до десет пъти повече от държавния дълг на Гърция (4). По този начин финансовите учреждения, които обикновено са лакоми за смятаните доскоро за безрискови държавни ценни книжа (доскоро, тоест преди самите банки да прехвърлят всички рискове на икономиката и държавите), ще получат своите камъни по своите глави.

(2) Вж. „Euroland is being crucified upon its own cross of gold“ (Евроландия е разпната на собствения си златен кръст), *Financial Times*, Economists' Forum; <http://blogs.ft.com/economistsforum>

(3) Търговската банка действала в три направления: помагайки на гръцката държава да поплати представянето на дълга си, за да отговори на европейските изисквания; съвместно с Амина как да финансира дълга си (като използва китайската съдебна система); добър начин да се намекне, че положението е безнадежно; подкрепяйки единовременно с това увеличението по кредитните договори на гръцкия дълг. Ези – печеля, тура – губиш!

(4) *ECB Monthly Bulletin* (Месечен бюллетин на ЕЦБ), Banque centrale européenne, Francfort sur-le-Main, janvier 2010.

един предизвестен срив

въпрос за 80 милиарда долара, но международните банки споменават сума, която е над два пъти по-голяма. Накратко, емирството често говори за управление, но се оказва, че рядко го прилага.

В последния момент в утроба на 14 декември 2009 г., когато настъпи крайният срок за изплащане на дълга на „Нахайл“, Абу Даби обяви, че оказва на Dubai World финансова помощ в размер на 10 милиарда долара. Възниква въпросът дали това е заем, или подарък? Комюникето не даваше отговор. Тази сума трябваше да послужи за изплащане на облигациите сукук, както и за покриване на разходите за лихвите и операциите на Dubai World до 30 април 2010 г., при условие че групата води успешно преговорите за мораториум върху дълга си, както бе обявено първоначално.

Остава още една загадка: какви политически или търговски дивиденти получава Абу Даби в замяна? По време на откриването на 4 януари 2010 г. на най-високата кула в света (осемстотин двайсет и осем метра) сградата, която дотогава беше известна с името Бурж Дубай, беше прекръстена на Бурж Халифа

Снимка: Britrob, www.flickr.com

– на името на емира на Абу Даби и президент на Обединените арабски емирства шейх Халифа бин Зайед Ал Нахаян.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

държава да фалира

Търде скромен принос на финансите за възстановяване на причинените от самите тях щети

ОСВЕНЧЕ е лесен, този подход има още няколко предимства. Той ще позволи на ЕЦБ да се съсредоточи в основната си функция, без директно да отпуска заеми, докато в крайна сметка решението ще се състои до известна степен в това. Тъй като банките, принудени да изкупят дълга на Гърция или на други държави, ще трябва частично да се рефинансираят от ЕЦБ, като в замяна ѝ предоставят ценни книжа, котиращи се добре... сред които и дългови ценни книжа на държави членки от еврозоната, които вече притежават и които редовно се приемат за рефинансиране от франкфуртската институция (5)? Ето че всичко това не изглежда толкова невъзможно.

Второто предимство на предложението е, че с него ще се наложи нещо като реципрочност в отношенията между банките и държавите: след като държавите активно се намесиха, за да спасят банките, сега пък банките имат възможност да изразят благодарността си, като на свой ред се притекат на помощ на държавите (за онези, които обичат приказките с поука...). И накрая, тъй като банките ще трябва все пак да платят за изпълнението на операцията, те по този начин ще покрият чрез средствата на благодетелите си част от разходите за финансата криза. Впрочем, без да се раздува сметката. Икономистите единодушно признават, че финансата криза обяснява наполовина задълбочаващите се дефицити на държавите (посредством забавянето на икономическата дейност и произтичащите от него загуби от фискалните приходи). Тъй че ограничаването на лихвените проценти за банките ще бъде много скромен принос на финансите за възстановяването на причинените от самите тях щети.

Колебание на рентиерите при перспективата за собствената им евтаназия

ВКРАЙНА сметка обаче подобна мярка (която, разсъждавайки разумно, трябва да бъде разположена в крайния десен център на политическата шахматна дъска) почти няма шанс да бъде приложена успешно поради най-различни и твърде отдалечени от икономическата логика причини: мнението, че процесът

ще доведе до инфляция, което го прави несъвместим с обръжаващата ни монетарна ортодоксалност; колебливостта на рентиерите при перспективата за собствената им евтаназия; разминаването на интересите на страните от Северна и Южна Европа и др.

Може да се предположи каква ще е крайната фаза: отказване от дълга. Държавите, оказали се неспособни да се финансираят, дори и при неприлични условия, най-накрая ще си позволят да се освободят от част от товара, като същевременно си останат държави. Размерът на отстъпките може да бъде договорен със заемодателите (но кои са те и къде са?) или наложен, било под формата на намаляване на номиналната стойност на дълговите ценни книжа в падеж, било чрез прекратяване за няколко полугодия (и без никаква надежда за наваксване) на изплащането на дължимите лихви. На драго сърце бихме поставвали, след като веднъж се стигне до тази крайност, да не се издребнява и да се заяви отказ от целия дълг. Тъй като независимо от мащаба на рендоуването, то така или иначе ще донесе на автора си трайна репутация на некоректен платец. И тъй като партията ще се разиграе само веднъж, поне да е с най-голяма полза.

Отхвърляйки наведнъж дълга си, държавата, която едва не се е задушила, веднага ще си поеме голяма гълтка въздух, съответстваща на годишния размер на лихвите, които изплаща на кредиторите си. Което ще ѝ даде възможност да се върне към нормалното си съществуване, ако осъществените икономии са съизмерими с текущия ѝ дефицит (6). За заемодателите обаче това със сигурност ще бъде тежък момент: те ще трябва да платят наведнъж всички данъци, които са си спестили през последните двайсет години, предпочитайки правителства, които взимат от тях заеми, пред онези, които ги облагат с данъци.

(5) През декември 2009 г. ЕЦБ притежаваше 333 милиарда въздушни ценни книжа; ECB Monthly Bulletin (Месечен бюллетин на ЕЦБ), janvier 2010.

(6) Според изследване, цитирано от CFO-news от 12 февруари 2010 г. (www.cfo-news.com), ако лихвените проценти по гръцкия дълг скочат до 8%, а самият дълг – до 140% от брутния вътрешен продукт (БВП), размерът на лихвите ще досгигне 9% от БВП... тоест много повече от размера на годишния дефицит, на който Гърция може да разчита след излизането си от рецесията. Коя държава би отказала да спечели 9% от своя БВП върху годишния си бюджет и в същото време да се превърне избеднъж в пример за бюджетно целомъдрие? Отговор: неолибералната държава.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

„А сега танцуваите...“

ГЕРМАНИЯ

- Вариране на брутния вътрешен продукт (БВП): – 5% през 2009 г.; прогноза за 2010 г.: + 1,5% според правителството.
- Бюджетен дефицит (разходите на държавата минус приходите ѝ, в процент от БВП): 3,2%; прогноза за 2010 г.: 5,5%.
- Държавен дълг (общата стойност на заемите на държавата и държавната администрация): 73,1% от БВП.
- Безработица (януари 2010 г.): 8,2%. От 2011 г. правителството възнамерява да започне намаляване на структурния бюджетен дефицит с 10 милиарда евро на година, за да слезе през 2013 г. под границата от 3% от БВП и да достигне 10 милиарда евро през 2016 г. съгласно конституционна разпоредба, целяща дългът да бъде ограничен. Все пак се предвижда намаляване на данъците. Други предвидени мерки: намаляване на броя на държавните служители с 1% годишно; поетапно увеличаване на пенсионната възраст от 65 на 67 години в периода от 2012 г. до 2029 г.

ИСПАНИЯ

- БВП: – 3,7% през 2009 г.; прогноза за 2010 г.: – 0,9%.
- Бюджетен дефицит (оценен през 2009 г.): 11,4% от БВП.
- Държавен дълг: 54,3% от БВП през 2009 г. (увеличение с 66% спрямо 2008 г.).
- Безработица (декември 2009 г.): 19,5%. Обявен е план за икономии с цел дефицитът да бъде сведен под границата от 3% до 2013 г. и да се спестят 50 милиарда евро за три години. Предвижда се на всеки десет пенсиониращи се държавни служители да бъде назначаван само един нов; поетапно увеличаване на пенсионната възраст от 65 на 67 години; значително ограничаване на инвестиционните кредити на някои министерства.

ФРАНЦИЯ

- БВП: – 2,2% през 2009 г.; прогноза за 2010 г.: + 0,9%.
- Бюджетен дефицит: 7,9% от БВП.
- Държавен дълг: 83,2% от БВП.
- Безработица (декември 2009 г.): 10%. Правителството обяви намаляване на държавните разходи с 1% от 2011 г. Предвижда се 50% от работните места на пенсионираните се служители да бъдат закрити и се планира увеличаване на пенсионната възраст.

ИРЛАНДИЯ

- БВП: – 7,5% през 2009 г.; прогноза за 2010 г.: – 1,5%.
- Бюджетен дефицит: 12% от БВП.
- Държавен дълг: 66% от БВП през 2009 г. (25% през 2008 г.).
- Безработица (декември 2009 г.): 13,3%. Правителството обяви, че ще намали разходите си за 2010 г. с 4 милиарда евро. Надява се да сведе дефицита до 3% от БВП до 2014 г. Приет е план за икономии, в който се включва намаляване на помощите при безработица и заплатите в държавния сектор, закриване на работни места при пенсиониране на служители и увеличаване на данъците.

ИТАЛИЯ

- БВП: – 4,7% през 2009 г.; прогноза за 2010 г.: + 0,5% според Италианската национална банка.
- Бюджетен дефицит: 5,3% от БВП.
- Държавен дълг: 114,6% от БВП.
- Безработица (за 3-то тримесечие на 2009 г.): 7,8%. Правителството предвижда на всеки четири от пет освобождаващи се при пенсиониране места да не се назначават нови служители; до 2013 г. възнамерява да увеличи на 61 г. минималната пенсионна възраст, която днес е 59 години.

ПОРТУГАЛИЯ

- БВП: – 2,9% за 2009 г.; прогноза за 2010 г.: + 0,5%.
- Бюджетен дефицит: 9,3% от БВП.
- Държавен дълг: 77,4% от БВП през 2009 г.
- Безработица (декември 2009 г.): 10,4%. Правителството възнамерява да сведе дефицита под границата от 3% до 2013 г. Бюджетът, който все още се разисква от парламента, включва намаляване на служителите в държавния сектор, замразяване на заплатите на държавните служители и намаляване на социалните разходи.

Без генно модифицирани

Индия устоява на съблазните на

В миналото американската група „Монсанто“ фалишицира представените данни, за да получи разрешение да произвежда в Индия. Така ли процесира и за генно модифицираните патладжани, разработени в индийския ѝ филиал? Не се знае. Но правителството в Делхи спря продажбите на първия генно модифициран зеленчук в света.

МИРА КАМДАР*

KАТО че всичко беше готово, за да се пусне на пазара в Индия генно модифициран патладжан – първият в света. На 16 октомври 2009 г. напълно официалният индийски Комитет по контрола на генното инженерство (GEAC) даде зелена улица. Но през февруари 2010 г. министърът на околната среда Джайрам Рамеш най-неочаквано реши да отложи разрешението. Значи ли това, че Индия, един от големите световни производители на генно модифициран памук, ще обърне гръб на хранителните ГМО? Далеч не е сигурно.

Все пак мораториумът означава, че индийското гражданско общество удържа победа. Кампанията против генно модифицирана патладжан напомни мобилизирането около идеята за *swadeshi* (националната самодостатъчност), осъществено от Махатма Ганди срещу Британската империя. Внедряването на този зеленчук бе възприето като атака от чужбина срещу генетичното наследство и хранителния суверенитет на страната. Подход, който вдигна населението по тревога... и накара десет щата да забранят подобни култури на територията си – нещо, което индийският федерален режим им позволява. При тази защитна реакция министър Рамеш предпоечте да отложи пускането на пазара.

Този епизод не означава пълно поражение за подкрепящите ГМО, но е голям провал за фирмата „Махико“ (разработила този патладжан за американския си партньор, мултинационалната компания „Монсанто“), както и за... правителството на САЩ, отдавна заложило одобрението на продаваните от „Монсанто“ ГМО в центъра на външноикономическата си политика.

Washington, обвързан с фирмите за генни биотехнологии, смята, че само ГМО са способни да устоят на недостига на вода, на прогнозираното увеличаване на температурите в резултат на климатичните промени и следователно да гарантират изхранването на световното население. А Индия е една от страните, заплашени от масирано нарастване на броя на недохраниените. След тежките мусони през 2009 г. тя предвижда през 2010 г. да внесе три милиона тона ориз (Индия е втора по потребление на ориз след Китай) и четири милиона тона сухи зеленчуци.

* Научен сътрудник в World Policy Institute, Ню Йорк, авторка на книгата *Planet India. L'ascension turbulente d'un géant démocratique* (Планета Индия. Бурният възход на един демократичен гигант), Actes Sud, Arles, 2008.

Доста иронично съвпадение: в същия ден, когато министър Рамеш се произнесе за съдбата на новосъздадения патладжан, въпросът за царевицата MON 810, също произвеждана от „Монсанто“, бе поставен отново пред Европейската комисия. Известно е, че председателят ѝ Мануел Барозу е решен бързо да наложи култивирането ѝ в Европейския съюз.

Фактът, че Индия забавя продажбата на хранителни ГМО, не означава, че тя поема по друг път: напротив, всичко е готово, за да стане страната световен център не само на консумацията на генно модифицирани растения, но и на разработката и продажбата им. Патладжанът, наречен Bt (защото включва бактерията *Bacillus thuringiensis*, която го прави устойчив на насекоми), първият генно модифициран зеленчук в света, предназначен за консумация от човека, несъмнено няма да е последен.

След успеха на памука Bt, който вече се отглежда в цялата страна благодарение на насточчива маркетингова кампания, „Махико“ се подготвя да въведе редица генно модифицирани земеделски продукти с пряката подкрепа на американското правителство чрез посредничеството на Американската агенция за международно развитие (USAID). Агенцията се занимава с разпространение на земеделски ГМО в развиващите се страни, повелявайки задачата – нима е изненадващо? – на гигантите на американската хранително-вкусова промишленост и техните филиали. С проекта си за подкрепа на земеделските биотехнологии (Agricultural Biotechnology Support Project, ABSP) агенцията допринесе за

създаването на патладжана Bt (1), а на дневен ред са бананите, фъстъците, папаята, доматите и оризът.

Стратегията на USAID е неизменна: в „идеалния модел“ се съчетават изследвания, проведени в университетите, с бързо пускане на пазара, поверено на частния сектор – прословутото сътрудничество на публичния и частния сектор. За патладжана Bt фирмата „Махико“ можеше да разчита в Индия например на Земеделския университет в щата Тамил Наду, участник в проекта за подкрепа на биотехнологии в земеделието ABSP, както и на главния университетски парт-

ньор на компанията „Монсанто“ в САЩ – университета „Корнел“ (2). В списъка на участниците в проекта ABSP са американски и чуждестранни университети, предприятия по генно инженерство като „Монсанто“, „Махико“, „Нанъмс Сайдс“ („Байер“) и консултантската фирма в хранително-вкусовия сектор „Сатгур“ (която споменава в сайта си впечатляващи „търговски партньори“: американското Министерство на земеделието, агенцията USAID, университета „Корнел“ и проекта ABSP [3]). Демаркационната линия между частните интереси и общественото благо става много трудно различима.

Още през 60-те години на ХХ век...

TOЗИ РАЗВОЙ на нещата не е случаен. Докато всички погледи бяха втренчени в договора за сътрудничество в ядрената област между Вашингтон и Ню Делхи, те сключиха друго споразумение, чито последици в световен мащаб в никакъв случай не са по-маловажни: инициативата „Индия – САЩ за образование, научно-исследователска дейност, услуги и търговски връзки в земеделието“ (India – United States

Agricultural Knowledge Initiative, AKI). Подписана от индийския министър-председател Манмохан Сингх и президента Буш на 18 юли 2005 г., инициативата AKI предвижда активно участие на американските университети в изграждането на основите на система за образование и научни изследвания в областа на земеделието в Индия и предлага да се положат основите на ново партньорство (4). В създадения за целта управителен съвет американската страна е представена в „частната“ си компонента от два гиганта на хранително-вкусовата промишленост – „Монсанто“ и „Арчър Даниелс Мидланд“, както и от първенеца на големите супермаркети „Уол-Март“.

Инициативата AKI напълно задоволява амбициите на Ню Делхи да изхрани нарастващото население и да превърне страната в „общество на знанието“, за да се изведат индийската икономика и индийските предприятия в първите редици в света. Правителството прилага към земеделския сектор модела на развитие на „децентрализираното“ обслужване на фирмите (счетоводство, услуги за клиентите с центрове за консултации

по телефона, информатика...), станал двигател на индийския икономически растеж. Разбира се, според принципите на своята дипломация „с променлива геометрия“ Ню Делхи продължава да отказва в лоното на Световната търговска организация (СТО) и в рамките на кръга преговори от Доха да либерализира напълно земеделието си. Но противоречието е само привидно. В двата случая властите се стремят да запазят интересите на големите индийски компании.

Земеделският въпрос заема особено място в Индия: в зората на независимостта ѝ недостигът на храна я постави в унизителното положение на просител пред САЩ, които имаха огромен излишък от зърнени култури. За да постави бариери пред комунизма в наско деколонизиранието на страната, Хюбърт Хъмфри, тогава сенатор от Минесота, измисли да превърне американското земеделие в „дипломатическо оръжие“ и да замести традиционните хранителни продукти във всяка страна с храна, базирана на провизии от САЩ. Той обясни, че целта е да се формира вкусът на децата в чужбина, главно в училищните столове: япончетата ще свикнат с хляба, децата в Югославия ще се научат да предпочитат американското сухо мляко пред местното прясно. В Индия *демето ще пъхне пръстче в топеното масло, ще го близне и ще каже влюбено: „Америка“* (5).

Изправена пред глад, Индия се обърна към САЩ – през 1960 г. 92% от помощта, която ѝ бе отпусната, бе в храни. Тогава започна „зелената революция“ с американска помощ, с посредничеството на фондациите „Форд“ и „Рокфелер“. Тя спаси страната от глад, но без да успее да либерализира напълно земеделския ѝ пазар. Това не се получи и след отварянето на страната за чужди капитали през 1991 г., нито пък след стратегическото сближаване с Вашингтон, осъществено по време на президентския мандат на Буш.

„Зелената революция“ успя, разбира се, да увеличи значително производството на зърнени храни (от 70 милиона тона през 1954 г. на 202 милиона днес), но Индия плати скъпа цена за това: пресушаване на каналите и подземните водни пластове, засоляване на почвите, задълъжняване на земеделците (над сто хиляди от тях се самоубиха само за едно десетилетие), масово развитие на онкологични заболявания сред селяните. Да не говорим за сериозното отражение на политическо и социално ниво. Мнозина смятат, че „зелената революция“ е основен фактор за сепаратисткото въстание, избухнало в Пенджаб през 80-те години. В хода на събитията министър-председателката на Индия Индира Ганди бе убита от своите телохранители сикхи през 1984 г., след като индийската армия превзе Златния храм – свещено място на сикхите, където се бяха укрили бунтовниците.

В книгите

L'INDE ET L'ASIE. Nouveaux équilibres, nouvel ordre mondial (Индия и Азия. Ново разпределение на силите, нов световен ред), под редакция на Jean-Luc Racine. CNRS Editions, Paris, 2009, 212 стр., 25 евро.

„Индия се върна в Азия.“ С това географски изненадващо, но геополитически доказано твърдение Жан-Люк Расин започва книгата си, която позволява да се разберат промените в този регион на света. Бурното развитие на Индия променя не само световните икономически отношения; то преобръща историческите връзки между азиатските нации, както и начина, по който западните страни могат да разглеждат отношенията си с Азия. Творбата хвърля светлина върху редица въпроси. Най-напред върху историята и главно върху отношението на индийските интелектуалци към останалите в района от XIX век насам; после върху икономиката, върху отношенията между Ню Делхи и Пекин, от една страна, Ню Делхи и Токио, от друга. Последната глава анализира бурното развитие на Индия и Китай в по-дългосрочен план и предлага интересни хипотези, например идеята за оригинални птици за развитие. Макар че можем да съжаляваме, че те се вписват почти единствено в капитализма.

МАРТИН БЮЛАР

(1) www.absp2.cornell.edu

(2) B. V. Mahalakshmi, „Cornell researchers get nod for Bt brinjal trials“, Financial Express, Hyderabad, 25 septembre 2007.

(3) www.sathguru.com

(4) www.fas.usda.gov

(5) Hubert H. Humphrey, „Food and fiber as a force for freedom“ (Храна и фибри като сила за свобода), доклад пред Сената, Вашингтон, 21 април 1958.

ПАТЛАДЖАНИ ПО СЕРГИИТЕ

американската хранителна промишленост

Днес гладът отново дебне Индия – там живеят 40% от не-дохранените деца в света. Земеделската продукция е застрашена от влиянието на климатичните промени върху мусоните, от тревожен недостиг на вода (6) и от бурното развитие на градовете и индустрията, което намалява обработваемите площи.

В името на борбата срещу глада

МАСИРАНИТЕ инвестиции, трансферите на технологии и земеделските индустриални инфраструктури трябва да бъдат осъществени в страната от инициативата AKI. Не става въпрос за особено скъпи подаръци, тъй като правото да превърнат цялото това знание и опит в продукти за пазара ще остане собственост на мултинационалните компании.

Така изглежда втората „зелена революция“, предложена от Вашингтон. *САЩ искат да увеличат търговията си с Индия в областта на земеделието. От това могат да се извлекат взаимни ползи, но те зависят от трансформацията на земеделския сектор на Индия* (7). Промените ще настъпят най-напред в индийските и американските университети, където ще бъдат поканени индийски научни работници. От университетите те ще преминат в гигантите на хранително-вкусовата промишленост, а Майкъл Тейлър фигурира сред съветниците на новата администрация (8).

И така, стратегията на САЩ в Индия в тази област се състои в ограничаването на ролята на държавния сектор. Страната дава уникални предимства: бедни селяни, които не са в състояние да задават неудобни въпроси относно семената, които им продават; значителна обработваема площ; пазар с огромен потенциал; държавни чиновници, ентузиазирани от всякакви технологични решения и паникъсани от призрака на глада и зависимостта от чужбина. Но американските транснационални компании не са единствените, които си мечтаят за възможностите, отворени от приватизацията на земеделието. Европейските „Синджента“, „Байер КропСайнс“, „Карфур“, „Теско“, както и индийските групи „Тата“, „Бхарти“, „Рилайънс“ и „Махиндра“ наред с много други, също са на линия.

Кариерата на Майкъл Тейлър илюстрира добре товаявление, наречено „въртяща се врата“: след като бе служител на „Монсанто“, той мина на работа в Министерството на земеделието на САЩ,

ако не увеличи съответно растежа на земеделския си сектор (вариращ около 2%, докато общото равнище на растеж тази година ще достигне 7% въпреки световната финансова криза), Индия няма да може да изхрани населението си и да осъществи целите си за развитие (8%, дори 9%).

Старата търговска група „Тата“ например създаде по американски модел Tata Educational and Development Trust в партньорство с университета „Корнел“ – където е учили ръководителят на групата Ратан Тата. През 2008 г. той дари на университета 50 милиона долара, като половина от сумата бе за инициативата „Тата–Корнел за земеделие и прехрана“, чийто разработки са насочени към Индия. Другата половина е за отпускане на стипендии на млади индийски студенти – научни работници, следващи в университета „Корнел“. Наред с това фирмата „Ралис“, лидер на индийската агрохимия и подразделение на групата „Тата“, реши да навлезе сериозно в търговията със семена хибриди, както и в производството на генно модифициран памук (9).

Индия може да задоволи сама нуждите си от храни чрез прилагане на биотехнологии в производството им (10), твърдят американските рупори. Толкова ли е просто? Според доклада „Международна оценка на земеделските науки и технологии за развитието“ (IAASTD), публикуван от агенциите на ООН през април 2008 г., поне 400 учени се съмняват в това.

Докладът бие тревога срещу сегашната индустриална система на земеделското производство: *Години наред агрономията беше съсредоточена главно върху разпространението на технологии с цел нарастване на продуктивността при експлоатацията; като пазарът и разработените от държавата институционални механизми [стимулираха] приемането на новите технологии. Общият модел се състоише в постоянно обновяване, намаляване на цените за производителите и екстериализация на разходите [т.e. разграничаване на разходите и прехвърляне на част от тях извън производството – бел. пр.]* (11).

Впечатляващите резултати, постигнати в областта на

производството, бяха за сметка на социалното равноправие, на способността на местните общности да овладеят уменията и културата и на крайното изтощаване на околната среда. Докладът изразява сериозни резерви относно чисто техническите решения и задава въпроса за полезнотта на реколтите ГМО, подчертавайки потенциалната им опасност. Нищо чудно, че САЩ демонстрираха несъгласие с тези решения.

Може да се помисли, че сегашната световна криза ще направи правителството в Ню Делхи по-резервирано по отношение на американските аргументи. Но както показва регионалната среща на Световния икономически форум от Давос, състояла се в Индия през ноември 2009 г., ръководителите на страната са по-увлечени от всяка от публично-частни партньорства. Те приканиха чуждите инвеститори да се включат, като се ангажираха да либерализират още повече икономиката си.

Освен това можеше да се надяваме, че хубавите обещания на президента Барак Обама за реални промени във външната политика на САЩ ще се отнасят и за частта ѝ, касаеща земеделието. Държавният секретар Хилари Клинтън наблегна на земеделието, а с назначаването начело на агенцията USAID на Раджив Шах (доказал способностите си както в американското

Министерство на земеделието, така и във фондацията „Бил и Мелинда Гейтс“, където отели особено внимание на ГМО) ще се отдае още по-голямо значение на генното инженерство за „развитието“ на бедните страни.

Все пак гигантите на хранително-вкусовата промишленост начело с „Монсанто“ не предвидиха надигането на общественото мнение срещу генно модифицирания патладжан. Преди да вземе решение за мораториум, министър Рамеш проведе множество срещи с обществеността. Той изслуша всички аргументи, включително и тези на дребните производители – които са най-застрашени – и дискусията бяха отразени широко от медиите. В съобщението си за пресата на 9 февруари 2010 г. той говори за прозрачност, размисъл и най-вече за предпазливост в избора, който предстои. *Няма ясен консенсус в самата научна общност, съществува силна съпротива в правителствата на различните щати, ръководителите на гражданско общество поставят все повече сериозни въпроси, без да получат задоволителни отговори, общественото мнение изразява ясно, че отхвърля патладжана Bt (...)* и нищо не налага специално му пускане на пазара. *Ето защо мой дълг е да прояви предпазливост и да наложа мораториум* (12).

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Вера Генова

(6) Вж. Bénédicte Manier, „L'eau en Inde, un enjeu social et géopolitique“ (Водата в Индия – социален и геополитически залог), Les blogs du „Diplo“, 1 февруари 2010.

(7) David C. Mulford, на конференцията „Indo-US economic cooperation : developing a strategy for closer partnership“ (Индо-американско икономическо сътрудничество: развитие на стратегия за по-блико партньорство), Ню Делхи, 6 март 2007.

(8) Jeffrey Smith, „Obama's team includes dangerous biotech „Yes Men“ (Екипът на Обама включва опасни „йесмен“ биотехнологии), Huffington Post, 30 ноември 2008.

(9) Yassir A. Pitalwalla, „Rallis plans foray into seeds business“ („Ралис“ планира да навлезе в бизнеса със семена), Financial Chronicle, Bombay, 16 март 2009.

(10) Sourav Mishra, Abhishek Shankar, „GM crops can meet India's food, biofuel needs“ (Генно модифицирани култури може да задоволят нуждите на Индия от храна и биогориво), Reuters India, 25 февруари 2008.

(11) Доклад IAASTD, www.agassessment.org

(12) Jairam Ramesh, „Decision on Bt-Brinjal“ (Решението за патладжана Bt), 9 февруари 2010, http://moef.nic.in

ИЗБРАНИ СТРАНИЦИ

Норвежката държава в сърцето на културата

В книгата си „Parirte e durnite“ („L'Argent et les Mots“, излязла на 11 март в издателство „La Fabrique“, от която е настоящата статия) директорът на издателската къща с нестопанска цел „The New Press“ (Ню Йорк) показва как една малка и по-скоро изолирана страна като Норвегия е съумяла да съхрани независимите си медии, да защитава издателската дейност и културния сектор, като едновременно с това насърчава творческото начало.

АНДРЕ ШИФРИН

МАЛКО след края на Втората световна война норвежки артисти и интелектуалци изпращат открыто писмо до социалдемократическото правителство, в което изтъкват, че населението заслужава по-добър достъп до културата, особено в слабо населените райони. В отговор властта организира пътуващ театър, кино и художествени изложби. На тази основа страната е изградила и продължава да развива уникална система, която днес обхваща цялата ѝ територия.

Разбира се, Норвегия може да си позволи разходите за тази политика: нефт от Северно море я превърна в една от най-богатите държави в света, а резервите ѝ (най-големите на глава от населението в световен мащаб) не се отделят за запълване на бюджетния дефицит.

Още през 50-те години на XX век норвежките издатели разбират, че дейността им е в опасност. Повечето от сънародниците им могат да четат на

датски, и тъй като книгите на силния им съсед са лесно достъпни, броят на продажбите и тиражите им намаляват. Освен това Норвегия не е имунизирана срещу интересите и конкуренцията в новото консуматорско общество, което се установява в следвоенна Европа. Ето защо през последвалото десетилетие се поставят основите на една нова и дръзка културна политика.

Тогавашна Норвегия е много провинциална и изолирана. В Осло чуждата преса е можела да бъде намерена само при един продавач на вестници, но пък книжарниците и будките са били добре заредени с вестници и списания от страната.

След 2000 г. медийният пейзаж стана много по-оживен с четиринаесет периодични издания, като всяко от тях съдържа страница, посветена на книгите. Изборът се увеличи: от финансовите вестници, отпечатвани върху розова хартия, до всекидневника Klassenkampf (Класовата борба), със значително по-малък тираж. Като цяло страната можеше да се похвали

с 224 издания, 82 от които излизаха най-малко четири пъти седмично.

Разбира се, както и навсякъде, тиражите спаднаха: най-големият всекидневник VG или Verdens Gang (Петът на света), който десет години по-рано се продаваше в 370 000 екземпляра, вече излизаше едва в 284 000, или с една трета по-малко. Тези стойности не се различават особено от настоящия тираж на Монд, но в страна, набояваша една тринайсета от жителите на Франция. Освен това, за разлика от Париж, Осло разполага с четири други вестника, чито тиражи по последни данни достигат от 123 000 до 247 000 екземпляра.

Всеки закупен екземпляр от Verdens Gang се чете средно от четирима души, така че изданието достига до близо една четвърт от населението. Разпространението на всекидневниците – 607 екземпляра на хиляда жители – е най-високо в света, пред това в Швеция (472 екземпляра) и Великобритания, смятана за рай на пресата (321 екземпляра).

(На стр.8)

ИЗБРАНИ СТРАНИЦИ

Норвежката държава в сърцето на културата

(От стр. 7)

Значителното място, заемано от вестниците, не пречи на успеха на другите медии. Тиражите на списанията, посветени на знаменитостите или автомобилите, са от същия порядък като в големите европейски страни. Освен това норвежците прекарват средно два часа и четирийсет минути на ден в слушане на радио (което се смята за по-малко, отколкото в другите държави) и два часа и половина в гледане на телевизия (следователно не им остава много време за други дейности, несъврзани с медиите, но те явно правят няколко неща едновременно). За сметка на това видеото няма особен успех.

Норвежците отдавна са убедени, че разнообразието от мнения в пресата е условие за демокрация. Правителството не дава никаква субсидия на вестниците, които раздават дивиденти на акционерите, но изданията с малък тираж (от две хиляди до шест хиляди екземпляра) се подпомагат по същия начин като тези, които са начело на списъка в областта си.

Националните издания, смятани за сериозни източници на информация в областта на политиката или икономиката, получават субсидии, точно както и онези, които са свързани с определена политическа партия. Помощите представляват от 2% до 3% от годишния оборот на пресата. Преди всичко вестниците са освободени от данък добавена стойност (ДДС), което представлява повече от 100 милиона кроны годишно (12,4 милиона евро). Всички са единодушни, че тези помощи не са съпътствани от никакъв натиск върху съдържанието на изданията.

Казаното по-горе не означава, че норвежките медии са защитени от хватката на конгломератите. Трите най-големи групи в бранша контролират повече от половината от разпространението на печата и присъстват в радиото и телевизията. Най-известната сред тях, „Шибстед“, пусна в цяла Европа безплатни вестници с много агресивна търговска политика. Притежава също така дялове в няколко норвежки провинциални вестника, държи 49% от *Aftenbladet* (големият шведски вестник), както и втория по значимост завод за хартия в Швеция, и придобива дялови участия в пресата на балтийските страни.

Телевизионният пейзаж прилича на този в съседните страни. Националната мрежа NRK (Norsk Riksringkasting) функционира по същата система като BBC (British Broadcasting Corporation); шестстотин и седемдесет хиляди домакинства плащат годишен данък в общ размер от 300 милиона кроны (около 37 милиона евро). Тъй като местните радиостанции и телевизионни канали са с „идеална цел“, тази мрежа е освободена от каквито и да било данъци и такси. Съществуват и три частни телевизионни канала, които са в ръцете на големи норвежки и шведски групи.

ПРЕДВИД масираното инвестиране на големите финансови групи, правителството си постави за цел да поддържа независимата издателска дейност. Още през 1965 г. по английски модел е създаден Художествен съвет за подпомагане на всякакви форми на изкуство и литература по цялата територия на страната, чиято северна част е много слабо населена. Идеята е да се осигури на издателите продажбата на определен минимум екземпляри от някои заглавия, като се откупува част от тиража, за да се даде на обществените библиотеки. Всяка година съветът купува хиляда екземпляра от двеста и двайсет художествени заглавия (включително поезия и театрални пиеси) и хиляда петстотин и петдесет екземпляра от сто и трийсет заглавия за младежта.

В една толкова малка страна тези количества обхващат основните интересни произведения, публикувани на норвежки. Към това се прибавят и сто преведени романа. През 2009 г. съветът включи в квотата за откупуване хиляда екземпляра от седемдесет есета. Освен това библиотеките получават четирийсет културни списания, останалите получават помощи.

Следователно издателите, чиито тиражи обикновено са под тези стойности, получават значителна помощ. Това им позволява да продължават да публикуват в области, които в други условия биха били изоставени. Авторите също са облагодетелствани: правата върху купените книги възлизат на 20-22%, или двойно спрямо прилаганите другаде норми. Общите разходи за тази програма възлизат на 11,3 милиона евро.

Тъй като системата се основава на интереса, който пораждат предложените от издателите заглавия, съветът организира комисии, натоварени със задачата да изчетат всички книги. Като цяло програмата функционира добре и подпомага изключително много малките библиотеки, разпръснати в цялата страна. Тя позволява също така да се отговори на наличието на три официални езика, единият от които е

вариант на основния език (това е довело до съществуването на два национални театъра в Осло), а третият е саамският език, говорен от коренното население в северната част на страната.

НА ФОНА на числеността на норвежкото население програмата за подпомагане на издателската дейност е много амбициозна. Общите резултати са впечатляващи, ако се сравнят с тези в други страни. Покупките на библиотеките са на приблизително същото равнище, както в Съединените щати или Англия преди епохата Роналд Рейгън – Маргарет Тачър, когато издателите можеха да разчитат да продадат на библиотеките по 1000–1500 екземпляра от качествените заглавия. В двете страни бюджетите на библиотеките за закупуване на издания бяха орязани, подобно на всички обществени програми, и оттогава не са се увеличавали. Така отпадна един количествен еквивалент на норвежката програма, в много по-малък мащаб на глава от населението, разбира се (1).

Ще запазим за последно най-радикалната програма, която е и най-стара: държавната собственост на киносалоните. Национална организация на общинските салони информира управителите за излизането на новите филми и изготвя маршрут, позволяващ да се обхванат и най-отдалечните райони. Около двеста екрана дават възможност на сто и трийсет хиляди зрители годишно да се възползват от тази обществена услуга.

Макар в Осло да се проектират последните успешни проекти на Холивуд,

управителите могат да избират и други не толкова доходносни филми. Мултисексите, които бързо свалят от екран продукциите с ниска посещаемост, не са част от местната култура.

Така, без да говорим за „норвежко изключение“, се налага констатацията, че тази страна е създала изключителна система (2). За разлика от Франция, тя не продаде на финансия сектор ключовите институции, гарантиращи културната независимост. Разбира се, държавната казна е пълна, което спомага за функционирането на програми като тази за закупуване на книги от библиотеките, но местният контрол на киносалоните е политическо решение, взето много преди появяването на парите от нефта. Най-впечатляващото е, че тези програми съставляват единен комплекс от мерки, грижливо обмислен през годините. По тази причина норвежкият пример изглежда заслужава повече внимание, отколкото е породил досега.

(1) Стойностите във всеки случай са много по-високи от тези във Франция, където броят на закупените от библиотеките издания е незначителен за издателите и не може да се уточни добре, тъй като покупките се извършват с посредничеството на книжарниците или търговците на едро.

(2) Данните за пресата и издателската дейност са от последните правителствени източници. Информацията за киноиндустрията е взета от една прекрасна статия на Nils Kleivjet Aas, публикувана в *International Film Guide*, 1988, и преиздадена от National Association of Municipal Cinemas (Национално сдружение на общинските киносалони) в Осло.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Данкова

ИЗДАНИЯ НА LE MONDE DIPLOMATIQUE ПО СВЕТА

Англоезично пространство. Месечна притурка на *Gardian Weekly*, доставяна по абонамент

Аржентина. Месечник, издаван от *Capital intellectual*

Боливия. Двумесечна притурка към *El Juguete rabioso*

България. Двуседмично приложение на вестник *Дума*

Германия. Месечна притурка на всекидневника *Die Tageszeitung*

Гърция. Седмична притурка на всекидневника *Eleftherotypia*

Египет. Месечно приложение на всекидневника *Al-Akhbar*

Индия. Приложение на месечника *Hard News* (на английски език)

Иран. Месечна притурка към списанието *Farough*

Йемен. Приложение на списание *Al-Siyassa*

Бахрейн. Приложение на всекидневника *Al-Waqt*

Бразилия. Месечник, публикуван от *l'Institut Polis*

Испания. Месечник, издаван от *Ediciones Sybermonde*

Италия. Месечна притурка към всекидневника *Il manifesto*

Катар. Приложение към всекидневника *Al-Watan*

Кипър. Месечно приложение на всекидневника *Politis*

Китай. Приложение към седмичника *Ming Pao Weekly* (Хонконг)

Колумбия. Месечник, публикуван от *Tebeo Comunicaciones*

Кувейт. Месечна притурка към всекидневника *Al-Qabas*

Люксембург. Месечна притурка (на немски език) към всекидневника *Tageblatt*

Мароко. Месечна притурка към всекидневника *Al Sahifa-Le Journal*

Норвегия. Месечна притурка към всекидневника *Morgenbladet*

Обединени арабски емирства. Приложение на всекидневника *Al-Khalej* (*Charjah*)

Палестина. Приложение на всекидневника *Al-Ayyam*

Перу. Издание на *Altermundo Comunicaciones SAC*, Lima

Полша. Месечник, издаван от *Книги и периодични издания*

Порто Рико. Притурка към седмичника *Claridad*

Португалия. Месечник, издаван от *Cartao da Comunicacao*

Румъния. Месечник, издаван от *Asociatia Dans le mete bateau*

Русия. Приложение на месечното издание *Rossiya в глобальной поплитике*

Саудитска Арабия. Приложение на всекидневника *Al-Riyadh*

Словакия. Месечник, издаван от *Novinarski Klub*

Судан. Приложение на всекидневника *Al-Ahdath*

Сърбия. Приложение на седмичника *Nin*

Унгария. Месечно издание на дружеството *LMD Hungary*

Финландия. Тримесечно издание, публикувано във вестник *Voima*

Хърватия. Месечник, издаван от дружеството *Masmedia*

Чили. Месечник, издаван от дружеството *Aun Creemos en los Suenos*

Швейцария. Месечна притурка (на немски език) към седмичника *Wochen Zeitung*

Южна Африка. Приложение към списание *Die Vrye Africaan*

Южна Корея. Месечник, издаван от дружеството *Le Monde & Corea*

Към февруари 2009 г. *Le Monde diplomatique* има 72 международни издания на 25 езика - 46 печатни (с общ тираж над 2,4 милиона екземпляра) и 26 електронни.

Повече информация: www.monde-diplomatique.fr/int/

„Монд дипломатик“ ООД

Венко Кънев

Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД

Николай Малинов

Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на

български език през ноември 2004 г. под името

„Свят и дипломация“. От ноември 2005 г.

българското издание носи сегашното си име. От

началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза

всеки први и трети четвъртък на месецата като

приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от

SA Le Monde diplomatique,

в което акционери са *SA Le Monde*,

Асоциацията *Gunter Holmann*

и Асоциацията на приятелите

на *Monde diplomatique*.

□ Репортаж

Работници за работа

107-годишният хартиен завод в Костенец спира производство, хората остават на улицата

Аида ОВАНЕС

Kакво правите тук? Влизайте в залата веднага!, нарежда на протестиращите работници през отворения прозорец на черния си джип собственикът на предприятието. Колата спира зад бариерата, от нея слизат собственикът и съпругата му Евгения Банева - член на Съвета на директорите на завода за санитарно-хигиенни хартиени изделия. От втория джип слизат бодигардовете. Влязъл вече в двора, през оградата на "Костенец ХХИ" АД - Костенец, собственикът

вete са в принудителен престой, всеки ден от 8 ч. протестираят срещу лошото управление на предприятието. След 5-дневния престой им е наредено да излязат в платен годишен отпуск.

Несгодите на 107-годишното предприятие тръгват преди близо 2 години - непрестанни престои заради липса на суровини, на пари, заради неплатени сметки. "А само от отпадъците може да захраним завод за производство на тоалетна хартия за цяла Европа", са пресметнали опитните работници. А и поръчки има немалко, търдят хората. Инсталрана е нова италианска ма-

От 8 ч. при минусовите температури и бърснещия студен вятър над 115 работници от завода за санитарно-хигиенни хартиени изделия "Костенец ХХИ" АД обявиха гладна стачка

на: "Ние не искаме с протеста си да саботираме работата на завода, искаме да работим!"

107-годишният завод за пръв път преди около година и половина-две спира работа. Оттогава хората ту имат работа, ту нямат. Ту имат заплати, ту нямат. В момента са им изплатени по около 100 лв. за декември 2009 г., а пари за т.нр. предпазна храна не са вземали от февруари м.г.

Собственикът на 66 процента от дружеството предложил на хората да продадат акциите си или да им ги изкупи, за да се влеели свежи пари в предприятието, да помогнели на завода да работи. "За нищо на света няма да продам дела си!", категорична е работничка.

С последния престой - от този понеделник, прелива чашата на търпението, а новината, че от вторник е спряно газоподаването заради неплатени сметки, прави перспективите пред хората абсолютно мрачни. Вчера сутрин се канеха да блокират пътищата към града и обявиха гладна стачка. "Гладувайте, никой не ви пречи", бил коментарът на търговския представител Крум Иванов, който управлява предприятието от около 2 години по думите на хората.

А завчера синдикалната лидерка в завода Валя Иванова е уволнена. След като е приета на работа преди 3 години и има длъжностна харак-

теристика, изведнъж "става ясно", че не отговаря на изискванията на заеманата длъжност и не може вече да работи като технически сътрудник. Колежът и средното и икономическо образование не се боят... А на изборното място на синдикалната лидерка собственикът е назначил служебен синдикален председател!

Протестът е законен - разрешен от кмета според законодателството, по тази причина сигурността на хората е охранявана от няколко полицаи.

Представители на КНСБ и на Националния институт за помирение и арбитраж се очаква днес да посетят завода. "Ще поканим и журналисти, заповядайте и вие", казва Валентин Никифоров, зам.-председател на КНСБ, когото потърсихме за коментар, след като напуснахме мястото на протестите.

"Ще продължим да гладуваме, докато нещата не тръгнат", непреклонни са хората.

Около 13 ч. собственикът на дружеството гоѓде за срещата с работниците...

Николай Банев продължава да се заканва: "Влизайте веднага в залата! Ще ви уволня ей сега всичките. До последния човек. Влизайте в залата веднага!"

34% от акциите на завода са у работниците - дружеството е "Марица-97" АД. Но от вторник охраната на портала на административната сграда не допуска хората в офиса им, които им е даден под наем.

На наместниците си Банев казал да предадат на работниците в 13 ч. да бъдат в залата, искал да се срещне с тях. Протестиращите отказват да влязат там, ако не бъдат допуснати и представителите на синдикалния комитет.

"Много хора бяха съкратени през последните месеци. И в момента има подгответи 24 заповеди за уволнения", говорят помежду си работниците. Но въпросните съкращения не са съгласувани със синдикалната организация в предприятието.

...Над 115 работници от понеделник, от когато цехо-

шина, а е работила 1-2 часа - колкото да се направят пробите, разказват те.

Миналата година заводът е спрял работа за 3 месеца, а на хората са давани по 100 лв. месечно.

По-голямата част от работниците са тук от по 30 и повече години. Всички са местни, семействата им са тук. "Тук срещнах мъжа си, тук се оженихме и нито ден не сме работили другаде", казва една от работничките. "Добре, че двете ми дъщери си намериха работа в София, но синът ни е студент и трудно ще го издържаме, защото и жена ми е в хартиения завод", жалва се мъж от множеството пред портала. 51-годишна вдовица с 29-годишен стаж в завода се питат как ще я кара занапред без работа и без пари, защото още й е рано за пенсия. Дъщеря ѝ работи в същия завод от 2 години и е благодарна, че съпругът ѝ е машинист на влак, та влизат някакви пари в къщата. Тя е категорич-

Само това куче премина сутринта рано през портала на завода

"Извам от 15 км с тази каруца - предадох на вторични суровини желязо. Взехме 15 лв. и сега жена ми купува с тях храна"... А нови 100 семейства от Костенец са застрашени да останат без препитание

Искам думата

Читателят преди всичко

www.duma.bg

SOS! Монополисти!

Но на мен не ми трябват...

Мария ГЕОРГИЕВА

Изпращам на ДУМА копие от сключения договор между мен и "Глобул" на 2 февруари м.г. На 2 март т.г. отидох при служителката да съобщя, че прекратявам всякакви връзки с "Глобул", защото нямам пари и вече трети месец живея с подаянието на мои близки. През февруари не отидох, защото жестоко си бях изърчала левия крак в коляното. Не ходих в болницата, защото нямах и стотинка в себе си.

Получавам 219,61 лв. пенсия, но 182 лв. изпращам в Пощенска банка за погасяване на кредит и 20 лв. в ДСК - за погасяване на друг кредит.

Живея на студено. Реших да се освободя от всичко, което не ми е необходимо. На първо място е телефонът, чийто апарат почти не работи. Новата батерия, която купих в средата на май 2009 г., не помогна. Мобилният апарат е Simens, купен от "Глобул" за 39 лв. Такъв ми служи, не са ми нужни никакви екстри.

Защо не съм уведомена, че ав-

томатически е подновен договорът с мен? Кой ме е подписал? Използвана е точка 3, като монополисти. Защо не зная какви са условията?

Ако бях в тежко здравословно състояние, или по-лошо - бях умряла, кой щеше да им плаща? Тях ги интересуват парите. Защо не прекърсят за следващия месец неизговорените минути? Защо надписват? Не съм разговаряла с оператора, а плащам 0,27 лв. Защо? Защо? Много са въпросите.

Засега не мога и не искам никакви мобилни разговори. Нямам нужда и нямам пари!

Стикер: "Забранено за мобилни телефони"

Моето знаме - идеализъм

Любчо МАНОЛОВ

Септемврийски слънчев ден. Животът започна да ми се усмихва и радостта от него не стихва. Водя разговор със себе си.

Ето, осемдесет и пет години минаха неусетно. Закономерно е човек да направи анализ на изминалата път. Изводите имат обективен характер, тъй като се правят от позициите на богат опит и мъдрост. Какво дадох на живота, през какви перипетии минах? Живях честно и достойно. В бурните води на живота се впуснах с младежки мечти и идеали, с моята любима учителска професия. Имаше и бури, но романтиката и идеализъмът се оказаха по-силни. Мотивацията се подхранваше от прогресивни идеи, които ми даваха зелен светофар в живота. Първите копки в социалната реализация обаче показаха голямо противоречие между идеал и действителност. Ето, аз минах през перипетиите на двете социални анатомии - социализма и капитализма. Изпитах прелестите и при едната, и при другата. При социализма преживях трудностите на прехода - тоталитаризъм, илюзии, утопии. Плодовете бяха - кариеризъм, двуличие, доносничество, те поставяха човешката личност в унизилено положение. Колко е лесно и приятно да се криеш зад социалистическия идеал и да пренебрегваш нравствените и политическите ценности! Моят дух въстана. И тръгнах от село на село и от град на град - нали трябваше да се спасявам от деспоти! Интересен парадокс - те ме гонят, а учениците, студентите и цялата общественост застават зад мен. Получих и "подарък" - диабет. Дойде и демокрацията. Тя също получи моите привети, настъпи разкрепостяване на човешкия дух - свобода на словото, мисленето, творчеството, частната инициатива, свободното слово. Но дойдоха и "затихващите функции" на ентузиазма - корупция, завист, омраза, кариеризъм, убийства, изнасилвания, и все още сме далеч от принципите и нормите на гражданското общество.

И се питам - къде е интелектуалният елит? Кой управлява обществото, държавата? Защо забравихме Волтер: "Обществото, държавата трябва да се управляват от хората на науката и от философите"? Аз съм дал всичко от себе си на моите възпитаници - учениците и студентите, дадох им 40 години от моето младост и зряла възраст и се гордея с това. И продължавам да следвам принципите си - щастие е да бъдеш полезен и не е важно колко години си дал на обществото, важно е какви следи си оставил...

Писна ми!

Пази, Боже, и уварди от... Бай-Ганьовския салтанатълък

Проф. дрн Слави
Димитров СЛАВОВ

За салтанатълъка си мисля - турцизъм е може би, но изразява много точно несъответствието между реалните възможности на един човек с онова, за което се представя пред околните.

Незначителен брой са хората у нас, които живеят с достатъчно средства за насящите си нужди. Това са не само клетите пенсионери и служителите с ниски заплати, не само българските учени и хората на духовността, някои от които на стари години станаха нощи пазачи, а и клошари... А хиляди млади специалисти напускат България, за да си търсят късмета другаде... Силни думи, ще си помисли някой, и затова логически стигам до най-срамното петно на родината ни - салтанатълъка на властници, независимо от ранга и положението им, включително и народните избраници. И тъй като по презумпция те са "каймакът на обществото", ще започна от тях. На разположение на тези 240 депутати са повече от 100 лимузини, а имат и минibus, имат и буфет с продукти на по-ниски цени, отколкото се предлагат на гласоподавателите. Тези лимузини на няколко години се подновяват, защото "са навъртели много километри" и вече са опасни за тъй цените особи.

Нашият Статистически институт прави какви ли не сметки, имат данни за всичко, но не разполагат с данни колко средства се хвърлят за салтанатълъка на Бай Ганъо, нашенския, съвременния, който срещаме всеки ден. Имам чувството, че статистиката не изчислява колко служебни коли хвърчат по родните пътища, натъпкани с големи, средни и по-малки особи - народни избраници, областни шефове, завеждащи управления и отдели, шефове на държавни учреждения и пр. А всички те, сигурен съм, си имат лични коли. Да не говорим за мутрите и мутрите, дето се возят на коли за повече от един милион лева! И често в тези коли се движат кукли на по 16-17 г.!

Разбира се, лимузините на парламентаристите са им нужни, защото "поддържат топли връзки с народа", тънеш в мизерия. Е, всички те си имат и лични коли, но със служебните пътуват без пари, че си имат и шофьор, та салтанатълъкът става по-впечатля-

разлика от нашите. А уж и ние сме вече европейци...

Мой приятел - доктор, д-р на швейцарски институт, написа статия, в която прочетох, че там има "всичко на всичко" шест служебни коли - за президента, централното и кантоналните правителства. Ами това е Швейцария, те не си позволяват луксите като нашите Бай-Ганьовци! В Швеция по време на петролната кри-

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

"Калкулаторът" и калкулиращият

ващ! "Пази, боже, и уварди!" Така дядо ми реагираше на лошотията в бедната ни родина през 1944 г. Ако сега е жив, би казал същото.

И още една моя непослушна мисъл: новата ни демокрация отхвърли омразния тоталитаризъм, но запази традицията му - така салтанатълъците на Бай Ганъо се промениха по форма и съдържание, но не и в същността си. Това е хубавото на този проклет тоталитаризъм, който така решително сгромолясахме...

А си мисля и друго за нашите мили управници:

В австраийския парламент, държава, почти колкото нашата, има само седем коли, но депутатите обикновено ползват личните си автомобили, за

за кралят пътуваше с трамвай, турските министри - също. Но това е немислимо за нашите мили властници!

Мъдреци философи още преди 30 века, а също и Хегел, са писали, че всеки народ си заслужава управници. Тежко му и горко на тъкъв народ. Но Хегел казва и друго: Всичко действително е разумно и обратно - всичко разумно - действително. Акад. Т. Павлов тълкува тази мисъл с думите: "Това, което е станало, е по силата на обективната закономерност. Ако е могло да бъде друго, щяло е да бъде друго, не това, което е".

Великият Ботев пък възклика: "Но мълкни, сърце!" Подходящи думи за моята изповед...

"елит" (нали управниците ни така се назовават). Симеон Дянков, зам.-министр председател и министър на финансите, по информация на медии прави основен ремонт на държавното си жилище в кв. "Бояна" за милион левове, та всичко да е по вкуса на този американски поданик, по произход българин, и на неговата американка. Както се казва "муфтата", т.е. келепирът в случаи е на държавна сметка, а това е много изгодно за такъв "беден човек" като Дянков, който министър-председателят ни определи като "моят калкулатор".

И същият Бойко е ням наблюдател, за да опази мълчанието му, може би престижа на любимиия му министър...

□ Позиция

Толериране на жестокостта

За безстопанствените животни кметовете на общините са длъжни да изградят приюти, срещува обаче няма

Осем улични кучета са били отровени в центъра на Перник, съобщиха вчера агенциите, а централна телевизия дори показва ужасяващи кадри на агонизиращите животни. Убити са вероятно с арсенови или магнезиеви съединения. Според природозащитници подобни случаи са регистрирани и в Пловдив, Стара Загора и Русе. Общината в Перник определя деянието като криминално, но няма пари да изгради необходимите приюти за кучета. Сипването на отрова може да погуби и домашни любимици, а труповете на животни застрашават здравето и на хората.

C приемането на Закона за защита на животните (ЗЗЖ) бяха въведени стандарти за хуманно отношение към тях. Приемането на закона е част от процеса на синхронизиране на българското законодателство с европейските стандарти и действаща Европейска конвенция за защита на животните-компаниони.

Документът

забранява нехуманното отношение

както и проявите на жестокост, причиняването на болка и страдание.

Жестокост към животните е всяко действие или бездействие, което причинява страдание, трайно увреждане на здравето, стрес, изоставянето на домашни животни и болезнени манипуляции на външния вид. Проява на особена жестокост към животните е всяко умишлено причиняване на смърт, на тежко и трайно увреждане, както и стрелбата по безстопанствени животни. За безстопанствените животни кметовете на общините са длъжни да изградят приюти и с цел ограничаване на популацията им по хуманен начин се извършва заливянето им и ограничаване на възможността им за възпроизводство чрез кастрация.

Нарушенията на закона се установяват по административен ред, като е предвидено налагането на глоба, но в много от констатирани случаи виновните лица не понасят дори тази административна санкция.

Контролът за спазването на закона се упражнява от Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС).

Две години след приемането и влизането в сила на закона въведените стандарти за хуманно отношение все още

остават само добри пожелания

Всеки ден в България по особено жесток начин биват убивани и осакатявани стотици животни, въпреки че отдавна е доказана връзката между насилието върху животни и домашното насилие. Над 80% от хората с криминални прояви в миналото си са проявявали агресия и насилие над животни. На 29 януари м.г. е внесен законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс. Предлага се създаването на нови членове със следното съдържание:

"Който умишлено умъртви животно с особена жестокост чрез удушаване, обесване, разкъсване, смачкване или пребиване; одиране, разчленяване или изкоряване; хвърляне в огън, в агресивни среди, от големи височини или под движещи се превозни средства; чрез отрова или инжектиране на вещества или по друг особено жесток начин, които предизвикват мъчителна и болезнена смърт, се наказва с лишаване от свобода до една година или пробация, както и глоба от 2000 до 3000 лв."

Предлаганата нова разпоредба определя боевете с животни като криминално деяние: "Който организира боеве с животни или предо-

ставя животни за боеве или за незаконни състезания, се наказва с лишаване от свобода до една година или probation, както и с глоба до 3000 лв."

Проявите на жестокост към животните са инкриминирани в Австрия, Великобритания, Германия, Гърция, Естония, Испания, Италия, Латвия, Литва, Малта, Норвегия, Полша, Русия, Хърватска, Чехия, Украйна, Унгария, Швеция, Швейцария, Франция, САЩ и Канада. В Швеция и Великобритания проявите на жестокост към животните са криминализирани още през XIX в.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Жестокостта към тях винаги прераства и в жестокост към хората - в общество, което трябва да е преди всичко нравствено

и началото на XX в.

С протокол за защитата и хуманно отношение към животните към Договора от Амстердам, 1999 г., в европейското право, животните получават

статут на чувстващи същество

способни да усещат болка, страдание и положителни емоции. Протоколът задължава страните членки да отдават пълно внимание на изискванията за защита на животните и тяхното благополучие, като въведат съответните законодателни, административни и други необходими разпоредби, за да осигурят тази защита.

В подкрепа на предложените промени в НК са събрани подписи от 31 060 пълнолетни граждани и 1732 деца. Въпреки това българският законодател на второ четене не прие предложените промени. По този начин за пореден път народните избрали показаха, че не уважават волята на своите избиратели. ЗЗЖ въвежда стандарти, които без санкция и ефективна процедура за контрол си остават само добри пожелания. На много места по време на местните избори кандидат-кметовете обещаваха промяна в политиката на общините към бездомните животни. За съжаление в повечето случаи тези обещания се забравяха в момента на обявяване на изборните резултати. Със своето решение българските законодатели поставиха

страната ни на последно място в ЕС

по хуманно отношение към животните. Органите на реда - прокуратура и МВР, чрез бездействие толерират жестокостта. На много

места в общините се прилага за- бранената от закона евтаназия. Тайно много от събираните животни се евтаназират. В София реално всяко четвърто прибрано от общинската фирма "Екоравновесие" куче се евтаназира негласно - и малки кученца, въпреки разпоредбите на закона.

Масови са случаите на изоставени от стопаните си домашни любимици, което е проява на жестокост по смисъла на чл. 7, ал. 1, т. 10 от ЗЗЖ. Глобата е от 500 до 1000 лв., но не е известен нито един случай на наказан собственик заради това, че е изоставил домашния си любимец. Бездомните кучета по улиците на градовете не са родени там, а са "бивши домашни", безответствеността на стопаните им води до увеличаване на популацията на бездомните животни. Безплатни кастрации обаче има само в София, Добрич, Шумен и Русе. Голяма част от хората смятат, че щом едно животно е тяжно, те могат да се разпореждат по всяка възможност.

и начин с него, включително и с живота му. Такъв е случаите с кара- качанското куче Мечо, вързано на верига на Околовръстното шосе на Горубляне, ул. Крайечна. Мечо първо е бил душен с найлоново въже, бит с дъска, метална тръба и накрая - доубит с брадва от собственика си.

Честа практика е деца да заливат с бензин и да палят за удоволствие котки. На 30 ноември 2007 г. в столичния комплекс Зона Б-5 горяча като факел котка тича в нощта. Котката е запалена за забавление от деца на възраст между 15 и 17 години. Върху тялото на животното е имало сложена и пластмаса, която да се разтопи. Благодарение на намесата на очевидци котката Пламена е спасена след 3-месечно продължително лекуване, кома и многообразни припадъци. Според психолозите проявите на насилие в детството към животните по-късно

прераства в насилие и към хората

Много от децата, убивали и измъчвали животни, след това стават сериозни изнасилвачи и убийци. Изследванията показват, че жестоките и агресивни криминални престъпци са малтретирали животни като деца.

Българският законодател трябва да разбере, че насилието над животните не е резултат на малък недостатък, хората, които са жестоки към животните, прехранят жестокостта си и към хората. Инкриминирати жестокото отношение към животните, се предпазват и хората.

Материалът е изгответ с помощта на bezdom.info, dog.bg и г-р Бобадова

Антикризисната програма на ГЕРБ е антиевропейска

Георги ГОТЕВ

Планът с 28 антикризисни предложения на кабинета "Борисов", за който български медии - някои, като ДУМА, но далеч не всички, съобщиха вчера, е в пълно противоречие със стратегията на Европейския съюз "Европа 2020".

Мерките, изработени от работна група, сформирана от Борисов, удърят жестоко по и без това бедното население, гаврят се с пенсионерите, орязват социални придобивки, увеличават осигурителната тежест, особено на чиновниците. Предстои обсъждане с работодатели и социални партньори, но предвид силовите методи на Борисов лично се съмнявам, че ще могат да бъдат внесени сериозни корекции.

Най-голямата гавра е данъкът върху пенсийите - чудо невиждано в света. Щял да се облага всеки лев над минималната пенсия, която е 136 лв. Не мога дори да си представя как може да се живее с подобна сума. В Белгия минималната пенсия е 900 евро, при положение, че брашно, олио, яйца, месо и още доста други стоки от първа необходимост, са чувствително по-евтини, отколкото у нас.

ГЕРБ означава Граждани за европейско развитие на България, но лидерът на тази политическа сила изглежда нито за миг не се е замислил какви са антикризисните мерки в Европа. Предложението на Еврокомисията бяха публикувани преди две седмици като част от стратегията за развитие на ЕС за следващите десет години. Най-общо казано, те предвиждат увеличаване на застостта, т.е. разкриване на нови работни места, подобряване на образоването и на преподгответата на служителите през целия им трудов път, развитие на нови, щадящи околната среда технологии, както и намаляването на броя на бедните в Европа с 20 милиона, от сегашното ниво от 80 милиона спрямо 500 милиона население. Предстои "Европа 2020" да бъде приета от лидерите на ЕС през юни.

За уточнение, според терминологията на ЕС за бедни се смятат тези, които получават под 60% от средния доход във всяка страна членка. Това донякъде позволява Европа да си скрие срамотите, т.е. положението в България. Ще се опитам да обясня. Да приемем средния доход в 27-те страни от ЕС за 100 условни единици. На тази основа в Люксембург този доход достига 235 условни единици, т.е. повече от два пъти по-висок от средния за ЕС, докато в България е 34 условни единици, т.е. три пъти по-нисък от средния в Европа. Бедните в Люксембург са в пъти по-богати от хората със среден доход у нас.

Ако за бедни се приемаха тези, които имат доход 60% от средния в ЕС, девет десети от българите щаха да са в тази категория. В Белгия минималната заплата е 1300 евро, а "бедният" белгиец с доход 60% от средния пак взема над 1000 евро на месец.

По-конкретно Еврокомисията предлага инициатива "Европейска платформа срещу бедността", която предвижда адекватна социална защита, адекватни нива на пенсийте, по-достъпна за социалнослабите здравна система, по-големи възможности за придобиване на квалификация и за осигуряване на допълнителен доход. Ако България се подгответ с добри идеи и предложения, много пари от структурните фондове могат да бъдат пренасочени за борбата с бедността, която удри нашата страна повече от всяка друга членка. Пътъм казано, доходите и пенсийте в Румъния са значително по-високи.

Само че у нас Борисов иска да вземе на босия цървулите, вместо да навлиза в тематика, която му е скучна. У нас, понеже президентът Георги Първанов горещо прегърна идеята за изготвянето на национална стратегия, която да бъде в хармония с "Европа 2020", имам чувството, че Борисов се настрои негативно и предпочита да игнорира европейската инициатива. Пък каквото стане.

Не мога да схвата логиката на икономическия екип на Борисов. В нормалния свят се стимулира потреблението, у нас с предложените мерки то ще се свие още повече, а изходът от кризата ще се удължи до безкрай, противно на целите на програмата.

Както вървят нещата, очаквам милиони българи да напуснат родината, но ми е жал за всички тези, на които възрастта, здравето и силите не позволяват да го направят. Те наистина са обречени на геноцид. Май по тяхен адрес Борисов веднъж се изрази - "лош човешки материал".

Култура

очаквайте

*Световноизвестният пианист Денис
Мацуев ще свири в зала „България“*

Иван Гонгалов разбуни музите

Голяма експозиция на известния художник и експредседател на СБХ е подредена в изложбения център на „Шипка“ 6

Богдан ВОЙНОВСКИ

Повече от 130 платна и почти още толкова рисунки включва ретроспективната изложба на известния художник и председател на СБХ от 1990-1992 г. Иван Гонгалов, която бе открита в националния изложбен център на ул. „Шипка“ 6 в столицата. В експозицията са подредени портрети и пейзажи, графики и карикатури на художника от различни периоди на неговото творчество. Особено впечатляваща е колекцията от портрети, сред които небезизвестната поредица „Пиеро“, „Пиеро и канарче“, „Пиеро и книгите“, „Пиеро и Арлекин“... Силно се открояват за реалистичния си психологизъм и романтичен рисунък портретите „Боян“, „Оптимистка“, „Тя и сладострастните старци“, библейската еротика в „Четирите сили“. Интересна е модернистичната серия от платна, сред които „Хор от вселената“, „Полет към висините“, „Пейзаж от бъдещето“. Впечатляващ е цикълът от илюстрации по финския епос „Калевала“, на български народни приказки и различни литературни творби. В огромната колек-

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Иван Гонгалов по време на откриването на изложбата заедно със свои невръстни фенки

ция от рисунки и карикатури (някои от които публикувани в ДУМА) художникът е запечатил своята добродушна ирония и спонтанно чувство за хумор, които намират продължение в живописния астроложиен цикъл, посветен на зодиите.

Иван Гонгалов е една космополитна личност, пропътувала света, универсален като творец и талант, който се проявява навсякъде със свой специфичен език, отбеляза при откриването на изложбата председателят на СБХ проф. Ивайло Мир-

чев. Не е вярно, че признатият гръх не е гръх, отвърна от своя страна художникът, като обяви, че е дошъл на откриването на изложбата, за да изповядва „греховете“, които е сторил в изкуството.

От своя страна комиците Коко и Роко връчиха на „виновника“ Орден на смеха - I степен, като изпълниха свои фокуси и номера за доброто настроение на публиката.

Изложбата ще бъде отворена за посетители до 30 март т.г.

Калуди Калудов е Каварадоси в Пловдив

Снимка ОФД-ПЛОВДИВ

Почитателите на оперното изкуство ще могат да видят „Тоска“ от Пучини на сцената на Концертна зала - Пловдив, днес от 18 ч., научи ДУМА от Сийка Лапачка. Режисьорка на постановката е Иванка Далийска, художница на декорите и костюмите - Мария Трендафилова. Калуди Калудов ще се превъплъти в една от най-ярките си роли - на художника Каварадоси. Тенорът стотици пъти е изпълнявал тази роля по най-големите световни сцени, а публиката го е връщала многократно на бис след арията на Каварадоси „E lucevan le stelle...“ в трето действие. В ролята на Тоска днес ще дебютира Анна Дитри, а в ролята на Скарпия ще пее любимецът на публиката - баритонът Нико Исаков. Ученкът на големия български бас Никола Гюзелев - Орлин Невенкин, ще се изяви за първи път в ролята на Анджелоти. На пулта ще застане италианският диригент Лучано ди Мартино, който през последните години е постоянен гост-диригент на хамбургската Штатсопера. Лучано ди Мартино има пристрастно отношение към музиката на Пучини. Той обича и работата си с младите изпълнители и търпеливо успява да ги въведе в сложната музикална партитура. И все пак споделя, че когато Калуди Калудов е на сцената, всичко се променя - певецът създава творчески комфорт и превръща спектакъла в истинско духовно преживяване. Утре от 19 ч. е вторият спектакъл на „Тоска“ под диригентството на Лучано ди Мартино с участието на великолепното сопрано Линка Стоянова в ролята на Тоска, Ивайло Михайлов ще дебютира като Каварадоси, Ростислав Пеев - за първи път в ролята на Скарпия, и Делян Славов - Анджелоти.

Франкофонски дни във Френския институт

Тази година се навършват 40 години от създаването на Международната организация на франкофонията. Девизът е „Разнообразие в служба на мира“. Инициативата е подписана на 20 март 1970 г. в Ниаме - Нигер, от Сенгор, Бургиба, Диори и Сианук. Държавите членки са 56, а държавите наблюдатели - 17. Това са 220 млн. души с официален език френски и 800 млн. - ползвщи френския език. На 20 март т.г. в Париж на ул. „Боске“ 19-21 генералният директор Абу Диуф ще открие новия Дом на франкофонията. На 22 октомври т.г. в Монтьо, Швейцария, ще се състои среща на

ко равнище на президентите на франкофонските държави, научи ДУМА от Мария Конакчиева. Ирина Бокова при посещението си след земетресението в Хайти на 10 март т.г. показва голямото си уважение към франкофонската общност и изучаването на езика. Абу Диуф поставя акцента тази година на темата „Как да подгответим франкофонията за утешния ден“.

Френският институт в София организира много събития, посветени на франкофонията. В началото на март бе представена пиесата „Първият човек“ на Албер Камю (по повод 50 години от смъртта му). Десет френски фильма

бяха представени на 14-ия „София филм фест“. Френският писател Жан-Ноел Блан гостува в езиковите гимназии в София в ателиета за писане. Франкофонско радио се състоя вчера във Френския институт с участието на ученици от цялата страна. На 26 март в салона на института ще бъде подредена фотозадъска от проведеното радио. Днес литературното кафе ще представи Матей Вишниек - френскоезичен драматург от румънски произход. На 29 март от 11 ч. в Софийския университет лекция на тема „Свободата и новите меди“ ще изнесе известният френски учен Доминик Волтон.

Три приятелки гостуват на „Бовиел“

Веселка ВЕНКОВА

Пловдивската галерия „Бовиел“ представя изложбата „На гости на три приятелки“. В нея са подредени творби на Дани Порязова, Николена Шопова и Милена Тодорова. Младите дами са завършили Професионалната гимназия за сценични и екранни изкуства в Пловдив, а в момента са студентки в АМТИИ. Те представляват свои творби заедно, въпреки че работят в различни стилове. В експозицията могат да се видят графики и живописни платна. В изложбата правят впечатление изкусно изобразени женски форми и красави нежни цветя. Това е първата изява на трите пловдивски студентки.

www.duma.bg

кратки

Интернет проект
дискутира музикалния
бизнес

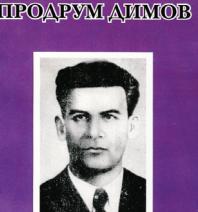
Zamuzikata.info е нов сайт или по-скоро проект изцяло с музикална насоченост, научи ДУМА от Петя Рачева. Въпросите, които задава, и базисната информация, която предлага на аудиторията, засягат едни от най-дискутираните и най-болезнени теми за всички, ангажирани в музикалния бранш. Безплатното теглене на музика в интернет - „За“ или „Против“, Vbox7&Youtube - има ли полза от тях, музиката в рекламните спотове, правата на участниците в музикалния бизнес - автори, продуценти, артисти, лейбъли, дистрибутори, са темите, които предлага Zamuzikata.info. Зад проекта стои Боби Иванчев, собственик на „Виталити мюзик“ и дуетна половинка на Заки Соколов от „Авеню“.

Един шанс от хиляди

Филмът „Един шанс от хиляди“ ще бъде показан тази вечер от 18 ч. в Малката зала на РКЦ. Творбата, режисирана от Леон Кочарян, се прожектира в рамките на кинопанорамата на руски играли и документални филми, посветени на 65-годишнината на победата във Великата отечествена война. Лентата разказва как през 1942 г. отряда разузнавачи десантчици, действайки в тила на врага, успява да се измъкне от немския пръстен...

Книжовна премиера

Книгата „Живот в полет“ от Продрум Димов ще бъде представена днес от 17 ч. в зала „Георги Кирков“ на „Позитано“ 20, етаж 6. За нея ще говори Лъчезар Еленков. Проявата е организирана от БАС съвместно с НЛС „Старинният файтон“, съобщи за ДУМА художественият му ръководител Велин Георгиев.

ЖИВОТ В ПОЛЕТ

Петъчен концерт

Академичният симфоничен оркестър под диригентството на Иван Янакиев от класа на проф. Пламен Джуров ще изпълни Концерт за две цигулки и оркестър в ре минор, BMW 1043 от Й. С. Бах, в интерпретацията на Магдена Георгиева и Марина Тодорова от класа на проф. Александър Илчев и с участието на Агнес Данкова - спинет, „Размишление“ за цигулка и оркестър от Жул Масне, със солистка Сон Йе Ранг от класа на проф. Александър Илчев, „Севдана“ за цигулка и оркестър от Георги Златев-Черкин, солистка Джи Йонг Лий от класа на проф. Елисавета Казакова, и Концерт за пиано и оркестър във фа мажор, KV 459 от Моцарт, солистка Ина Иванова от класа на проф. Атанас Куртев. Тези творби ще звучат на 19 март от 18 ч. в салона на НМА „П. Владигеров“ на бул. „Евологи и Христо Георгиеви“ 94.

Почина музикovedът Генчо Гайтанджиев

На 75-годишна възраст почина Генчо Гайтанджиев - музикoved, журналист, общественик, автор на приносни публикации в областта на популярната музика и музикалната педагогика. Погребението е днес от 15 ч. на Централните софийски гробища, съобщи БТА.

Елица и Стунджи представят тавата си „Вода“ с уникални музиканти от Африка

Tалантливият български дует Елица Тодорова и Стоян Янкулов (Стунджи) ще представи на 23 март от 21 ч. в "Sofia Live Club" своя нов албум "Вода". Заедно с тях на сцената ще излязат уникални музиканти от Африка - Mamadou Diabate и Abdoulaye Dembely. Вход за концерта е 12 лв. на предварителна продажба и ще струва 15 лв. на място в деня на шоуто.

Елица и Стунджи комбинират българският автентичен фолклор с джаз, етно и уърлд музика. Двамата са автори на неповторими творби с космическо звучене. Стоян Янкулов е най-утвърденият ни барабанист и перкуссионист, новатор при създаването на уникален комплект от ударни инструменти. Изключителният глас на Елица Тодорова и талантът ѝ да комбинира едновременно пеене и свирене я превръщат в явление на съвремен-

ния музикален небосклон. Белгийската преса ги определя като "уникални изпълнители с неповторимо излъчване и магнетизъм". Албумът им "Дръмбой" официално ще е представен на Олимпийските игри в Атина през 2004 г. и за

кратко време се превръща в бестселър.

Дуэтът концертира в Канада, Финландия, Белгия, Португалия, Австрия, Люксембург, Чехия, Гърция, Полша, Турция, Унгария, Швейцария, Хърватска, Русия, Украйна, Африка.

Тодорова и Янкулов са представили родното културно наследство пред президентите на България, Гърция, Армения, Унгария, пред принц Албер, Коиджиро Мацура - ЮНЕСКО, министрите на ОССЕ и др.

Русе става модна столица през април

Отличието „Златна игла“ ще бъде връчено на малък дизайнер, който ще се изяви най-достойно на международния конгрес

Альона НЕЙКОВА

Крайдунавският град ще се превърне в фешън столицата на Балканите на предстоящия Международен моден конгрес, който ще се проведе в Русе от 22 до 24 март. Така ще облекчим кмета на София, като пренесем събитието извън този град, за да няма още по-големи задръствания, пошегува се Мартин Иорданов - организатор на "Richmart innovation". Той уточни, че проявата ще бъде условно разделена на няколко теми.

На конгресните презентации и конференции в русенския градски театър водещи световни специалисти ще запознаят присъстващите с иновациите в индустри-

ята. На специализираното изложение европейски модни издания ще представят свои продукти. По време на посещението в някои шивашки фабрики на града ще бъде направена демонстрация на нови технологии в конфекцията. На конкурса за дизайнери креативни личности ще покажат свои актуални творчески идеи. А Академията за мода, председателствана от проф. Любомир Стойков, ще награди победителя, определен от специално жури, с отличието "Златна игла 2010" - уникална пластика на прочутия бижутер Анджело Красини.

Участниците и гостите на международния конгрес "Richmart innovation" ще имат възможност да се насладят на балкан-

ското гостоприемство и да се потопят в емоциите на показаните ревюта, шоупрограми, вечерни и нощи партита. Организаторите са предвидили и "Night shopping" ("Нощ за пазаруване"), по време на която на 23-24 април всички желаещи ще може да се възползват от предоставения шанс да се отпадат на препускането по магазини на ул. "Александровска" в Русе. Уникална модна фиеста ще се проведе на няколко сцени в града. Сред тях е централният площад, както и историческият музей, в който може да се видят облекла, запазени отпреди 100 години.

Международният моден конгрес "Richmart innovation" ще се проведе с подкрепата на Областната администрация - Русе, Академията за мода, Българската асоциация на производителите и износителите на облекло и текстил, Браншовия съюз на производителите от леката промишленост и Русенската търговска индустриска камара.

„Нови цветя“ нак с концерти

Николая ИВАНОВА

Пънк групата "Нови цветя" излиза отново на сцената след 15 години. В бандата досега са се изявили над 15 души за 30-те лета, откакто е създадена. Сега музикантите Иван Попов, Валери Стоичков и Ангел Павлов готвят новия си концерт за 22 март от 21 ч. в рок бар "Фенс" в София. Следващата изява на пънк групата е на 17 април в рок клуб "Пъзела" в Пловдив. Имаме покана и за пънк фестиваля "Hollydays in the sun" във Венеция на 27 май, споделиха от "Нови цветя". Интерес към нас проявиха и от Испания, Сърбия, Германия, но поради организационни проблеми не успяхме да ги уважим. Вече сме в пълен състав и подновяваме концертната си дейност, заявиха още от групата. За първия концерт в столицата вероятно ще бъде готов и новият албум. Той е четворен сплит, съвместно с "Кокоша глава", "Kaus cooperativ", "The palki" - всяка от групите има в него по 9 парчета. Имаме и нови композиции, колкото за цял самостоятелен албум. Оставаме верни на стила и на феновете си, каза Иван Попов-Джони. За изявите на "Нови цветя" с групата пътуват и верни кюстендилски фенове.

Устата търси красавици за предстоящото си видео

Xип-хоп звездата обявява национален кастинг за красавици, които ще включи в заснемането на предстоящото си впечатляващо видео. Момичета, желаещи да се включат в подбора за участие в новия клип на Устата, може да се регистрират на bg-face.com до 20 април. Необходимо е кандидатките да са навършили 16 години и да прикачат в профила си свои атрактивни актуални снимки или да се възползват от услугите на професионална екип от гримьори, фризьори и фотографи на сайта за красавици лица на България.

Всеки потребител на социалната мрежа ще може да дава гласа си за своята фаворитка. А в края на април ще бъдат изпълнени 10 полуфиналисти, избрани от гласувалите на bg-face.com. На специално светско парти Устата лично ще представи красавиците, които ще вземат участие в новото му видео.

Изпълнителят е в треска за подготовка на своя бъдещ сингъл, но информацията около целия музикален проект се пази в пълна тайна, включително и името на самата песен. За нея Устата издава само, "че е подгответа за лятото и ще бъде много сладка, разтапяща се и секси".

Генко седи тъжен в бара и надига чаша след чаша. Накрая барманът не издържа и пита:

- Какво е станало?
- Уф. Скарахме се с жената.
- И тя обеща да не ми говори един месец.
- Лошо, представям си какво ти е...
- Не ми разправяй! Днес е последният ден...

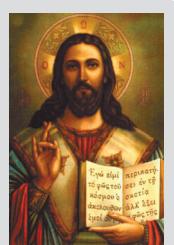

АСПАРУХ СТАМЕНОВ,
народен представител
ВАСИЛ и ХРИСТО ЕТРОПОЛСКИ,
шампиони по фехтовка
ВЕРА БАЕВА, композиторка
ВЕСКО ВЕЛЕВ, художник
ГЕОРГИ АРНАУДОВ, композитор
Акад. ЕВГЕНИ ГОЛОВИНСКИ,
бихимик
КОСТАДИНКА МИЛАДИНОВА,
художничка
КРАСИМИР ЦИПОВ,
народен представител
ТЕОДОР ЧИПЕВ, юрист

**ЦЪРКОВЕН
КАЛЕНДАР**

18

Св. Кирил, патр. Йерусалимски
(Прежд. лит.)

**Милата ни колежка
СНЕЖАНА ХРИСТОВА**

днес добавя още една година към житейския си опит и принос в предпечатната подготовката на любимия ни вестник. Бъди здрава и щастлива, Снеже, и нека завидното ти спокойствие и уравновесеност още дълги години радват екипа ни и осигуряват баланс в редакционния процес!

От екипа
на ДУМА

**Българин с награда
за най-добър
коктейл в Дъблин**

На едно от партита в Дъблин по случай традиционния ирландски празник "Свети Патрик" специалният пратеник на радио N-JOY - водещият Младен, спечели награда за най-добър коктейл. Българинът успя да преобри с оригинален вкус първо представителите на 32 страни, след това шестимата финалисти, сред които едни от най-атрактивните бяха от Мексико. След дълго въртене на шейкъра, изпръскан от разхвърчалите се сокове, Младен покани тричленното жури да опита от червениковия еликсир, който спечели гласовете им с най-добър вкус.

□ Справочник

Честит 90-годишен юбилей!

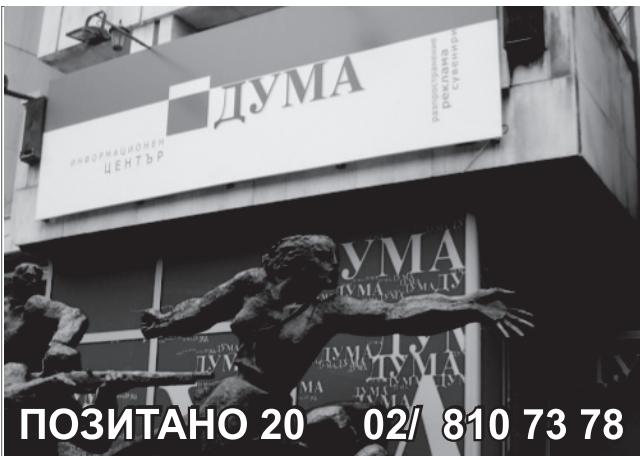
Желаем здраве и неуморен творчески дух на

ст.н. сътр. (проф.) Серафим Серафимов

Той е научен работник, агробиолог, основател и директор на Опитна станция по южни култури. Заедно с това е най-възрастният и един от най-активните рабетели на социалистическата идея в община Царево.

Повече от 50 години заедно със семейството си в с. Велика, с всеотдайност и любов продължават научната и приложна дейност в своята уникална ботаническа градина, даряват красота и доброта на хората от страната и чужбина.

ОБС на БСП Царево

ЗА ВАШЕ УЛЕСНЕНИЕ

ВСИЧКИ МАЛКИ ОБЯВИ

/ поздравления, възпоменания, скръбни вести /

се приемат в

ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ДУМА

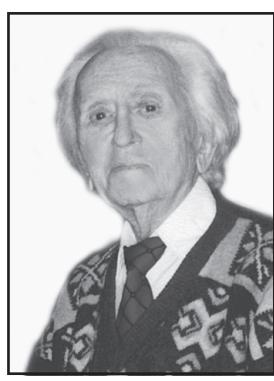
Приетите обяви до 13:00 часа се отпечатват в текущия брой, а след 13:00 часа в следващите броеве

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха 5 скръбни години, откакто завинаги се разделихме с нашия скъп и многообичан съпруг, баща и дядо

БОЖКО МАРИНОВ ЧОЛАКОВ

7 юни 1914 -
18 март 2005

Годините не могат да заличат спомена за теб, да намалят мъката от загубата, да отслабят любовта ни към теб!
Живеем с болката, че те няма, и носим в сърцата си благодарност и признателност, че те имаше!

Ти беше - и продължаваш да бъдеш - нашият мъдър учител по доброта, поченост и човечност!

Поклон, дълбок поклон пред светлата ти памет!

Нека всички, които го обичаха и уважаваха, си спомнят за Човека с голямо и всеотдайно сърце!

От семейството

ДУМА

навършва

20 години

Ако сте родени на
4 април 1990 г.
запишете се за
участие в празника
на e-mail: pr@duma.bg

Краен срок 31 март 2010 г.

Специална медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА

"ПИРОГОВ"

бул. "Ген. Тотлебен" № 21

Регистратура: тел.: 9154-213, Центrala: 9154-411

тел.: 859-31-56

адрес (3): жк Люлин, бл. 134,

тел.: 925-09-85

адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер,

тел.: 946-61-22

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ

ул. "Св. Георги Софийски" 3

Бърза помощ: тел. 9225-543, Центrala: 9226-000

СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА

"СЕНТ ТОМА - КО"

адрес: бул. "Цар Борис III" № 91

тел.: 953 1764, факс: 9588195

I-VA МБАЛ ЕАД

Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37, Тел.: 988-36-31

МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"

Адрес: ул. "Бяло море" 8

Регистратура: тел. 9432-203, Центrala: 9432-170

СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ

Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,

Стоматологичен факултет, ет. 11

тел.: 952-60-01, 954-48-22

24-часов прием на пациенти

МЦ "СЕНТ ТОМА"

Адрес: бул. "Цар Борис III" № 91

тел.: 958 8015, факс: 9588195

e-mail: sent_toma@abv.bg

ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР

Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59, Тел.: 981-00-06

Денонощна специална психиатрична помощ

МЦ "ЛОРА"

Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10,

тел.: 952-06-75, 953-05-80

Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76,

ЦЕНТЪР ПО ТРАНСФУЗИОННА ХЕМАТОЛОГИЯ

ул. "Братя Миладинови" 112,

тел. 92 104 17, регистратура 92 104 70

40 ДНИ БЕЗ

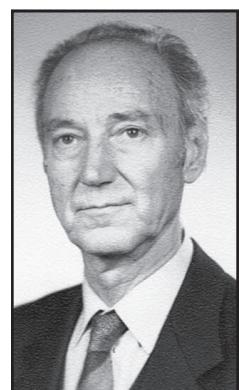
ТРИФОН НЕНОВ ПАШОВ

Дни на страдание, на голяма болка и непрекъсващи сълзи! Дълбок поклон пред паметта на прекрасния човек, съпруг, баща и дядо!

Възпоминанието ще се състои на 19.03.2010 г. от 11.30 часа на Централните софийски гробища, парцел 75, ред 28.

От семейството

Изминаха 40 дни от смъртта на

ДИМИТЪР ЙОРДАНОВ ЧОРБАДЖИЕВ

1921-2010

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

Възпоминанието ще се състои на 21.03.2010 г. (неделя) от 12 ч. на гробищен парк - Бояна.

От семейството

www.duma.bg

Аптеки в София

"Алтеа"

Адрес: ул. "Деян Белишки" 58
Телефон: 958-31-02

"Ана"

Адрес:
бул. "Витоша" 95,
Телефон: 953-41-57

"Арония 2001"

Адрес: бул. "Пенчо Славейков" № 6
Тел.: 953-13-08
Пригответяне на лекарства

"Вели"

Адрес:
жк "Младост" 4,
битов комбинат, до бл. 416
(до ресторант "Амигос"), Тел.: 975-48-67

"Медея-74"

Адрес: жк "Бъкстон", ул. "Ген. Суворов" 56 (базара на ъгъла с ул. "Вихрен")
Телефон: 955-54-32

"Панацея" - Катя Илиева

Адрес: жк "Овча купел-1", бл. 507, вх. Д Тел.: 957-47-01

"Студентска"

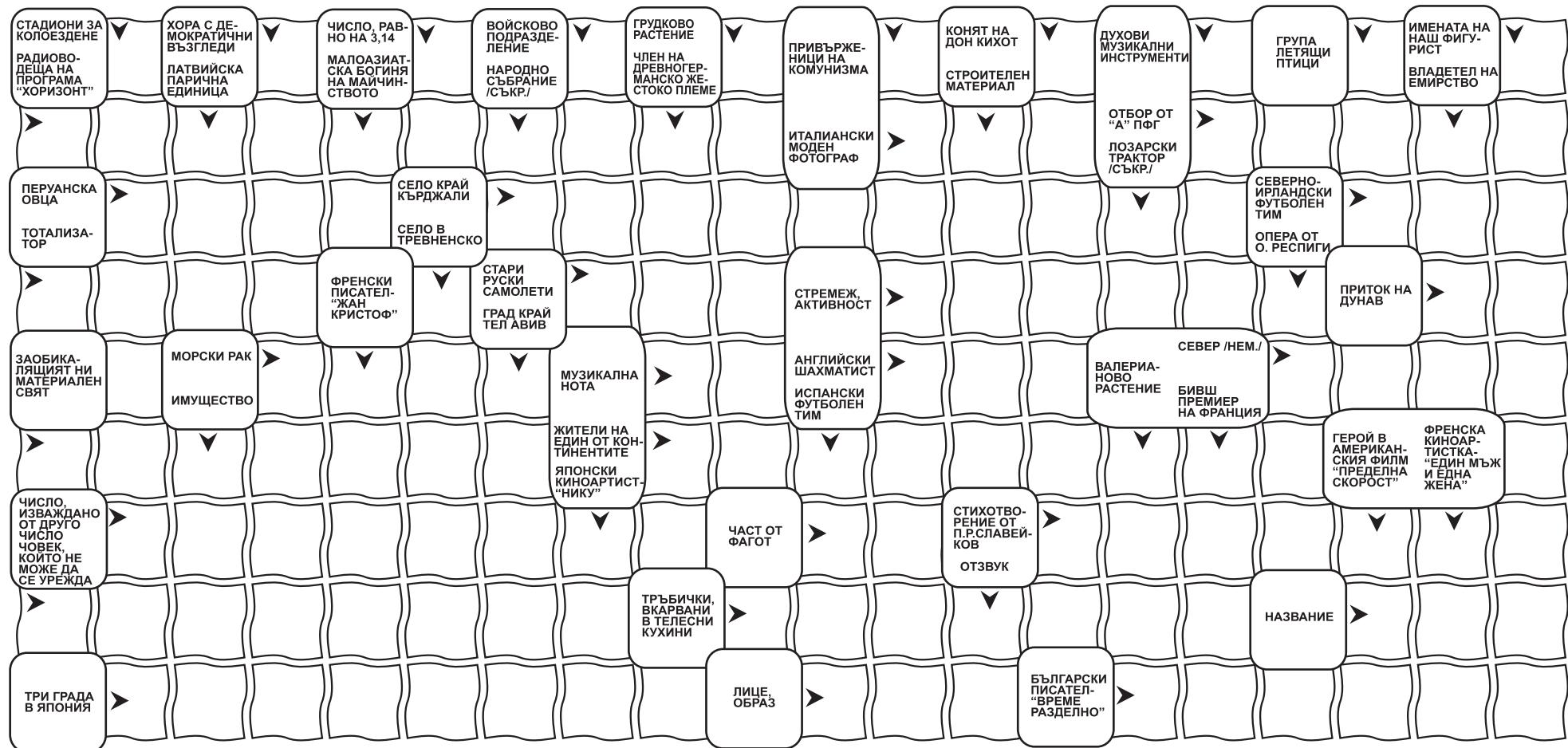
Адрес: Студентски град, бл. 60, вх. В Телефон: 868-01-15

"Фарма - Б. Иванов"

Адрес: ул. "Костенски водопад", бл. 242, срещу ДКЦ ХХIX Тел.: 958-25-68

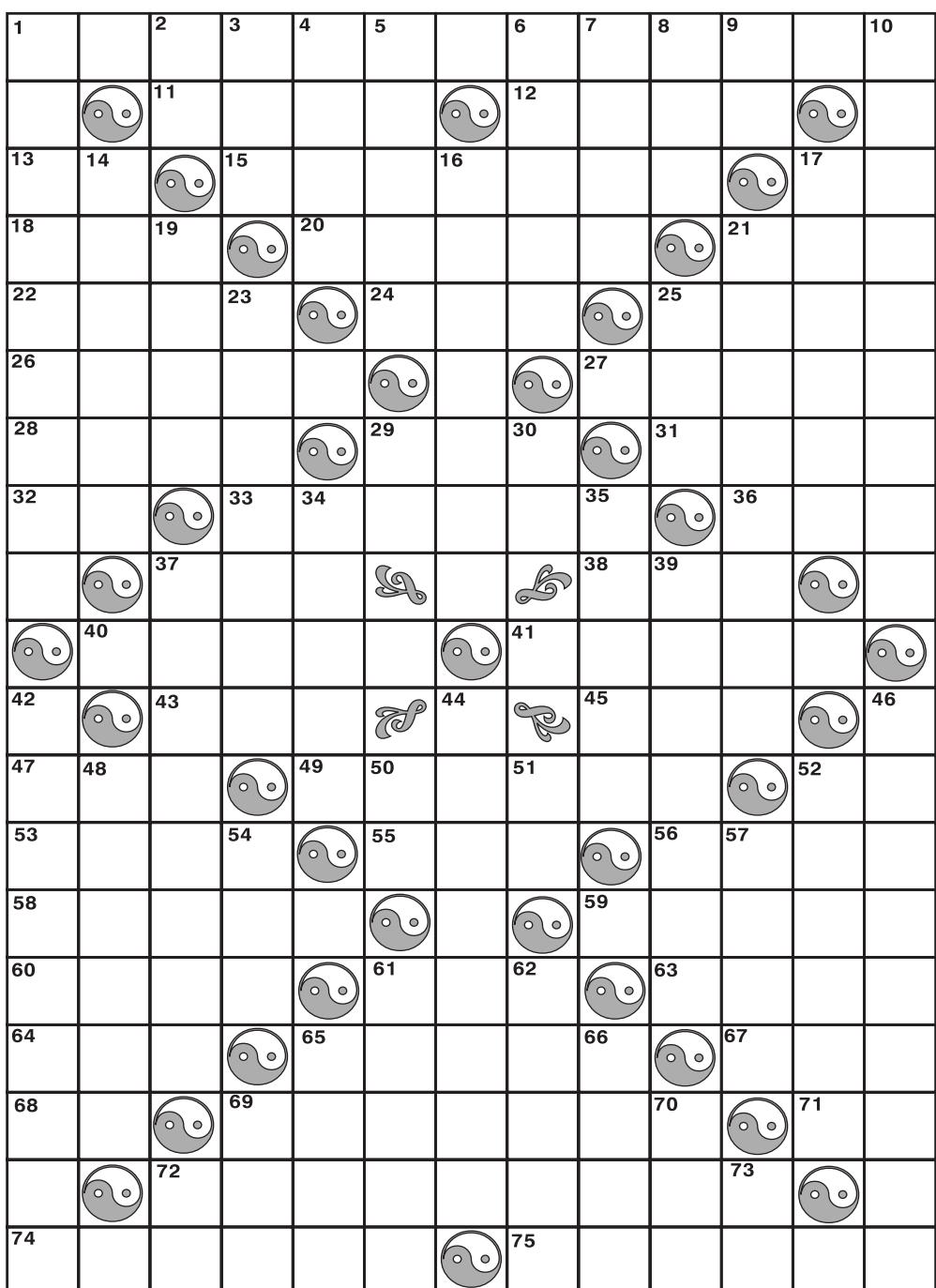
Губи време

www.duma.bg

РЕЧНИК: Бат-Ям, Дич, Итиномия, Нард, "Народен", Радино.

КЛАСИЧЕСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

ВОДОРАВНО:

1. Двете имена на наш попевец. 11. Машинен елемент. 12. Монголски пастир. 13. Нос на полуостров Команлен, Франция. 15. Защита в шахмата. 17. Наше издателство. 18. Арменски муз. инструмент. 20. Дървен стълб. 21. Шведски зимен курорт. 22. Близкоизточна държава. 24. Частица, намотварена с положително електричество. 25. Стари марка наш перилен препаратор. 26. Налични средствата по разплащателна сметка. 27. Буквално предаден чужък текст, с който се потвърждава изразено мнение. 28. Малка мека шапка. 29. Пушек. 31. Собственото име на бившия шведски футболен вратар Хелстрьом. 32. Световна организация, предшественик на ООН. 33. Търг Варовик, употребяван за скулптури и облицовки. 36. Герой в английския тв сериал „Седморката на Блейк“. 37. Град на о-в Роти, Индонезия. 38. Оперета от Ф. Лехар. 40. Плетен съг за грехи. 41. Най-важният наситен едновалентен алкохол. 43. Френски поем. 45. Организация на баските в Испания. 47. Индианска народност в Канада. 49. Руски крайцер, дал началото на Октомврийската революция през 1917 г. 52. Музикална нота. 53. Древно име на Приморско. 55. Немски инженер, изобретил четирирамковия гвинтител с вътрешно горене. 56. Френска киноактриса - „Амаркорд“. 58. Търдоглави хора. 59. Малки плавателни съдове. 60. Корейски парични знаци. 63. Неприятел, противник. 64. Герой на И. Караджали от комедията „Изгубеното писмо“. 65. Град в Боливия. 67. Род бразилски папагали. 68. Популярен канадски хокеист от миналото. 69. Древноримски народни игри. 71. Град във Франция. 72. Жители на главен град в една държава. 74. Част от помещение /мн.ч./. 75. Държава в Европа.

ОТВЕСНО: 1. Древноримски роб, сражавал се на арената за удоволствие на публиката. 2. Река в Сибир. 3. Модерен бърз танц. 4. Недояждане. 5. Химически елемент-метал от редките земи. 6. Героиня на Е. Зола от едноименен роман. 7. Държава в Югозападна Азия. 8. Високо обществено положение. 9. Модел стари руски пистолети. 10. Наша модна къща. 14. Птица от семейство Вранови. 16. Названия на местни географски обекти. 17. Софийско пиво. 19. Гръцки футболен отбор. 21. място за тръгване и пристигане на автобуси. 23. Процес на предоставяне на вещ за временно ползване срещу съответна сума. 25. Лекарствено растение от семейство ароидни. 29. Потвърждение. 30. Мярка за електропроводимост. 34. Наша състезателка по художествена гимнастика от близкото минало. 35. Земеделски знак, изходна точка при нивелиране. 37. Процес на склучване на определен облог. 39. Български лекар, книжовник и общественик. 42. Енергичност, инициативност. 44. Отделни видове стоки. 46. Наличие в едно растение на двуполови и еднополови цветове. 48. Френски художник, близък до импресионистите. 50. Кантон в Швейцария. 51. Народност в Камбоджа. 52. Мярка за земя площ /мн.ч./. 54. Италиански художник. 57. Река в Западна Европа. 61. Швейцарски писател - „Деният от живота“. 62. Земеделски стопани. 65. Германски крал, император на Свещената римска империя. 66. Турски архитект, проектирал мавзолея на К. Ататюрк. 69. Албанска телеграфна агенция. 70. Портрет от Дечко Узунов. 72. Средни вълни /съкр./. 73. Модел руски самолети.

РЕЧНИК: Аму, Баа, Ноел, Ороними, Оруро, Рони.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ГЕНЕРАЛ-МАЙОР - РАДАНОВ - СКА - АНЕРОИД - АБУД - ОМИ - КОЛЕЛО - КРАНЕВО - ХРЯН - ИТАТ - ВИАГРА - КАМА - ЛОЗЕ - ОАС - ИЧ - ПАЛАТ - ЕЛКО - ДЛАН - ЕВРОПА - АПИА - НОЕЛ - АСПАРУХ - ЛИНЧ - ИРАН - ЮНИ - ТРЕТЬЯК - ОБИДИ - МАРИАНА - АКАНТ - НЯМАТА - БОК - СЛЕЗ - ОТИАТАР - КАО - УДАР - НОТА - ИРИ - ОТДЕЛЯНЕ - ФЕДУРА - АИНО - ЛАКОВ - СИЛОМЕР - ШНУР - ЕКОВЕ - СИРЕНАР - ОСИЛИ - НЕР.

ОТВЕСНО: ХАПВАНИЯ - ОФИС - МАРСИ - МОТЕЛИ - ГАЛОП - МАТАДОР - АПАРАТИ - УМЕ - ОЛТАР - РАА - РЕН - УТИ - ТИАРА - ЧЕРНОРИЗЕЦ - ХРАБЪР - НАЕМАТЕЛ - ЕНОРИАШ - ВЕДРИНА - КАЛТАК - ИНО - РАО - ЕТИОПИЯ - КОНУС - БАНИ - ИНКАСАТОРИ - ЛОДКОВОДАЧ - КЛОД - БМВ - ИАЛ - ОАЕ - ЕЛЕИ - АЛ-ХАСАН ИБН ЗУЛАК - АЙСБЕРГ - НОРИТ - ДЯКОН - ОКУЛЯРИ - ЕАД - ХАНОВЕ - ГРАДОНАЧАЛНИК - РЕВЕР.

2	4	5	1	7	3	6	8	9
8	9	3	6	4	2	1	5	7
1	6	7	9	8	5	3	2	4
3	7	6	8	1	4	2	9	5
9	1	8	2	5	6	7	4	3
4	5	2	3	9	7	8	1	6
6	3	9	4	2	8	5	7	1
7	2	4	5	3	1	9	6	8
5	8	1	7	6	9	4	3	2

справочник

ОВЕН

С честност и професионализъм ще се наложите там, където другите не успяват. Пътуванията ще дадат резултат, както и търсенията ви в една или друга област на познанието.

ТЕЛЕЦ

С професионални действия ще отстоявате позициите си и ще постигнете целите си. Сигурно е, че няма да позволите на никого да ви постави в зависимост от решенията си.

БЛИЗНАЦИ

Имате всички шансове да успеете днес независимо от трудностите, които следват. Задълбочените ви познания в областта, в която работите, ще ви носят дивиденти за възможното.

РАК

Практичните ви умения ще направят по-лесно реализации днешните ви задачи. За някои от вас нещата ще отидат и по-далече, ще събудите нечии добронамерен интерес.

ЛЪВ

С лоялни към вас хора ще поставите начало на нов бизнес или друга интересуваща ви дейност. По отношение на личен проблем е дошло време да го решите веднъж завинаги.

ДЕВА

Проявете активност в делата си и ще напреднете бързо. Самочувствието ви оправдава, но не предизвиква интереса на хората, споделящи мисли и идеи с вас.

ВЕЗНИ

Бъдете pragматични и се съсредоточете върху главното днес. Дайте повече от себе си и няма да съжалявате, всички предпоставки за добро развитие на делата ви са налице.

СКОРПИОН

Отминалите неуспехи ще се превърнат във вашата печеливша позиция днес с опита и знанията, които са ви дали. Това ще ви направи повече оптимисти за бъдещето и има защо.

СТРЕЛЕЦ

Запознавайки се с информациите от последните развития в бизнеса или в пряката си работа, ще набележите конкретни стъпки за изпълнение на целите си.

КОЗИРОГ

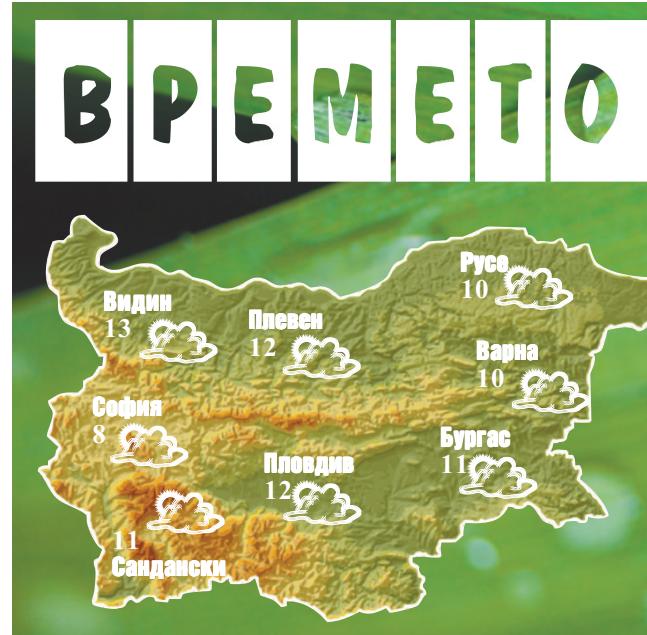
Със здрав разум и вътрешни убеждения ще въздействате на околните, насочвайки ги към конкретни действия. Това ще ви сближи и ускори изпълнението на общата задача.

ВОДОЛЕЙ

За да защитите претенциите си към другите, работете за повишаване на собствената си информираност и професионална подготвка.

РИБИ

Времето е ценно за вас и няма да пропуснете нито миг в разпиляване и напразни действия. С бърза мисъл и находчиви решения ще ръководите онези, които се нуждаят от вас.

Днес ще преобладава слънчево време. По-значителни временни увеличения на облачността ще има над източните райони и планините. Минимални температури между минус 3 и 2°, максимални - между 8 и 13°, в София минимална около минус 3°, максимална около 8°. Атмосферното налягане ще се понижи слабо през деня, но остава по-високо от средното за март. Над планините ще има променлива облачност. Вътърът ще отслабне и ще бъде предимно умерен, по високите части до силен, от северозапад. Температурите ще се повишат. Максималната на 1200 метра ще е около 3°, на 2000 метра - около минус 5°. Над Черноморието ще има разкъсана облачност. Ще духа слаб до умерен вътър от запад-югозапад. Максимални температури на въздуха по крайбрежието - между 8 и 11°. Температурата на морската вода - 5-6°. Вълнението на морето - 2-3 бала.

Изгледи за

19
максимални
10°/15°

20
максимални
13°/18°

Минимални температури между минус 2 и 3°, максимални - между 13 и 18°. През почивните дни и в началото на следващата седмица времето ще е задържи предимно слънчево, с разкъсана висока облачност. Ще се появи слаб вътър от запад-югозапад.

06.45 Денят започва - сутрешен блок
09.30 Здраве
10.15 Дързост и красота - 2461 еп.
11.00 Жените с Марта Вачкова
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно
13.00 Сен Тропе - 160 епизод
13.55 Най-доброто от... „Ретро хит парад“
14.30 Линии, форми, цветове - документална поредица /4 епизод/
15.10 Пей ми песен - Йовчо Караиванов /
фолклор/
15.40 Ездачката - тв филм на „Евровизия“/
Исландия/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Телепазарен прозорец
16.35 Ласи - тв филм
17.25 Телегене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
17.50 Частен случай
18.00 По света и у нас
18.40 БНТ такси
18.50 Рецептата на Ути
19.00 Самотно дърво на хълма - /5 епизод/
19.45 Студио „Футбол“
20.00 Футбол. Среща-реванш от турнира за „Лига Европа“, пряко предаване
21.50 Студио „Футбол“
22.00 По света и у нас
23.00 Частна практика - тв филм /6 епизод/
23.45 Джаз. Мишо Иосифов проект/2 част/
00.15 Сен Тропе - тв филм /160 епизод/п/
01.10 По света и у нас/п от 22.00/

05.30 „Дъждовно време“ /п./
- сериал, еп. 42
07.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09.30 „Кухнята на Звездев“
- кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Денят е прекрасен“ - женско ток-шоу с водещи Ива и Боги
11.00 „Вътър от долината“ - сериал, еп.
5/3
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Непокорно сърце“ - сериал, еп. 2
14.30 „Гибелна красота“ - сериал, еп. 9
15.30 „Перла“ - сериал, еп. 38
17.00 „Дъждовно време“ - сериал, еп. 43
18.30 „Господари на ефира“ /п./
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Форт Бояр“ - телевизионно състезание
21.30 „България търси талант“ - риалити
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток-шоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „SMS“ - сериал, еп. 50
00.30 „Непокорно сърце“ /п./ - сериал, еп. 2
01.30 „Комиците“ /п./
02.30 „Перла“ /п./ - сериал, еп. 38
04.00 „Денят е прекрасен“ /п./
05.00 „Кухнята на Звездев“ /п./

TELEVISION

06.45 „Здравей, България“ - сутрешен блок на HTB
09.15 „На кафе“ - предаване на HTB
11.30 „Ангел пазител“ - сериен филм
13.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
15.00 „Бляскъ“ - сериен филм
16.00 „Календар“ - информационна емисия на HTB
16.30 „Малки жени“ - сериен филм
18.00 „Колелото на късмета“ - телевизионна игра
19.00 „Календар“ - информационна емисия на HTB
20.00 „Любов назаем“ - сериен филм
22.00 Шоуто на Иван & Андрей
23.00 „Календар“ - информационна емисия на HTB
23.30 „Благство от затвора“ - сериен филм, 4 сезон
00.30 „Трезор“ - тв игра
01.45 „Ангел пазител“ - сериен филм /п/
03.00 „Календар“ - информационна емисия на HTB /п/
03.45 „Ветровете на любовта“ - сериен филм /п/
04.30 „Ветровете на любовта“ - /п/
05.45 „Островът на любовта“ - сериен филм

07.00 „Сутрин в 7“
09.00 „Влюбена в Берлин“ - еп. 245 и 246
10.00 „Лекар в семейството“ - сезон 1, еп. 16 и 17
12.00 Новини

12.22 Телешопинг
12.35 „Търси се мъжът“ - еп. 208
13.30 „Смолвил. Супермен в началото“ - сезон 8, еп. 3 - повторение
14.20 „Леонардо“ - еп. 9, анимация
14.35 „Лили чудото“ - еп. 15 и 16
15.30 „Следобед с ТВ 7“ - токшоу на ТВ 7
17.00 „Слушайте на Поаро“ - еп. 42
18.00 „Вярно с оригинала“ - политическо токшоу с Петър Волгин
19.00 Новини
20.00 „Смолвил. Супермен в началото“ - сезон 8, еп. 4
21.00 „Отмъщението на Зодиака“ - 3 част, криминален сериал, Германия, Австрия, 2007
22.35 „8 прости правила“ - сезон 2, еп. 19
23.00 Новини
23.40 „Слушайте на Поаро“ - еп. 42 - повторение
00.40 „Лекар в семейството“ - сезон 1, еп. 16 и 17 - повторение
02.25 „Отмъщението на Зодиака“ - 3 част, криминален сериал, Германия, Австрия, 2007 - повторение

07.00 Новини
07.05 „Добро утро“
10.00 Новини
10.15 „Добро утро“
11.05 „Малахов+“
12.00 „Модна присъда“
13.00 Новини
13.20 „Контролна покупка“
13.45 „Участъкът“
14.30 „Детективи“
15.00 Още новини
15.25 „Да разбереш. Да простиш“
16.00 Новини
16.40 Сериал: „Монтекристо“
17.30 „Спален район“
18.00 „Федералният съдия“
19.00 Новини
19.30 „Хайде да се оженим!“
20.20 „Следата“
21.00 „Нека говорят“
22.00 Време
22.30 Сериал: „Седемте жени на един ерген“
23.30 „Човекът и законът“
00.25 „Школа“
01.00 Нощи новини
01.10 „Съдете сами“
02.00 Игрален филм: „Иванцов, Петров, Сидоров“
04.10 „Федералният съдия“
05.10 Сериал: „Монтекристо“
06.00 Новини
06.05 Сериал: „Седемте жени на един ерген“

09.35 „Лов без граници“
10.25 „Светът на подводния лов“
10.40 „Календар на ловец“
11.10 „Планетата на рибари“
11.25 „Трофеи, вкусно и бързо“
11.40 „Първичен инстинкт“
11.55 „Риболовен календар“
12.25 „Тайните на лова с Бейб Винкелман“
12.45 „На куката“
13.00 „Лов без граници“
13.45 „Диалози за риболова. Народен проект“
14.00 „Ловни оръжия“
14.30 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
14.50 „Риболов в открито море“
15.15 „С оръжие под вода“
15.45 „Тайните на лова с Бейб Винкелман“
16.05 „Ловни раздумки“
16.20 „Диалози за риболова“
16.45 „На слука“
17.15 „Първичен инстинкт“
17.30 „Моторни лодки“
18.00 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
18.20 „Оръжия“
18.35 „Майстор на риболова“
19.05 „Следотърса“
19.35 „Тайните на лова с Бейб Винкелман“
19.55 „От нашия шеф-готвач“
20.10 „Диалози за риболова“
20.35 „Горден в засада“
21.05 „Първичен инстинкт“

07.00 Новините с Яна Грудева и Георги Любенов
10.00 Арт-трафик- предаване за култура
11.00 „Уличен боец“ - екшън с Жан Клод ван Дам, Раул Джлия
13.00 Новините
13.30 Телестар
14.00 Съседски войни - с1,еп8,9
15.00 „Потъване“ - драма с Кирстен Дънст, Шон Пен
16.30 Шуро семейство с3 еп 6
17.00 Новините
17.30 Точно така
18.45 Новините
19.45 „Свободна игра“ - комедия с Адам Сандърс, Майкъл Ървин, Крис Рок
21.45 Новините
22.00 УЕФА Лига Европа
00.15 Новините
01.00 Арт-трафик- предаване за култура
02.00 Точно така
03.00 „Потъване“ - драма с Кирстен Дънст, Шон Пен
05.00 Съседски войни- с1,еп8,9
06.00 Точно така

07.00 Ранни вести /на живо/
10.00 НОВИНИ
10.15 Китка народни песни
10.30 Директно с Теодор Ангелов /на живо/
12.00 НОВИНИ
12.15 Фолклорни ритми
12.30 „Здравословно“ с Христо Деянов/п/
13.15 „Дискусионно студио /повторение/
14.15 Гумплант - скечове с Любо Фърков
14.20 Фолклорни ритми
14.30 „Биберон“ - предаване /повторение/
15.00 „Облаче ле бяло“ - предаване за българите в чужбина /повторение/
16.00 „Паралакс“ - публицистично предаване/п/
17.00 Новини
17.25 „Всички на мегдана“-поздравителен концерт /на живо/
18.15 „Здравословно“ с Христо Деянов
19.00

Снимка UBERGIZMO.COM

Пентагонът ще създава подземна бомба-робот

Aгенцията по справяне с военна заплаха (DTRA) към Министерството на отбраната на САЩ е обявило търг за разработка и създаване на роботизиран подземен боеприпас (Robotic Underground Munition, RUM). Съгласно описанието RUM ще бъде устройство за единократно използване, изхвърляне от въздуха и способен да се придвижва под земята и по нейната повърхност. За участие в търга ще бъдат допускани компании, имащи опит в разработката и производството на роботи, монтирането на тях на сензори и системи за управление, разработка и производство на боеприпаси. Освен това компаниите трябва да оборудват своите устройства със система за изхвърляне от самолета. До вчера заявки за участие в търга са подадени от четири компании: DTC Communications, ES&T Group, Precision Engineering Contracting Services и Centauri Solutions. Победителят в търга трябва да води разработката си в няколко етапа. В първия етап се предполага да бъдат разработени надеждни системи за свръзка под земята, а така също създаване на технологии за преодоляване на естествени и изкуствени препятствия. Освен това в този етап е необходимо да бъдат създадени надеждни сензорни системи. Във втория етап да бъде разработена технология за изхвърляне от самолета и плавно приземяване, системи за управление и автономно придвижване на RUM, системи за придвижване под земята, активни и пасивни системи за самозащита. Освен това в този етап трябва да бъде изчислен максималният полезен товар, който бъдещият робот ще може да приеме на борда. Третият етап предполага създаването на опитен образец на RUM.

Безшумна руска подводница започва изпитания през лятото

Нова безшумна дизел-електрическа подводница от четвърто поколение "Санкт Петербург", проект 677 "Лада", ще пристъпи към опитна експлоатация през август-септември тази година. Това, както съобщава ИТАР-ТАСС, е заявил генералният директор на "Адмиралтейских верфей" Владимир Александров. Както се очаква, през пролетта на тази година ще се състои подписането на акта по предаването на подводницата. В началото на месеца заместник-началникът на главния щаб на ВМФ на Русия вицеадмирал Олег Бурцев заяви, че "Санкт Петербург" ще бъде приета на въоръжение от военноморския флот тази година. Субмарините "Лада" трябва да заменят подводниците от проект 877 "Палтус". Общо за ВМФ на Русия ще бъдат построени осем от проект 677. Подводниците от проект 677 "Лада" са разработени в края на 90-те години. "Санкт Петербург", главната субмарина от проекта, бе заложена за строеж през 1997 г. и спусната на вода през октомври 2004 г. В момента на стапелите на "Адмиралтейских верфей" в различна степен на готовност се намират още два кораба от проект "Лада" - "Кронщад" и "Севастопол". Надводното водоизместителство на тези подводници е 1765 тона, а максималната скорост - 21 възела. Автономността на плаването е 45 денонощия. Въоръжени са с шест торпедни апарати калибър 533 миллиметра, които могат да бъдат използвани за изстреляване на торпеда и ракети. Освен това ще получат и ЗРК "Игла-1М".

Стойността на изтребителя F-35 нарасна гъвено

Създателите му значително изостават в сроковете

Cстойността на един перспективен изтребител F-35 Lightning II е нараснала почти двойно в сравнение с първоначално обявената през 2001 г., съобщава AirForceTimes. При това общата стойност на програмата се е увеличила най-малко с 50 процента. Както се очаква, окончателната оценка на ръста на стойността на изтребителя и разходите по програмата ще бъдат обнародвани на 1 април т.г. Съгласно последната прогноза на Министерството на отбраната стойността на един F-35 по цени от 2002 г. е била 80-95 милиона долара, а по цени от 2009 г. - 95-113 милиона долара. През 2001 г. Пентагонът уверяваше, че стойността на самолета няма да превиши 50,2 милиона долара. При това общият обем на закупените F-35 трябва да бъде 2852 изтребителя. През 2007 г. оценката на стойността бе повишена до 69,2 милиона долара за бройка, а общият обем намален до 2443 изтребителя. По-рано бе съобщено, че стойността на проекта F-35, включително слобождането и доставката на поръчката на 2,4 хиляди самолета, ще надвиши 300 милиарда долара. По някои оценки, появили се в края на 2009 г., тази сума може да нарасне с още 16 милиарда долара. Смята се, че Морската пехота на САЩ трябва да получи първия изцяло готов F-35 през 2012 г., ВВС - през 2013-а, а ВМС - през 2014-а. В началото на тази

Снимка JSF.MIL

Изтребител F-35B

година бе взето решение да продължи програмата по разработката на F-35 до 2016 г. Пентагонът смята да назове новата стойност на изтребителя F-35 в началото на юни т.г. До този момент ведомството планира да завърши процедурата по повторната сертификация на програмата. Тя трябва да мине, въпреки че програмата по разработката на F-35 грубо нарушила по-

правката „Нан-Маккерди“, както в частта за стойността на един самолет, така и в частта за общите разходи на разработката. За повторната сертификация на програмата Пентагонът ще трябва да доказва, че създаването на F-35 е необходимо за поддържане отбранителната способност на САЩ. Поправката „Нан-Маккерди“ бе предложена през 1982 г. от сенатора Сам Нан и конгресмена Дейв Маккерди. Документът влезе в сила през 1983 г. и задължи Пентагона да предостави на Конгреса подробен отчет, ако стойността на програмата за разработка, или крайната стойност по създаването на единица военна техника нарасне повече от 15 процента.

Поправката налага прекратяване на всяка разработка, провеждана от Пентагона и неговите подразделения, ако общата стойност на програмите нараснат с повече от 25 процента в сравнение с първоначалния проект. Но той може да бъде запазен, ако се докаже неговата необходимост.

Страница на Желязко ТЕНЧЕВ

Кремъл създава конкуренция на ВПК

Pреди около седмица някои руски медии съобщиха, че Министерството на отбраната има намерение да закупи около 1000 бронирани джипове на италианската фирма "Ивеко". Съобщението дойде буквално на следващия ден, след като стана ясно, че Русия действително желае да закупи няколко френски верто-

БПЛА „Хермес“ 450

Снайперска винтовка L96

летоносача "Мистрал". Въпреки че съобщението за купуването на бронирани джипове "Ивеко" бе опровергано от военните, то подвигна дискусия в специализираните руски медии за причините, които карат Кремъл да поглежда към западните образци въоръжение. От няколко години насам Русия закупува в относително малки количества чуждо оръжие. Сред получените образци са австрийските пистолети Glock-17, около 400 бройки за нуждите на милицията. Със специален закон бе позволено закупуването на около 40 вида огнестрелно оръжие чуждо производство. В тях влизат популярният германски картечен пистолет MP-5, големокалибрени винтовки Шаєр 50HS, пистолети "Чезет". Военните също не изостават и вече поръчаха от Израел беспилотни самолети „Хермес“ 450, а от Великобритания няколко хиляди снайперски винтовки, L96.

Тези покупки станаха повод за обвинения към Кремъл в липса на патриотизъм и загърбане на руския военнопромишлен комплекс (ВПК). Причините за тези сделки, които вероятно ще се увеличат, са далеч по-сложни. Прави впечатление, че се купуват образци, които или не съществуват в Русия (като "Мистрал"), или такива, които са по-добри от руските аналоги (безпилотните самолети). Присъства и чисто икономически мотив. Например английската винтовка L96 се предлага на пазара от 3-5 хиляди долара, в зависимост от оптиката. Руският аналог МЦ-116М, макар и не попош, се предлага на МО за 8 хил. долара. Всъщност Кремъл се опитва да премахне злоупотребата с монополно положение на руския ВПК и да накара фирмите да свалят себестойността на предлаганата продукция.

Пакистан изprobва нови ракети и торпеда

Vоенноморските сили на Пакистан са провели изпитания на нови ракети и торпеда, чийто пуск е бил осъществен от патрулни самолети, кораби и подводници в Аравийско море. Както съобщава AFP, ВМС на Пакистан не са обнародвали подробности по проведените изпитания, в това число и на неизвестни модели ракети и торпеда. В изпитанията са взели участие новите пакистански фрегати F-22P. С тях са осъществени изстреливания на противокорабни ракети. Освен това ракети са били изстреляни от патрулни самолети P-3C Orion. В изпитанията също са участвали подводници клас Agosta 90B, с които са изстреляни противокорабни ракети и торпеда.

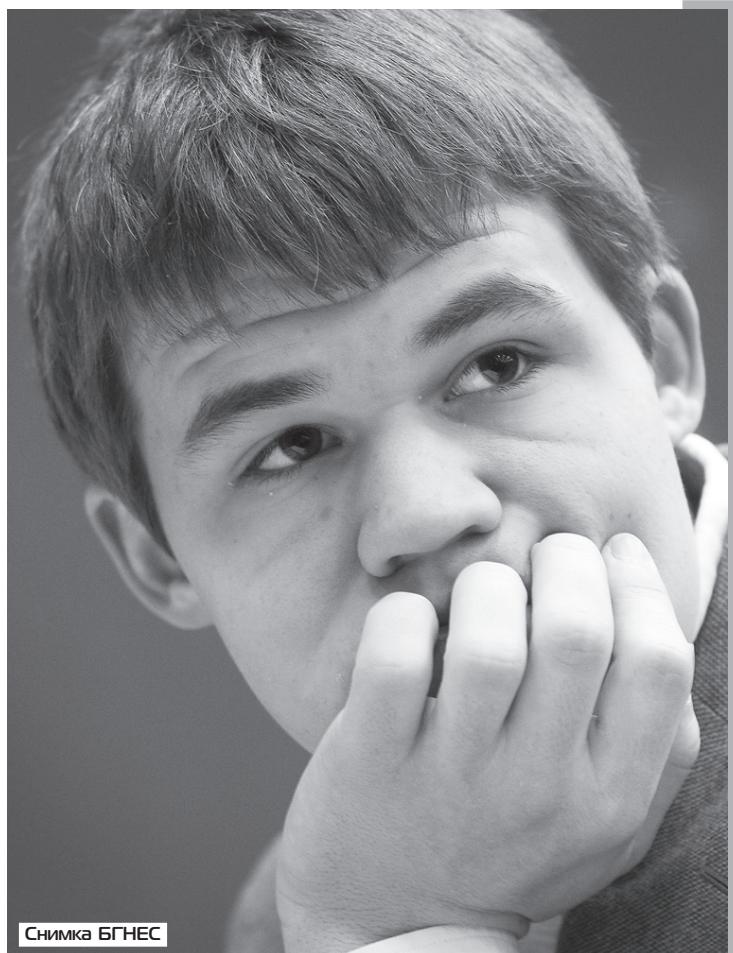
Обектите не се шегува

Не е лесно да си пилот на боен вертолет и да си в такава превъзходна кондиция...

Шахматът не трябва да те обсебва

Снимка БГНЕС

Ден след началото на турнира "Мелъди Амбър" в Ница най-голямото и влиятелно седмично европейско издание - германското списание "Der Schach", публикува обширно интервю с настоящия №1 в световната ранглиста **МАГНУС КАРЛСЕН**. В него младият норвежец разчува типичната представа за шахматен гений, отгаден единствено на гръдената игра, и с младежка откровеност разказва за живота си във и извън черно-белите полета.

■ Напред можете да изчислите?

- Зависи от конкретната позиция. Понякога между 15 и 20. По-важното обаче е правилно да оцениш възможната след края на изчисленията позиция.

■ Защо?! Вие сте на 19 години и сте №1 в световната ранглиста. Би следвало да сте невероятно умен.

- Това може да се окаже голям проблем. Разбира се, за силния шахматист е важно да има добра концентрация, но високата интелигентност може да бъде и непосилно време, може да те отбие от пътя ти. Убеден съм, че причината англичанинът Джон Нан да не стане световен шампион е, че той е прекалено интелигентен за това.

■ Как така?

- На 15 години Нан започва да учи математика в Оксфорд, ставайки най-младият студент през последните 500 години. На 23 защитава докторска дисертация по алгебрична топология. Той просто има прекалено много багаж в главата си, наистина прекалено много. Неговите огромни познавателни способности и не-престанната му жажда за знания го отвлякоха от шаха.

■ Различни ли са нещата във външния случай?

- Да. Аз съм съвсем обикновено момче. Баща ми е значително по-интелигентен от мен.

■ Ясно. Колко хода

Магнус Карлсен:

■ С Каспаров постигнахме целта си, но сътрудничеството ни продължава на друг етап, заява

шахматният гений

притеснявам особено. Не обичам да работя по разписанието, систематичното учене би ме убило.

■ Дълго време бяхте преследвач в шаха. Сега вие сте №1 и вие сте преследван. Усещате ли го?

- Разбира се. Напрежението се увеличи, вече всеки иска да ме победи. Отговорността за структурирането на партията също се увеличи, тъй като противниците ми станаха по-предпазливи и се налага аз да търся по-активни пътища към победата.

■ Как се справяте с това?

- Без никакви проблеми засега. Все още спя дълго и дълбоко. Съжалявам шахматистите, които си лягат посред нощите, сънувайки партиите си. Някои колеги буквально изпадат в депресия по време на дълги турнири. Аз обаче обичам да разпускам с тенис и скочу, както и да гледам сериали.

■ Нямаете ли усещането, че животът на професионален шахматист ви ограбва младостта?

- Не.

■ Излизате ли с приятели?

- Рядко. Предпочитам да говоря с тях по интернет или да играя покер онлайн.

■ За пари?

- Че за какво друго!?

■ Печелите ли?

- Ако взема играта на сериозно - да. Ако играя за развлечение, понякога губя. Но не това е важно, а фактът, че имам живот извън шаха. Шахматът не трябва да те обсебва. Иначе рискуваш да заживеши в паралелен свят, да останеш без усещане за реалността, да се изгубиш в необятния космос на играта. И лека-полека полуляваш. Старая се да си осигури достатъчно свободно време между турнирите, за да се върна у дома и да се занимавам с нещата, които ме разтоварват - туризъм, ски, футбол.

■ От близо година

вие работите с Гари Каспаров, смятан от мнозина за най-силния шахматист на всички времена. Каква е формата на сътрудничеството ви - Каспаров е учителят, а вие - ученикът?

- Съвсем не е така. По отношение на игровите умения разликата между нас не е чак толкова голяма - има много шахматни аспекти, в които аз съм по-добър от него, и обратното. Каспаров може да изчислява повече възможности, докато моята интуиция е по-добра. Аз моментално оценявам ситуацията и бързо разбираам какъв план е нужен. В това отношение съм значително по-добър от него.

■ Как ви помага той?

- Той все още има огромен запас от неизползвани дебютни идеи. А и фактът, че е играл лично с повечето ми днешни съперници, е неоценим. Той усеща в какво настроение са, какъв дебют ще изберат. Това аз не го мога.

■ Колко дълго възнатерявате да работите заедно?

- Сътрудничеството ни навлезе в поредния си естествен етап. Ние постигнахме целта си - да стана №1 в света, значително по-рано от предвиденото и с това главната идея на съвместната ни работа бе изпълнена. Решихме, че оттук нататък аз нося отговорност за всички решения, свързани с шахматната ми кариера, без да разчитам на наставленията на Гари нито преди, нито по време на състезания.

■ Това означава ли, че сте се разделили?

- Не. Ние поддържаме връзка и аз имам възможност да се консултирам редовно с Гари. Също така планирам и тренировъчни сесии с него. Искам силно да подчертая, че последните 12 месеца бях аз от огромно значение за мен и аз продължавам да се вслушвам в съветите на Гари.

Сътрудничеството с Каспаров през последната година е в основата на бързия прогрес на младия норвежец

СЛЕД ДОСТА ОСПОРВАНА БОРБА И ОБРАТИ И В ДВАТА ТУРНИРА републиканските шампиони на България до 20 г. са Радослав Димитров ("Булмекс" В. Търново) и Ани Крумова ("Георги Даскалов" Варна). И в двата турнира участваха по 10 състезатели, които играха по кръговата система, като двамата първенци ще представят страната ни на световното първенство за младежи и девойки в тази възрастова група в Полша през август. Шампионът, който в края на март ще навърши 17 години, е един от най-талантливите ни млади шахматисти, който вече има 3 по-крити бала за международен майстор и скоро ще бъде утвърден като такъв. Като цяло партиите бяха изпълнени с госта грешки, като се стигаше и до уникални обрати, които не би трябвало да са допустими за най-добрите ни играчи в най-голямата възрастова група.

Шампионът Радослав Димитров

НАЙ-ОПИТНАТА НИ НАЦИОНАЛКА МАРГАРИТА ВОЙСКА РАЗДЕЛИ ПЪРВОТО МЯСТО на традиционния кръгов осмомартенски турнир в Белград. В 42-рото издание на женската надпревара нашата шахматистка и представителката на домакините Ивана Ерич финишира с по 6,5 точки от 9 партии, но допълнителният показател на сърбинката бе по-добър и тя взе купата. На половин точка след тях се наредиха Татяна Грабузова и Анна Бендерач. В престижната надпревара участваха 10 шахматистки от Сърбия, Русия, България, Молдова, Гърция, Босна и Херцеговина. По време на официалното закриване на турнира беше сключен договор за сътрудничество между Българската федерация по шахмат и Шахматния съюз на Сърбия. Документът беше подписан от президентите на двете федерации г-р Стефан Сергеев и г-н Александър Милянович. По-късно българската делегация беше приета от Велко Одалович - секретар на Народната скупщина на Република Сърбия.

ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ИНТЕРЕСЕН МЕГАМАЧ "ЛЕВСКИ" - ЦСКА ЩЕ СЕ ПРОВЕДЕ тази неделя в зала "Универсиада" от 10 до 13 часа. Събитието се организира с финансова подкрепа на Постоянната комисия за децата, младежта, спорта и туризма на Столичния общински съвет. Записването за участие става по двойки - един фен на "Левски" и един фен на ЦСКА. Самият мач се провежда в 2 полувремена от по 45 минути, в които се изиграват 2 партии с разменени цветове между партньорите. В полувремето на мача се тегли специалната томбола с много награди от спонсорите и рекламираните - шахове, шахматни часовници, шахматна литература, предметни награди и пр. Официалното закриване се предвижда да е около 13,30 часа.

Спорт

Стоичков си тръгва от ЮАР

Наставникът на южноафриканския Мамелъди Съндаунс Христо Стоичков не прие оферата на клубния президент Матрис Мотсепе за продължаване на договора му с още 3 г. Българинът, неговият асистент Антонио Лопес и главният физиотерапевт Мигел Мар-

тинес Гонсалес са отхвърлили новите си контракти, тъй като те се продължават автоматично само ако отборът постигне заложените в тях цели. Така Камата ще напусне своя пост на 1 юли, когато изтича сегашният му договор. "Мамелъди Съндаунс желае на Христо Стоичков,

Антонио Лопес и Мигел Гонсалес успешни карieri и благодарни за приноса им към развитието на клуба от момента на тяхното назначаване", се казва в официалния сайт на "слънцата".

Стоичков изведе Мамелъди Съндаунс до второ място

в дебютния си сезон в първенството на ЮАР. Той класира отбора на 1 точка зад шампиона Суперспорт Юнайтед и успя да заеме последното място, даващо квота за африканската Шампионска лига. За сравнение предишния сезон тимът завърши едва 9-и.

Левскарите за Гонзо и срещу Батков

Ултрасите настояват юристът да продаде клуба

Националният клуб на привърженците на Левски от името на всички "сини" фенове настоя собственикът Тодор Батков да продаде клуба, като същевременно декларира безрезервната си подкрепа за менджъра Георги Иванов-Гонзо независимо от негативните резултати на отбора.

"Г-н Батков, ние нямаме намерение да вървим по стълките на Ботев Пловдив. Затова намерете по-бързо инвеститори или купувач, защото скоро ще бъде късно. Така ще си направим взаимна услуга - вие ще си останете богат, а ние ще

ви забравим веднага", се казва в декларацията на Националния клуб на привърженците на Левски.

"Президентът на клуба казва, че дава по 700-800 хиляди лева на месец за издръжка. Левски обаче не е клуб, който може да съществува, като едва връзва двата края всеки месец. Трябват пари и инвеститори, трябва дългосрочна стратегия за развитие вместо ежемесечно закърпване на положението. На срещата между феновете и г-н Батков мината седмица отлично си пролича за по-реден път, че той няма план за бъдещето. Да си президент на Лев-

Гонзо може да раз-

чита на нашата помощ, тъй като основните виновници за срама в Ловеч, който вероятно ще ни споходи и в някои от предстоящите мачове, са други. На Георги Иванов трябваше да му бъде предоставена възможност да направи селекция, отговаряща на претенциите на Левски. Ставаше въпрос за минимум един миллион евро за

играчи през зимната пауза. Подобна сума не бе отпусната. От изявленията на г-н Батков става ясно, че пари за трансфери няма да има и през лятото. За сметка на това може да се добием с

още някой 35-годишен "талант". Публиката на Левски е съставена от хора, които работят и хранят семействата си, но намират начин да подкрепят отбора си от трибуните", се казва още в декларацията.

ЦСКА се наядва на лиценз за стадиона

Стадион "Българска армия" по всяка въроятност ще вземе лиценз за новото първенство. Общинската комисия, която изготви становище за състоянието на спортните съоръжения в София, е изпратила протокол в ЦСКА, в който са описани ремонтите, които трябва да бъдат извършени, за да бъде съоръжението в оптимално състояние. Според хората от клуба срокът за най-основните ремонти е до 2011 година. При това положение стадион "Българска армия" едва ли ще има проблеми с получаването на лиценза за новото първенство. Последната дума обаче ще има Лицензионната комисия на БФС, водена от Красин Кръстев.

Шефовете на "чеврени" вече са взели най-наложителните мерки от предписанията на Общинската комисия за лицензирането на стадиона. Ще бъдат отворени нови входове, а също така ще се увеличи и осветлението там, за да може полицията и контролиращите достъпа до стадиона да имат по-добра видимост по време на късните мачове.

Армейците подготват документите, с които да бъдат лицензирани за новото първенство, въпреки че клубът има доста дългове и това може да се окаже проблем за получаване на лиценза.

Кралска поетеса Възпяла Бекъм в стихове

Дейвид Бекъм напуска с патерици частната клиника "Мехилайнен" в Турку, Финландия. Там беше оперирано скъсаното му ахилесово сухожилие. Контузията го спира от участие на Мондиал 2010 в ЮАР през юни

Британската поетеса Карол Ан Дъфи написа поема, посветена на футболиста Дейвид Бекъм, озаглавена "Ахил", съобщиха световните агенции. В творбата възхищението от футболните умения на Бекъм се смесва с отратки към класическия мит за Ахил, участвал в легендарната Троянска война. Пред Би Би Си Карол Ан Дъфи посочва, че е била вдъхновена на написа поемата, защото самият Дейвид Бекъм "е почти митична фигура в масовата култура". Тя бе назначена за придворна поетеса - "лауреат на Великобритания", през 2009 г. Дъфи е първата жена на поста, създаден по времето на крал Чарлз II (1660 - 1685 г.). Поетесата е сред най-четените английски автори.

ДУМА www.duma.bg Издадел: „ДУМА 2008“ ЕООД

Главен редактор
Ивелин Николов

Първи зам. главен
редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Ауга Панаян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Маляна Тодорова - 246; Ралица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА:** Мая Калпачка - Йовановска - 246; Янко Маджаров - 251; **СВЯТ:** Галина Младенова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Абраамов - 220; Петър Бочуков - 219; **КУЛТУРА:** Вилица Семерджиева - 240; Надежда Уиева - 240; Альона Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО:** Венелина Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; Миленка Николова - 247; **ЧЕТИВО:** Пеас: Борис Данков - 244; Неделин: Богдан Иванов - 225; България: Гергана Алексова; Парсон: Чавдар Шишов; СПОРТ: Владимир Николов - 245; Таню Василев - 245; **ФОТО:** Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Априлов; Желязко Тенчев; Силия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ:** Катерина Димитрова - 200; **НАБОР:** Христина Василева - 227; e-mail: korespondent@duma.bg; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополовски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ:** Денчо Йорданова - 207; **РЕКАЛАМА:** Габриела Найденова - 233; Петрана Сомевва - 205; Георги Томов - 221; Денис Романенко - 221, факс: 975-26-04; e-mail: reklama@duma.bg; Кореспондент в САЩ: Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; Експонатор: 91975 6. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113a Номератор - 9752; **Дистрибутор:** ОВБ "Разпространение" ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ЕОД - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ:** Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слав Йорданов - 208, 203; **абонамент@duma.bg;** **ВЪРЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА:** Венелина Хубабий - 201, Каса - 97-05-249;

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. "Цариградско
шосе" 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен
номератор 97 05
+ Вътрешен номер
E-mail: duma@duma.bg

за читатели

97 05 200

Хонорари на
външни автори
се изплащат
всяка сряда
от 14 до 16 часа

www.duma.bg

следайте

ФУТБОЛ
ПО ПРО.БГ
от 20.00 ч. Вердер - ЕУРОПА
ЛЕАГУЕ

Валенсия

ПО РИНГ.БГ
от 20.00 ч. Фулъм - Ювентус

от 22.05 ч. Спартинг -
Атлетико Мадрид

ПО БНТ 1
от 22.05 ч. Ливърпул - Лил

крамки

ИЗТОЧНА „Б“
ГРУПА, XVII КРЪГ

Спартак Пд - Дунав 2:1,
Спартак Вн - Волов 0:3, Черноморец Бч - Несебър 1:1, Свиленград - Брестник 2:1, Светкавица - Добруджа 1:1, Любимец - Черноморец-Поморие 1:0, Калиакра - Родопа 3:0 (сл), Миньор Ради почива

КЛАСИРАНЕ

1. ДУНАВ	17	11	2	4	26:16	35
2. КАЛИАКРА	17	10	4	3	30:10	34
3. НЕСЕБЪР	17	10	3	4	35:17	33
4. Спартак Вн	17	9	2	6	23:16	29
5. Спартак Pg	17	7	7	3	19:12	28
6. Любимец	17	8	4	5	19:12	28
7. Черноморец-П.	17	8	2	7	24:19	26
8. Черноморец Бч	17	7	3	7	21:20	24
9. Брестник	16	7	1	8	23:20	22
10. Свиленград	17	7	0	10	21:27	21
11. Волов	17	6	3	8	14:20	21
12. Добруджа	16	5	4	7	15:23	19
13. Светкавица	17	4	4	9	17:23	16
14. Миньор Ради	16	4	3	9	18:31	15

ЗАПАДНА „Б“ ГРУПА, XVIII КРЪГ

Рилски спортист - Академик Сф 1:3, Пирин ГД - Бдин 1:0, Септември - Банско 2:0, Балкан - Ботев Вр 0:0, Ком-Миньор - Марек 1:2, Етър - Чавдар 1:0, Видима-Раковски - Вихрен 1:0, Белиз орли - Ботев Крив 0:3 (сл)

КЛАСИРАНЕ

1. БАНСКО	18	12	3	3	32:12	39
2. ВИДИМА	18	11	2	5	32:21	35
3. АКАДЕМИК	18	11	2	5	28:22	35
4. Вихрен	18	8	5	5	25:17	29
5. Марек	18	8	3	7	21:18	27
6. Ботев Вр	18	6	8	4	25:18	26

Г
Левскарите
за Гонзо и
срещу Батков

Стр. 31

Интер и ЦСКА М на 1/4-финал

**„Нерадзурите“
бият Челси и
в Лондон,
московчани
ликуват с 2:1
в Севиля**

Интер се класира за 1/4-финалите на Шампионската лига. Шампионът на Италия се наложи с 1:0 като гост на Челси и с общ резултат 3:1 намери място сред най-добрите осем отбора в турнира за първи път от 4 г. Успехът на „нерадзурите“ е и своеобразен реванш за техния наставник Жозе Моуриньо, който беше уволнен от „Стамфорд Бридж“ през 2007 г. след 3 сезона и 2 титли със „сините“ от Лондон.

Гола в Лондон вкара камерунецът Самуел Ето'о в 78-ата минута. Нападателят беше изведен от Уесли Снайдер и не оставил шансове на третия вратар на „сините“ Рес Търнбул. До момента Челси не бе създал нито едно сериозно положение. Диего Милито и Горан Пандев пропуснаха да открият за гостите. Играчите на домакините прегоряха в жела-

нието си да върнат попадението и заиграха грубо. Малко преди края Диеджо Дрогба удари Тиаго Мота и получи червен картон от германския рефер Волфганг Шарк.

“Днес аз бях врагът, но днес врагът победи. Успехът беше постигнат с изключителна отборна игра и страховити индивидуални прояви. Радвам се, че сме на 1/4-финалите, защото Интер не е постигал това от доста време. Аз обичам Челси, обичам този стадион, обичам и тези хора, но на първо място съм професионалист. Може някой ден да се върна тук и като треньор на друг английски отбор. Кой знае?”, заяви Жозе Моуриньо. “Интер игра много добре, но и ние можехме да сме по-силни. Не успяхме да овладеем напълно инициативата и те диктуваха играта. Вече трябва да се концентрираме върху другите турнири”, каза Карло Анчелоти.

Капитанът на Челси Джон Тери пък бълсна фен на отбора с автомобила си след края на мача. На излизане от стадиона лимузината на английската национален бранител беше посрещната от запалянковци, които искаха да се снимат с него. Разочарован от отпадането на „сините“, Тери даде газ и удари в коляно-то един от ултрасите. Той дори не изчака

Нападателят на Интер
Самуел Ето'о
(вляво) отправя
удар с глава пред
погледа на Бранислав Иванович при
победата с 1:0 срещу Челси в Лондон

да види какво е състоянието му и с мърсна газ си тръгна от „Стамфорд Бридж“.

В друг 1/4-финал ЦСКА Москва изненадващо победи с 2:1 като гост Севиля и стана вторият руски отбор след Спартак М, достигнал 1/4-финал в лигата. В Москва съперниците завършиха 1:1 и испанците бяха смятани за абсолютни фаворити в реванша. Чехът Томаш Несид (39) откри за русните след грешка на Ивица Драгутинович. Аржентинецът Диего Пероти (41) набързо изравни след центриране на Хесус Навас. Успехът за ЦСКА донесе японецът Кейсуке Хонда (55) от фаул, който вратарят на Севиля Андрес Палоп се опита нескопосано да избие и добута топката в собствената си мрежа.

Жребият за 1/4-финалите ще бъде теглен утре в Нион.

**Евтимова във
II кръг в Анталия**

Втората ракета на България Диа Евтимова се класира за II кръг на тенис турнира в турския курорт Анталия (\$10 000). Поставената под №2 софиянка се наложи с 6:3, 6:3 над участницата с „уайлд кард“ представителка на домакините Султан Гъонен (Тур) и си осигури 1 т. за класацията на WTA и \$196. За място на четвъртфиналите Евтимова ще играе с Даниеле Хармсен (Хол). Елица Костова пък разби с 6:2, 6:2 Емили Баке (Фр) в I кръг на турнира в Амиен, Франция (награден фонд \$10 000). Следващата ѝ съперничка ще бъде Юлия Путинцева (Рус).

**Маркос Багдатис
изхвърли Федерер
в Индиън Уелс**

27-ият в схемата Маркос Багдатис (Кип) изненадващо надигра с 5:7, 7:5, 7:6 (4) световния №1 Роджер Федерер (Швейц) в III кръг на тенис турнира от серията „Мастърс“ в Индиън Уелс, САЩ (\$4,5 млн.). Кипърецът спаси 3 мячбола, за да запише първи успех срещу носителя на 16 титли от „Големия шлем“. Следващият му съперник е Томи Робредо (Исп, №18), който разби с 6:3, 6:0 Дуди Села (Изр). Продължават още Анди Мъри (Вбр, №4), Робин Съдерлинг (Шв, №6), Анди Родик (САЩ, №7), Жо-Вилфрид Цонга (Фр, №9), Юрген Мелцер (Ав, №22) и Николас Алмагро (Исп). За 1/4-финалите при жените се класира поставената под №2 Каролин Вознячки (Дан), която отстрани с 6:3, 3:6, 6:0 Надя Петрова (Рус). Победи записаха още Елена Дементиева (Рус, №4), Агнешка Радванска (Пол, №5), Йелена Янкович (Сър, №6), Саманта Стосър (Ав), Цзе Чжън (Кит) и Марта Мартинес (Исп).

**Наши хандбалисти
на Световните
ученически игри**

Отборът на момчетата от СОУ „Стефан Караджа“ в Каварна тръгва днес за участие в Световните ученически игри по хандбал в Португалия, съобщи треньорът им Красимир Гецов. Представител на България при момичетата е училищен отбор от Габрово. В най-голямата за годината спортна проява за ученици в света, която е от 20 до 27 март, ще се надпреварват по 24 отбора момичета и момчета от осми до десети клас, разпределени в 4 групи. Възпитаниците на Красимир Гецов са в група А заедно с отборите на Дания, Иран, Турция, Чехия и Швеция. Градовете домакини на Световните ученически игри са Брага, Гимараеш и Фафе. При пристигането си каварненските хандбалисти ще разберат в кой от трите града ще играят срещите си. Хандбалистите от СОУ „Стефан Караджа“ се класираха втори на Републиканските ученически игри през 2009 година, но шампионите от Велико Търново се отказали да заминат на игри. Половината от необходимите средства за престоя на 12-те момчета са осигурени от родителите им. Част от разходите се поемат от община Каварна. Финансова помощ са оказали и спонзори.

„Червените“ волейболистки с 18-а титла

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Волейболистките на ЦСКА очакват церемонията по награждаването след финалния мач от родното първенство срещу Марица в Пловдив, спечелен с 3:2 гейма

ЦСКА направи дубъл през 2010 г., след като спечели за 18-и път титлата в женското волейболно първенство. Момичетата на Атанас Петров обрънаха с 3:2 гейма (17, -18, -18, 10, 13) Марица в Пловдив и спечелиха финалната серия с 3:0 победи. Така столичанки завършиха един изключителен сезон, в който не допуснаха нито една загуба и загубиха само четири гейма, всичките срещу Марица. През януари те триумфираха и в турнира за Купата на България.

“Разполагаме със състезателки на световно ниво за възрастта си и това не можеше да не даде резултат. Не паднахме в нито една

среща не заради слабото ниво на шампионата, а заради усилената работа. Нямаме слаб пост, а конкуренцията в състава е огромна”, заяви щастливият Атанас Петров.

Капитанката на „армейки“ Мария Каракашева беше избрана за най-полезен играч в първенството през сезона. Добриана Рабаджиева (ЦСКА) взе приза за най-добър нападател, Гергана Маринова (ЦСКА) - за най-добър разпределител, а Мария Филипова (ЦСКА) - за най-добро либера. Виктория Григорова (Левски Сиконко) е най-добър блокировач, а Ана Маринова (Марица) - най-добър изпълнител на сервис.

Котоошу тръшна японец в Осака

Калоян Махлянов-Котоошу постигна трета победа на големия пролетен турнир по сумо “Харубашъ“ в Осака. В IV кръг левентът от Джюлюница надви “маегашира-1“ Уаканосато, който все още няма победа от началото на надпреварата. Без поражение продължава единственият действащ “йокодзуна“ монголецът Хакухо. Днес Махлянов излиза на дохиото срещу руския “маегашира-2“ Аран, който е без победа. Нашенецът има успех в единствения им двубой досега.

Каварна и Ню Йорк в спор за СП по полумаратон

Съветът на Международната федерация по лека атлетика (IAAF) обяви, че кандидатурите на Каварна и Ню Йорк остават в битката за домакинство на Световното първенство по полумаратон през 2012 г. Решението за домакинството на форума ще бъде взето на заседанието на съвета в Киев през август или в Монако през септември. “На пръв поглед контрастът между двете кандидатури е голям. Не е тайна обаче, че България се слави като един от най-добрите организатори на състезания по лека атлетика в Европа. Прибавяйки отличните условия, които Каварна предлага, считам, че сме конкуренто-способни да се преборим с Ню Йорк“, заяви президентът на БФЛА Добромир Карамаринов.

Вицешампионът
Кристоф Кунц
(Швейц), шампионът
Мартин
Браксентхалер (Гер)
и бронзовият
медалист Такеши
Сузуки (Яп, от ляво
на дясно) са на
почетната
стъльбичка в
Уистър при
награждаването в
гигантския слалом
с инвалидни шейни
от X зимна
параолимпиада

Снимки БГНЕС

Шампионката Хенриета Фаркашова и водачката Й Наталия Субртова от Словакия (в средата), сребърната медалистка Забине Гашайер и водачът Щефан Шонер (Австрия, вляво) и бронзовата медалистка Вивиан Forrest с водачка Линдзи Дебу поздравяват публиката на церемонията след гигантския слалом за жени с увредено зрение от X зимна параолимпиада